

„JUBMES BANKA“ AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI GODIŠNJIH
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2017. GODINU**

MOORE STEPHENS
REVIZIJA I RAČUNOVODSTVO

**“MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo” d.o.o., Beograd, Studentski trg 4/V
Tel: 011 3283 440, 011 3281 194, Fax: 011 2181 072 e-mail:office@revizija.co.rs
Matični broj 06974848, PIB 100300288,
www.revizija.co.rs**

„JUBMES BANKA“ AD, BEOGRAD
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI GODIŠNJIH
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2017. GODINU

S A D R Ž A J

	<i>Strana</i>
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:	
BILANS USPEHA	
IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU	
BILANS STANJA	
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU	
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE	
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i akcionarima „Jubmes banke“ a.d., Beograd

Izveštaj o finansijskim izveštajima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja „Jubmes banke“ a.d., Beograd (dalje u tekstu i Banka), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja u smislu Zakona o računovodstvu i propisa Narodne Banke Srbije, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške, bilo namerne ili slučajne.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima na osnovu svoje revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima datim u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje „Jubmes banke“ a.d., Beograd na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

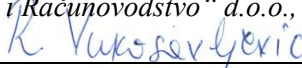
Upravnom odboru i akcionarima „Jubmes banke“ a.d., Beograd - Nastavak

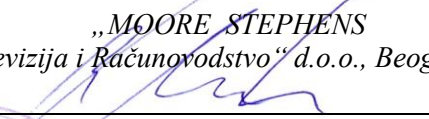
Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Izvršili smo reviziju usklađenosti priloženog godišnjeg izveštaja o poslovanju „Jubmes banke“ a.d., Beograd za 2017. godinu sa revidiranim finansijskim izveštajima za poslovnu godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine. Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, koji nije sastavni deo priloženih finansijskih izveštaja. U skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju za 2017. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu.

Po našem mišljenju finansijske informacije objavljene u godišnjem izveštaju o poslovanju Banke za 2017. godinu usklađene su sa priloženim finansijskim izveštajima za poslovnu godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine.

U Beogradu, 12. mart 2018. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Ružica Vukosavljević
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd

Bogoljub Aleksić
Direktor

BILANS USPEHA

U periodu 01. januara do 31. decembra 2017. godine

	Napomena	U hiljadama dinara	
		2017.	2016.
Prihodi od kamata		467,375	413,362
Rashodi od kamata		(95,964)	(65,804)
Neto prihod po osnovu kamata	6	371,411	347,558
Prihodi od naknada i provizija		106,444	106,609
Rashodi naknada i provizija		(17,590)	(15,505)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	7	88,854	91,104
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	8	799	4,367
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vredn. kroz bilans uspeha	9	-	113
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	10	(7,810)	6,220
Neto dobitak po osn. investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	11	-	3,068
Ostali poslovni prihodi	12	37,630	159,473
Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	13	94,872	(19,795)
UKUPAN NETO POSLOVNI RASHOD/PRIHOD		585,756	592,108
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	14	(250,184)	(260,769)
Troškovi amortizacije	15	(40,580)	(39,631)
Ostali rashodi	16	(233,011)	(228,063)
(GUBITAK)/DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		61,981	63,645
POREZ NA DOBITAK	17		
Dobitak po osnovu odloženih poreza		565	
Gubitak po osnovu odloženih poreza		-	(115)
(GUBITAK)/DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		62,546	63,530

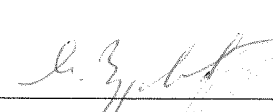
Napomene na stranama od 9 do 123

čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

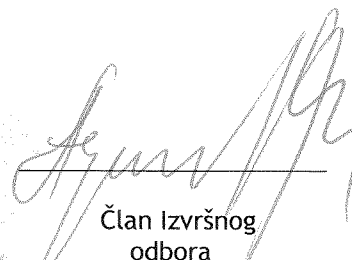
Datum: 28.02.2018. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog odbora

Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
(GUBITAK)/DOBITAK PERIODA	62,546	63,530
Ostali rezultat perioda		
Ostali rezultat perioda Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Povećanje revalorizovanih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja I osnovnih sredstava	-	201,920
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak: Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	4,677	-
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	-	(14,399)
Dobitak/Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	565	(115)
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak		
Ukupan negativni ostali rezultat perioda	-	-
Ukupan pozitivni ostali rezultat perioda	5,242	187,406
UKUPAN NEGATIVAN/POZITIVAN REZULTAT PERIODA	67,788	250,936

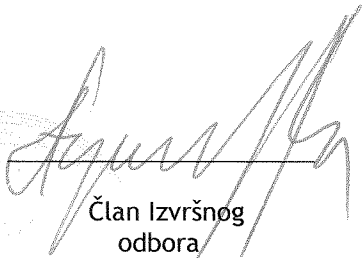
Napomene na stranama od 9 do 123
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

Član Izvršnog
odbora

BILANS STANJA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

	Napomena	U hiljadama dinara		
		31.12.2017.	31.12.2016.	01.01.2016.
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18	1,351,902	1,476,942	2,687,098
Založena finansijska sredstva		-	-	102,000
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	19	36	36	8,756
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	20	3,664	7,359	307
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	21	313,224	453,782	1,077,335
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22	1,457,422	954,151	2,061,488
Kredit i potraživanja od komitenata	23	6,788,579	4,663,237	2,928,790
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		1,982	-	-
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate		-	-	99,936
Investicije u zavisna društva	24	114	114	114
Nematerijalna ulaganja	25	7,044	10,423	4,702
Nekretnine, postrojenja i oprema	25	1,345,606	1,372,917	1,305,757
Investicije u nekretnine	26a	252,915	226,641	17,246
Tekuća poreska sredstva		10,443	10,443	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	26b	24,168	-	-
Ostala sredstva	27	149,305	152,797	112,137
UKUPNO AKTIVA		11,706,404	9,328,842	10,416,109
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		2,904	327	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	28	179,671	28,969	103,627
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	29	7,558,930	5,479,554	6,657,242
Rezervisanja	30	36,075	59,014	174,570
Odložene poreske obaveze	17c	125,075	125,641	90,432
Ostale obaveze	31	314,250	213,116	219,069
UKUPNO OBAVEZE		8,216,905	5,906,621	7,244,940
KAPITAL				
Akcijski kapital	32	3,100,833	3,100,833	3,100,833
Sopstvene akcije		-	-	-
Dobitak		62,546	63,530	276,311
Gubitak		(395,253)	(458,783)	(1,790,157)
Rezerve		721,373	716,641	1,584,182
UKUPNO KAPITAL		3,489,499	3,422,221	3,171,169
UKUPNO PASIVA		11,706,404	9,328,842	10,416,109

Napomene na stranama od 9 do 123
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

Član Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

	Akcijski kapital	Ostali kapital (državni i drugi kapital)	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve potražni saldo	Revalorizacione rezerve dugovni saldo	Dobitak tekuće godine	Dobitak ranijih godina	Gubitak tekuće godine	Gubitak ranijih godina	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2016.	2,912,133	20,536	168,164	1,055,061	540,514	(11,393)	-	276,311	(1,790,157)	-	3,171,169
Prenos na neraspoređeni gubitak ranijih godina	-	-	-	-	-	-	-	-	1,790,157	-	1,790,157
Povećanje	-	-	-	-	237,552	(15,207)	63,645	-	(1,790,157)	(1,790,157)	(1,504,167)
Smanjenje	-	-	-	(1,055,061)	(35,633)	808	(115)	(276,311)	1,331,374	-	(34,938)
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2016.	2,912,133	20,536	168,164	-	742,433	(25,792)	63,530	-	(458,783)	-	3,422,221
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	(63,530)	63,530	-	-	-
Povećanje	-	-	-	-	-	(4,711)	62,546	-	-	-	57,835
Smanjenje	-	-	-	-	-	9,443	-	(63,530)	63,530	-	9,443
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2017.	2,912,133	20,536	168,164	-	742,433	(21,060)	62,546	-	(395,253)	-	3,489,499

[Signature]

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

[Signature]

Predsednik Izvršnog odbora

Napomene na stranama od 9 do 123 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

[Signature]

Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	574,307	550,105
Prilivi od kamata	426,293	404,600
Prilivi od naknada	118,965	117,891
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	25,543	24,066
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	3,506	3,548
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	663,660	668,483
Odlivi po osnovu kamata	(83,226)	(72,226)
Odlivi po osnovu naknada	(11,299)	(11,727)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(254,302)	(264,368)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(67,546)	(66,254)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(247,287)	(253,908)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	(89,353)	(118,378)
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	158,666,549	158,023,275
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	58,628,168	92,590,878
Smanjenje ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	17,825,453	3,231,457
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	82,212,928	62,200,940
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(158,658,539)	(158,834,466)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(59,931,403)	(90,774,609)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(17,365,486)	(2,966,249)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	(81,361,650)	(65,093,608)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	(81,343)	(929,569)
Plaćeni porez na dobit	(30)	(3,539)
Isplaćene dividend	(30)	(3,539)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(81,373)	(933,108)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	296
Prilivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	296
Priliv od prodaje investicionih nekretnina	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(7,262)	(21,901)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	-	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(7,262)	(21,605)

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

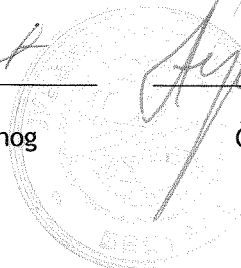
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	18,240,000	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	18,240,000	-
Prilivi po osnovu prodaje sopstvenih akcija	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	18,240,000	-
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	18,240,000	-
Odlivi gotovine po osnovu otkupa sopstvenih akcija	-	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Svega prilivi gotovine	177,480,856	158,573,676
Svega odlivi gotovine	177,569,491	159,528,389
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine	(88,635)	(954,713)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	1,306,600	2,247,437
Pozitivne/(negativne) kursne razlike, neto	18,761	13,876
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	1,236,726	1,306,600

Napomene na stranama od 9 do 123
 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
 odbora

Član Izvršnog
 odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

JUBMES banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") osnovana je 26. juna 1979. godine, u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut. Ovim izmenama i dopunama promenjen je naziv banke. Pun naziv Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. je izmenjen i sada glasi: JUBMES banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila prethodnu saglasnost od Narodne banke Srbije.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce".

Banka je na dan 31. decembra 2017. godine zapošljavala 124 radnika (31. decembra 2016. godine 130 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja**

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2017.godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja u smislu Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013).

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI). MSFI, u smislu Zakona, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva finansija Republike Srbije br. 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 35/2014) utvrđen je zvaničan prevod Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova MRS, odnosno MSFI izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (IFRIC) u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni, a koji se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Međutim, s obzirom da je Zakonom o bankama propisano da je banka dužna da pri sastavljanju finansijskih izveštaja primenjuje MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka primene, moraju se primenjivati i MSFI koji su na snazi, a za koje nije obezbeđen prevod.

Za sve prethodne periode, Banka je sastavljala finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

Banka je u skladu sa MSFI 1 "Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja" sastavila prve finansijske izveštaje u skladu sa MSFI za 2014.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za potraživanja i obaveze po osnovu promene vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika koje su vrednovane po tržišnoj vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti pravnog lica, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2016.godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) Standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2017.

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2017. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Banke, niti efekat na priložene finansijske izveštaje Banke:

- Izmena MRS 7 "Izveštaj o tokovima gotovine" - Inicijativa za obelodanjivanje. Izmena u MRS 7 pojašnjava da entitet treba da obezbedi obelodanjivanja koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da vrednuju/procene promene u obavezama proizašlim iz finansijskih aktivnosti.

- Izmene MRS 12 "Porezi na dobit" - Priznavanje odloženih poreskih sredstava za neiskorišćene gubitke. Izmene u MRS 12 pojašnjavaju sledeće aspekte:

□ Nerealizovani gubici po dužničkim instrumentima odmereni po fer vrednosti i vrednovani po nabavnoj vrednosti za poreske svrhe rezultiraju u odbitnim privremenim razlikama bez obzira da li imalac dužničkog instrumenta očekuje da nadoknadi knjigovodstveni iznos dužničkog instrumenta putem prodaje ili korišćenja.

□ Knjigovodstvena vrednost sredstva ne ograničava procenu verovatnog budućeg oporezivog dobitka.

□ Procene za buduće oporezive dobitke isključuju poreske odbitke koji su rezultat ukidanja odbitnih privremenih razlika.

□ Entitet procenjuje odloženo poresko sredstvo u kombinaciji sa ostalim odloženim poreskim sredstvima. Tamo gde poreski propisi (zakon) ograničavaju korišćenje poreskih gubitaka, entitet treba da proceni odloženo poresko sredstvo u kombinaciji sa drugim odloženim poreskim sredstvima iste vrste.

Godišnje unapređenje MSFI "Ciklus 2014-2016" -MSFI 12. Izmena MSFI 12 "Obelodanjivanje ulaganja u druge entitete" objašnjava delokrug standarda, navodeći da se zahtevi o obelodanjivanju u standardu primenjuju na ulaganja entiteta koja su klasifikovana kao ona koja se drže za prodaju, distribuciju ili kao ulaganja u poslovanje koje se obustavlja u skladu sa MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja".

(b) Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za 2017. godinu, iako još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni (Nastavak)

- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 36 - „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje“ - Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih“ - Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni (Nastavak)

- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima“ - zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „porez na dobit“ koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitka (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- Izmene IFRS 12 - Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima (na snazi od 1. januara 2017. godine).

(c) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali nisu još stupili na snagu:

- Izmene i dopune različitih standarda (MRS 28, MRS 40 i IFRS 2) stupaju na snagu od 1. januara 2018. godine.
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

(c) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu (Nastavak)

- Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC - 31 „Prihodi - transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- IFRIC 22 - Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena.
- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17.
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11.
- Izmene MSFI 4 koje su povezane sa MSFI 9, a primenjuju se pre primene MSFI 17 koji će zameniti MSFI 4.
- Izmene MSFI 7 koje su povezane sa MSFI 9.
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11. koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3.
- MSFI 17 - zamenjuje MSFI 4 - primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2021. godine. Ranija primena je uslovljena usvajanjem i primenom MSFI 9 i MSFI 15.
- IFRIC 23 - Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)**c) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu* (Nastavak)**

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS", br. 71/2014 i 135/2014), koja se primenjuje počev od sastavljanja finansijskih izveštaja za 2014.godinu i koja je usklađena sa zahtevima revidiranog MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja".

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 3 koje su zasnovane na važećim računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Republike Srbije.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

d) *Status implementacije MSFI 9 u Banci*

Banka je pokrenula projekat implementacije MSFI 9 početkom 2017. godine, a koji se redovno prati od strane rukovodstva Banke. Tokom projekta, Banka je analizirala uticaj MSFI 9 na različite procese, uključujući računovodstveno obuhvatanje finansijskih instrumenata, procene rizika, informacioni sistem, plasiranje kredita i razvoj proizvoda. Projekat je podeljen na dva toka, klasifikacija i vrednovanje i obezvređenje. Projekat je u finalnoj fazi implementacije.

Klasifikacija i vrednovanje

Kako bi se utvrdila klasifikacija i vrednovanje, MSFI 9 zahteva da sva finansijska sredstva, izuzev derivata i instrumenata kapitala, budu analizirana kroz kombinaciju poslovnog modela upravljanja finansijskim sredstvom sa jedne, i karakteristikama ugovorenih novčanih tokova sa druge strane.

Banka je analizi poslovnih modela pristupila na nivou portfolija. Razmatrane su postojeće politike i strategije vezane za portfolija, kao i primena istih u praksi. Takođe, razmatrane su informacije o načinu ocene i izveštavanja o performansama portfolija, zatim informacije o rizicima koji utiču na performanse portfolija i kako se njima upravlja. Pored toga, sagledani su učestalost, obim i vremenski trenutak prodaje finansijskih sredstava u proteklim periodima, razlozi za prodaju i planovi o prodaji finansijskih sredstava u budućem periodu.

Prilikom procenjivanja da li ugovoreni novčani tokovi predstavljaju samo plaćanja kamate i glavnice, Banka je razmatrala ugovorene uslove finansijskih instrumenata i da li isti sadrže odredbe koje bi mogle promeniti vreme ili iznos ugovorenih novčanih tokova, a koje bi rezultirale u fer vrednovanju instrumenata. Analizom je zaključeno da ne postoje kreditni proizvodi Banke čiji ugovorni uslovi ne dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume, a koji bi zahtevali vrednovanje po fer vrednosti.

Na osnovu sprovedene analize, Banka ne očekuje da će novi zahtevi klasifikacije imati materijalno značajan uticaj na računovodstveno priznavanje potraživanja, kredita, ulaganja u dužničke hartije i učešća u kapitalu. Sprovedena analiza ne ukazuje da postoje materijalni efekti zahteva MSFI 9 u pogledu klasifikacije finansijskih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Obezvređenje

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9, definisala kriterijume za razvrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet navedene klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI). Nivo 3 odgovara dosadašnjim problematičnim (NPL) potraživanjima, Nivo 1 i Nivo 2 predstavljaju "potklase" u okviru Performing-a, pri čemu se u Nivo 2 svrstavaju Performing potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja. Kriterijumi koji upućuju na znatno povećanje kreditnog rizika nakon početnog priznavanja su: 1) docnja preko 30 dana, 2) došlo do promene rejtinga za 2 ili više klase, za privredna društva, odnosno 2 kategorije po klasifikaciji NBS za banke, preduzetnike, jedinice lokalne samouprave i javna administrativna tela i 2 eksterna rejtinga za države i centralnu banku, 3) potraživanje nije u statusu neizvršenja obaveza, ali je restrukturirano.

Budući da različiti nivoi obezvređenja imaju za rezultat različite načine obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (12-mesečni očekivani kreditni gubici se obračunavaju za potraživanja u Nivou 1, dok se za potraživanja u Nivou 2 i Nivou 3 obračunavaju "lifetime" očekivani kreditni gubici). Banka je razvila internu metodologiju za obračun obezvređenja za privredna društva i obračunala parametre rizika (EAD, PD, LGD) u skladu sa zahtevima MSFI 9. Diskontna stopa koja se u obračunu koristi je važeća efektivna kamatna stopa pojedinačnog ugovora.

U kontekstu obračuna "lifetime" očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je razvila metodologiju za utvrđivanje EAD-a (Exposure at Default) za sve periode do konačne ročnosti finansijskog instrumenta. Za proizvode koji se amortizuju i za koje su raspoloživi planovi otplate, budući EAD se utvrđuje na osnovu planova otplate Faktori kreditne konverzije, u zavisnosti od vrste proizvoda i segmenta, mogu biti regulatorni ili interno obračunati na osnovu istorijskih podataka.

Za izloženosti koje pripadaju segmentu "Low Default Portfolio" (države, i banke), za potrebe obračuna obezvređenja koriste se godišnji PD-ijevi objavljeni od strane rejting agencije Moody's, kao i LGD u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala (45%), s obzirom na to da Banka u ovom delu portfolija nema dovoljno istorijskih podataka kako bi ih sama obračunala.

Banka za potrebe klasifikacije i obračuna očekivanih kreditnih gubitaka koristi aplikativno rešenje Select 9. Implementacija aplikativnog rešenja je u finalnoj fazi.

Prva primena MSFI 9

Promene u računovodstvenim politikama koje proizilaze iz primene MSFI 9 će u opštem slučaju biti primenjene retrospektivno, sa sledećim dozvoljenim izuzetkom: Banka planira da iskoristi priliku izuzeća kojim se dozvoljava da ne koriguje uporedne podatke za prethodne godine po osnovu promena koje se odnose na klasifikaciju i vrednovanje, kao i obezvređenje. Razlike u knjigovodstvenim vrednostima finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje proističu iz primene MSFI 9 biće priznate u okviru kapitala, na dan 1. januara 2018. godine.

Obelodanjivanja

MSFI 9 će zahtevati nova, proširena obelodanjivanja, posebno u oblasti računovodstva hedžinga, kreditnih rizika i očekivanih gubitaka. Banke sprovodi analizu kojom bi se utvrdila odstupanja zahteva za novim podacima u odnosu na postojeće procese. Inicirana je implementacija promene u sistemu i kontrolama, a koje su neophodne kako bi se zahtevani podaci obezbedili.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2016. godinu, sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

2.3. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Prihodi i rashodi od kamata**

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Prihodi i rashodi po osnovu kamate se priznaju u bilansu uspeha korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskih sredstava ili obaveza (ili, prema potrebi, tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade po osnovu odobrenih kredita se razgraničavaju po algoritmu kamatnog obračuna primenom efektivne kamatne stope, tako da dospeće razgraničenih prihoda od naknade prati stanje osnovnog duga po kreditu. Prihodi od naknada za odobravanje kredita priznaju se u bilansu uspeha kao prihodi od kamata.

Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Banka će nakon priznavanja obezvređenja plasmana, priznavati prihode od kamate u iznosu koji se dobija primenom efektivne kamatne stope koja je korišćena za diskontovanje budućih novčanih tokova prilikom merenja gubitka od umanjenja vrednosti (prvobitna ili tekuća u slučaju primene promenljive kamatne stope) na knjigovodstvenu vrednost plasmana, odnosno njegovu neto sadašnju vrednost.

Banka će koristiti pristup kojim nastavlja sa obračunom i priznavanjem kamate na obezvređene plasmane, kao i obračun ispravke vrednosti potraživanja po tom osnovu, uz naknadnu korekciju, u okviru bilansa uspeha.

Za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, prihodi ili rashodi po osnovu kamata knjiženi su u bilansu uspeha po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Za finansijska sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti, prihod od kamate se obračunava i evidentira korišćenjem efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja precizno diskontuje procenjene buduće novčane tokove. Obračun uzima u obzir ugovorene uslove finansijskog sredstva (na primer, mogućnost plaćanja unapred) i uključuje sve naknade i ostale troškove koji su direktno vezani za instrument i koji su sastavni deo efektivne kamatne stope, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.1. Prihodi i rashodi od kamata (Nastavak)**

U slučaju da je vrednost finansijskog sredstva umanjena po osnovu gubitka usled obezvređenja, prihod od kamate nastavlja da se obračunava primenom efektivne kamatne stope korišćene za diskontovanje budućih novčanih tokova u svrhu merenja i izračunavanja gubitka usled obezvređenja.

Naknade za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju se i naplaćuju jednokratno unapred, a razgraničavaju se po proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita. Naknade po osnovu odobrenih kredita se razgraničavaju po algoritmu kamatnog obračuna primenom efektivne kamatne stope, tako da dospeće razgraničenih prihoda od naknade prati stanje osnovnog duga po kreditu.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Naknade za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju se i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita (Napomena 6). Proporcionalno razgraničavanje naknada se ne razlikuje materijalno od primene efektivnog prinosa.

3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 51). Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po ugovorenom kursu utvrđenom na međubankarskom sastanku deviznog tržišta koji je važio na taj dan.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, kao i dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule, evidentirani su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 10).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti**

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja (ili datum izmirivanja), odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo (ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo).

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava i obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.1. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Ova kategorija uključuje finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljena radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Promene u tržišnoj vrednosti hartija od vrednosti i drugih plasmana po fer vrednosti kroz bilans uspeha evidentiraju se u korist, odnosno na teret bilansa uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza.

Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha na dan 31. decembra 2017. godine sastoje se od akcija.

3.4.2. Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplata koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Kredit i plasmani bankama i komitentima odobreni od strane Banke evidentiraju se u bilansu stanja od momenta prenosa sredstava korisniku kredita. Na dan bilansa stanja kredit i su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja i direktan otpis.

Amortizovana vrednost predstavlja iznos koji se priznaje nakon inicijalnog sticanja sredstva, umanjen za otplate glavnice i uvećan za obračunatu, a umanjen za naplaćenu kamatu primenom metode efektivne kamatne stope na razliku između inicijalnog iznosa i iznosa na dan dospeća i umanjen za ispravke vrednosti.

Kredit i su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana, uključujući sva potraživanja od kamata, naknada i provizija kao i aktivna vremenska razgraničenja koja se odnose na razgraničena potraživanja po navedenim osnovama, umanjenoj za otplaćenu glavicu, pasivna vremenska razgraničenja naknada koje ulaze u obračun efektivne kamatne stope i ispravku vrednosti koja se zasniva na proceni identifikovanih rizika za pojedinačne plasmane, kao i rizika za koje iskustvo Banke ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. Za procenu navedenih rizika rukovodstvo Banke primenjuje interno usvojenu metodologiju.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata. Kamate koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

Kredit i u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR ili USD, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između vrednosti neotplaćene glavnice i iznosa obračunatog primenom valutne klauzule iskazana je u okviru datih kredita i depozita.

Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha u korist prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.2. Krediti i potraživanja (Nastavak)

U skladu sa internom politikom Banke, na svaki izveštajni datum Banka procenjuje da li postoji objektivan dokaz umanjenja (obezvređenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava.

Gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva i kada isti utiču na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji mogu biti pouzdano procenjeni.

Indikatori na osnovu kojih Banka određuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju kredita i plasmana uključuju sledeće: kašnjenja u plaćanju ugovorene otplate glavnice ili kamate, finansijske poteškoće dužnika, uključujući i mogućnost bankrotstva ili nekog drugog vida finansijske reorganizacije dužnika, kršenje ugovornih obaveza, pogoršanje konkurentne pozicije dužnika, smanjenje vrednosti instrumenata obezbeđenja kredita, kao i drugi pokazatelji koji ukazuju da postoji merljivo smanjenje budućih tokova gotovine, kao što su promene u nacionalnim i ekonomskim uslovima koji su u neposrednoj vezi sa neizvršenjem ugovorenih obaveza.

Shodno usvojenoj politici, Banka prvo procenjuje da li postoji objektivan dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo koje je pojedinačno značajno, i pojedinačno ili grupno za finansijska sredstva koja nisu pojedinačno značajna. Ukoliko Banka utvrdi da ne postoji objektivan dokaz o obezvređenju za pojedinačno finansijsko sredstvo, bilo da je značajno ili ne, navedeno sredstvo Banka uključuje u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i grupno ih procenjuje za obezvređenje. Sredstva koja se pojedinačno procenjuju za obezvređenje i za koja se gubitak pri obezvređenju priznaje ili nastavlja da se priznaje, ne uključuju se u grupno procenjivanje obezvređenja.

Ukoliko postoji objektivan dokaz da je nastao gubitak zbog umanjenja vrednosti, iznos gubitka se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti kredita i njegove nadoknadive vrednosti, koja predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi za to finansijsko sredstvo. Kalkulacija sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbeđenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati po osnovu realizacije instrumenta obezbeđenja plaćanja. Ukoliko kredit ili plasman koji se drži do dospeća ima varijabilnu kamatnu stopu, diskontna stopa za odmeravanje bilo kog gubitka zbog obezvređenja je trenutna kamatna stopa sadržana u ugovoru.

Za potrebe grupne procene obezvređenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika i internog sistema klasifikacije Banke po vrsti sredstva, industrijskoj grani, geografskoj lokaciji, vrsti obezbeđenja, statusu dospelih a nenaplaćenih kredita i sl. Budući tokovi gotovine za grupu finansijskih sredstava koja se kolektivno klasifikuju, procenjuju se na osnovu iskustva Banke o prethodnim, istorijskim gubicima za sredstva sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.2. Krediti i potraživanja (Nastavak)**

Podaci o istoriji ostvarivanja gubitaka za svrhe grupne procene obezvređenja sredstava se koriguju na osnovu trenutno dostupnih podataka koji odražavaju efekte tekućeg stanja koje je uticalo na period u kome je iskustvo u ostvarivanju gubitaka stečeno, kao i da bi se otklonili efekti uslova iz prethodnog perioda koji trenutno ne postoje. Procene promena u budućim tokovima gotovine za grupe sredstava odražavaju i direktno su u skladu sa promenama određenih pokazatelja iz godine u godinu (promene u stopi nezaposlenosti, cenama nekretnina, statusu plaćanja ili drugim promenama koje ukazuju na promene u verovatnoći ostvarivanja gubitaka u Banci i njihove razmere). Banka redovno proverava i presipituje metodologiju i pretpostavke korišćene za procenu budućih tokova gotovine kako bi se smanjile razlike između procenjenih gubitaka i stvarno nastalih gubitaka.

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava, evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi indirektnih otpisa plasmana (Napomena 15).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke ili Upravnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja kredita smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak zbog umanjenja vrednosti se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od ukidanja indirektnih otpisa plasmana.

Restruktuiranii krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije restruktuirala kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše restrukturirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

3.4.3. Finansijska sredstva koje se drže do dospeća

Finansijska sredstva koje se drže do dospeća su finansijska sredstva sa fiksnim plaćanjima ili plaćanjima koja mogu da se utvrde i sa fiksnim dospećem, za koje Banka ima pozitivnu nameru i sposobnosti da ih drži do dospeća.

Nakon inicijalnog priznavanja po fer vrednosti, finansijska sredstva koja se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini, kao i naknade koje su sastavni deo ugovorene kamatne stope, u toku perioda dospeća.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.4.3. *Finansijska sredstva koje se drže do dospeća* (Nastavak)

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u finansijska sredstva koje se drže do dospeća. Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka usled obezvređenja finansijskih sredstava koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine eskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja i iskazuje se u bilansu uspeha kao rashod indirektnih otpisa plasmana (Napomena 13).

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju se u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

3.4.4. *Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju*

Finansijska sredstva koja su namenjena da se drže na neodređeni vremenski period, a koja mogu biti prodane usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursovima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao "finansijska sredstva raspoloživa za prodaju". Finansijska sredstva sastoje se od instrumenata kapitala banaka i drugih pravnih lica i drugih finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost finansijskih sredstava koja se kotiraju na berzi zasniva se na tekućim cenama ponude. Nerealizovani dobiti i gubici po osnovu finansijskih sredstava za prodaju evidentiraju se u okviru revalorizacionih rezervi, dok se finansijsko sredstvo ne proda, naplati ili na drugi način realizuje, ili dok to finansijsko sredstvo nije trajno obezvređeno.

Kada se finansijska sredstva raspoloživa za prodaju otuđe ili kada im se umanjuje vrednost, kumulirane korekcije fer vrednosti priznate u okviru kapitala evidentiraju se u bilansu uspeha.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica koja nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu izuzeta su od vrednovanja po tržišnoj vrednosti i iskazana su po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja.

Dividende stečene tokom držanja finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju su uključene u prihode od dividendi i učešća u kapitalu kada je nastalo pravo na priliv po osnovu dividendi.

Dobici i gubici po osnovu prodaje ovih finansijskih sredstava evidentiraju se u bilansu uspeha, u okviru dobitaka, odnosno gubitaka po osnovu prodaje finansijskih sredstava. Pored toga, imparitetni gubici na finansijskim sredstvima raspoloživim za prodaju, koji se ne mogu smatrati privremenim, evidentiraju se preko bilansa uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.4.5. Depoziti banaka i komitenata**

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

3.4.6. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5. Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju i njihov neto efekat se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.6. Derivati

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 10).

3.7. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Posebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017 i 114/2017).

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju) klasifikuju se u kategorije A, B, V, G i D, na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja. Sva potraživanja od istog dužnika klasifikuju se u jednu kategoriju, koja se određuje na osnovu potraživanja koje je najnepovoljnije klasifikovano, izuzev potraživanja koja su obezbeđena prvoklasnim ili adekvatnim sredstvom obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, rezerva za procenjene gubitke obračunava se na osnovicu za obračun ove rezerve primenom sledećih procenata: A - 0%, B - 2% (0% za sve plasmane čiji su ugovori zaključeni nakon 30.09.2016. godine), V - 15%, G - 30% i D - 100%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.7. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki (Nastavak)**

Osnovicu za obračun rezerve za procenjene gubitke predstavlja bruto knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjena za: neiskorišćeni iznos okvirnih kredita i ostalih plasmana koje Banka može bezuslovno ili bez prethodne najave otkazati; 80% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća do godinu dana; 50% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća dužim od godinu dana i 50% vrednosti licitacionih i tenderskih garancija, garancija za dobro izvršenje posla, carinskih garancija i garancija za izmirenje obaveza, kao i činidbenih garancija.

Banka je svojim unutrašnjim aktom odredila kriterijume i metodologiju za utvrđivanje rezerve za procenjene gubitke u okviru procenata propisanih navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, na osnovu docnje dužnika u izmirenju obaveza, finansijskog položaja i analize poslovnih performansi dužnika, adekvatnosti tokova gotovine i instrumenata obezbeđenja plaćanja.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa gore navedenom odlukom i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika, koja su u skladu sa računovodstvenom politikom Banke obelodanjenom u Napomeni 3.7. iskazana na teret rashoda u bilansu uspeha (Napomena 13).

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke za svrhe utvrđivanja pokazatelja adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016).

Ako je iznos ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veći od iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunatog na nivou dužnika, Banka nije obavezna da obračuna potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i tekući račun kod centralne banke, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, tekući račun kod Narodne banke Srbije, tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate, kao i druge depozite kod banaka i drugih institucija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja, u okviru pozicije Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 24). Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.10. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja obuhvataju računovodstvene softvere i licencu.

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke.

Investicione nekretnine su iskazane po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine, a efekti procene vrednosti su iskazani u bilansu uspeha.

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2017. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpišu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.27-5.9%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15.0%
Motorna vozila	15.5%
Nematerijalna ulaganja	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.10. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja (Nastavak)**

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 2017. godinu za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 142/2014, 112/2015 i 113/2017) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 17c).

3.11. Obezbvredjenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezbvredjeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezbvredjenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezbvredjenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.12. Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknaditi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

3.13. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezbvredjenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (Nastavak)

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.15. Naknade zaposlenima

a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog Fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Pored toga, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne prosečne mesečne neto zarade u Republici Srbiji na svakih navršениh deset godina staža ostvarenog u Banci.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobiti i gubici, kao i troškovi prethodne službe, priznaju se u celini u periodu u kome nastanu.

Na dan 31. decembra 2017. godine, Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju po sledećim pretpostavkama:

- Diskontna stopa	5%
- Godišnji rast zarada	3%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2010 - 2012

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Naknade zaposlenima (Nastavak)

c) *Kratkoročna, plaćena odsustva*

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2017. godine.

d) *Učešće u dobiti*

Učešće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja.

3.16. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, ostalog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju se evidentiraju u okviru revalorizacionih rezervi.

3.17. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.18. Porez na dobitak

a) Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015-aut.tum. 112/2015 i 113/2017) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od isteka perioda za koji se utvrđuje porez.

Gubici utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev kapitalnih dobitaka i gubitaka koji su utvrđeni u skladu sa ovim zakonom, mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

b) Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženog poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se evidentira direktno u kapital, odnosno revalorizacije rezerve (Napomena 17c).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.18. Porez na dobitak (Nastavak)****c) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja**

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 16).

3.19. Zarada po akciji

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaočima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.20. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 36). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik. Vanposlovna sredstva koja se sastoje od potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih kredita za stambenu izgradnju, iskazana su u okviru pozicije plasmani komitentima, a izvori ovih sredstava u okviru ostalog kapitala.

3.21. Informacije po segmentima

Poslovni segment predstavlja deo imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima. Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije. Koncentracija plasmana i rezultati po segmentima su prikazani u Napomeni 45.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava**

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena.

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja vrednosti kredita, Banka vrši pregled kreditnog portfolia najmanje kvartalno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. U procesu utvrđivanja da li u bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolia pre smanjenja koja se mogu identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliu.

Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveze prema Banci, ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koje imaju veze sa negativnim uticajima na aktivu Banke.

Rukovodstvo Banke vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliu koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

(b) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele. Kada tržišni inputi nisu dostupni, određuju se procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene odslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

(c) Obezvređenje učešća u kapitalu

Banka smatra učešća u kapitalu raspoloživa za prodaju obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(d) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava (Nastavak)**

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati značajan uticaj na finansijski položaj Banke, kao i na rezultate njenog poslovanja. Primera radi: ukoliko bi Banka smanjila koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za 1%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od 585 hiljada dinara.

(e) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(f) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(g) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 17c).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)**(h) *Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa***

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 3.15b uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi manja za 1,871 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi veća za iznos od 2,307 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2017. godine.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi manja za 650 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi veća za iznos od 729 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2017. godine.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najveći delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima. Postoje definisani postupci za postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo politike i metodologije, a Izvršni odbor procedure kojima su utvrđeni načini i procesi identifikovanja, merenja, ublažavanja i praćenje rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno prihvatljivim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Izvršni odbor predlaže Upravnom odboru politike, metodologije i smernice za upravljanje svim identifikovanim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

5.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospelje obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Kreditni rizik primarno proističe iz aktivnosti kreditiranja, ali takođe i drugih transakcija koje uključuju bilansne i vanbilansne stavke, kao što su preuzete neopozive obaveze. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogom poštovanju zakonske regulative, ispravnima vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (8%).

Odobranjem kredita Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospeću. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija.

Odluke o odobravanju kreditnih izloženosti donosi Kreditni odbor ili Izvršni odbor Banke u zavisnosti od visine plasmana. Banka je usvojila limite do kojih svaki od navedenih odbora može donositi odluke. Odluku o kreditnom izlaganju preko nivoa limita odobravanja donosi Upravni odbor Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik (nastavak)**

Kreditni odbor Banke ima odgovornost za primenu procedura i politika koje osiguravaju da svako izlaganje je prethodno odobreno, procenjeno i kontrolisano. Svi krediti su prethodno pojedinačno procenjeni i odobreni od stručnih službi i Odeljenja upravljanja rizicima, a krediti preko usvojenog limita se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke. Kreditni odbor redovno izveštava Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o svojim aktivnostima.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimaoca i potencijalnih zajmoprimaoca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem limita koncentracije na pojedinačnom i portfolio nivou prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, rezervi za procenjene gubitke, kao i utvrđivanjem adekvatne cene koja pokriva rizik plasmana.

Banka profesionalno primenjuje niz mera u cilju upravljanja kreditnim rizicima, ublažavanja i kontrole tog rizika u odnosima sa ugovornim stranama, uključujući:

- stroge kriterijume selekcije;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja kredita;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditna politika

Kreditna politika Banke sadrži osnovna opredeljenja, principe i kriterijume koje Banka primenjuje u svom poslovanju u nameri da obezbedi rentabilno poslovanje uz visoku likvidnost i jačanje konkurentne pozicije na finansijskom tržištu. Plasmani Banke usmeravaju se prvenstveno onim klijentima sa kojima Banka ima trajan poslovni odnos pod uslovom da se obezbeđuje maksimalna sigurnost i rentabilnost plasmana.

Banka odobrava kratkoročne i dugoročne kredite, okvirne kreditne aranžmane i sporazume o poslovnoj saradnji i druge proizvode pravnim licima koji uključuju kredite za likvidnost, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva. Najveći segment kreditnog portfolija Banke predstavljaju kreditne izloženosti privrednim društvima. Banka odobrava obezbeđene i neobezbeđene kreditne plasmane, u zavisnosti od procene prirode poslovnih aktivnosti klijenta, finansijske situacije klijenta, načina otplate kredita, kao i usklađenosti ukupne izloženosti Banke sa usvojenim limitima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik (nastavak)***Kreditna politika (Nastavak)*

Banka odobrava različite vrste kreditnih proizvoda stanovništvu. U cilju procene nivoa izloženosti koje Banke smatra prihvatljivim da odobri Banka utvrđuje kreditnu sposobnost klijenta i vrednost sredstva obezbeđenja po kreditu ukoliko se radi o obezbeđenim kreditima. Banka je razvila scoring sistem za fizička lica na osnovu kojeg se procenjuje rizik kreditnog izlaganja Banke fizičkim licima.

Preuzete obaveze kreditiranja

Garancije i odobreni akreditivi su neopoziva jemstva da će Banka izvršiti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obaveze prema trećim stranama i predstavljaju jednaki kreditni rizik kao i krediti. Preuzete obaveze kreditiranja predstavljaju neiskorišćene delove odobrenih kreditnih okvira (revolving krediti i kreditne kartice), garancije ili akreditive, kao i ostale oblike jemstva. Obzirom da je kreditni rizik povezan s preuzetim neopozivim obavezama kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu jednakom ukupnim neiskorišćenim sredstvima. Međutim, očekivani iznos gubitka je manji od ukupnog iznosa neiskorišćenih odobrenih sredstava jer je većina preuzetih obaveza za kreditiranje povezana s održavanjem specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata. Banka prati period do dospeća preuzetih obaveza kreditiranja jer navedene dugoročne obaveze predstavljaju veći kreditni rizik od kratkoročnih.

Sredstva obezbeđenja

Banka ima usvojene politike i limite koji definišu minimalni nivo sredstava obezbeđenja u odnosu na visinu kreditnog izlaganja. Iznos i vrsta sredstva obezbeđenja utvrđuje se u zavisnosti od procenjenog kreditnog rizika svakog zajmotražioca. Kao standardni instrumenti obezbeđenja uzimaju se ugovorno ovlašćenje i menice klijenata, a dodatno se ugovaraju hipoteke na nepokretnosti, zaloge na pokretnoj imovini, novčani kolateral, garancije drugih banaka i/ili pravnih lica, zaloga na hartijama od vrednosti. Banka uobičajeno ne zahteva kolateral za kredite i izlaganja prema drugim bankama.

Politika utvrđivanja fer vrednosti kolaterala predviđa da se koriste tržišne cene u slučajevima gde je to moguće, a da se za ostale kolaterale, ukoliko su primenjive, koriste metode vrednovanja. Prilikom odobravanja kredita i drugih izlaganja Banka zahteva pribavljanje nezavisne procene vrednosti kolaterala (nekretnine, opreme i sl.) od strane ovlašćenog procenitelja i mišljenja stručne službe nadležne za pravne poslove o validnosti dokumentacije i mogućnosti uspostavljanja sredstva obezbeđenja. Banka vrši redovnu procenu vrednosti kolatarala najmanje jednom godišnje i vanredno kada se na osnovu eksternih informacija procenjuje da je došlo do obezvređenja potraživanja ili do poremećaja na tržištu koji mogu imati uticaja na vrednost kolaterala. Banka redovno zahteva nezavisnu procenu vrednosti kolaterala najmanje jednom u periodu od tri godine u skladu sa važećom regulativom. Banka u slučaju neizmirenja obaveza klijenata vrši realizaciju sredstva obezbeđenja i prilive po tom osnovu koristi za smanjenje obaveza klijenata prema Banci.

Pregled vrsta kolaterala po kreditima i plasmanima Banke izloženim kreditnom riziku obelodanjen je u Napomeni 36h.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik (nastavak)

Informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja

Pojedinačno značajnim potraživanjima, u smislu metodološkog pristupa Banke za obračun obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, smatraju se bruto izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koje prevazilaze, na dan obračuna, iznos od 30 miliona RSD za pravna lica, odnosno 5 miliona RSD za fizička lica i preduzetnike. Za sva potraživanja od pravnih lica koja se nalaze u statusu neizvršenja obaveza i materijalno su značajna, obezvređenje se procenjuje na pojedinačnoj osnovi. Pojedinačno značajni iznosi za pravna lica utvrđeni su na osnovu polaznog stava da predmet analize budu izloženosti u iznosu od cca. 1% regulatornog kapitala Banke prevedeno u bruto izloženost primenom prosečnog procenta izdvajanja u vidu potrebne reserve u trenutku uspostavljanja ovih limita. Pojedinačni iznos za fizička lica utvrđen je na bazi analize portfolija Banke uz polazni stav da se analizom obuhvati najveći deo portfolija pojedinačnih potraživanja od stanovništva u značajnijem iznosu, odnosno stambenih kredita.

Objektivni dokazi umanjenja vrednosti plasmana

Ukoliko postoje objektivni dokazi da su finansijski instrumenti obezvređeni, odnosno da Banka u ugovorenim rokovima ili iznosima neće biti u mogućnosti da naplati svoja potraživanja, sadašnja vrednost budućih novčanih tokova ne odslikava realno stvarnu vrednost finansijskih instrumenata, odnosno da će isti biti manji od njihove knjigovodstvene vrednosti, vrši se obračun obezvređenja takvog plasmana radi svođenja na nadoknadivu (realnu) vrednost.

Procena postojanja objektivnog dokaza obezvređenja vrši se, u sledećim situacijama:

- finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju:
 - dužnik se nalazi u statusu neizvršenja obaveza;
 - dužnik kasni u izmirenju obaveza prema zaposlenima ili neredovno izvršava obaveze po osnovu poreza i doprinosa za socijalno osiguranje zaposlenih u značajnom iznosu, pri čemu se značajnim iznosom smatra neizmirenje ovih obaveza preko 50% rashoda bruto zarada prema poslednjim raspoloživim godišnjim finansijskim izveštajima;
 - značajno (preko 50% , na godišnjem nivou) i kontinuirano smanjenje poslovnih prihoda u prethodne dve godine;
 - kapital dužnika je značajno smanjen (preko 50%) usled gubitaka tokom prethodna dva perioda izveštavanja;
 - postoji zahtev dužnika za izmene uslova otplate plasmana i/ili za hitno finansiranje;
- neizmirenje obaveza, učestalo kašnjenje u otplati kamata i/ili glavnice ili neispunjavanje drugih ugovornih odredaba:
 - najkasnije kada je dužnik u docnji 90 dana po osnovu bilo kog plasmana (zajmovi krediti i investicije koje se drže do dospeća);
 - problematičan kredit podrazumeva stanje ukupnog preostalog duga pojedinačnog kredita (uključujući i iznos docnje):
 - po osnovu koga je dužnik je u docnji preko 90 dana u odnosu na inicijalni datum dospeća u materijalno značajnom iznosu po osnovu plaćanja kamate ili glavnice,
 - po kome je kamata u visini tromesečnog iznosa (i viša) pripisana dugu, kapitalizovana, refinansirana ili je njeno plaćanje odloženo,
 - po kome je dužnik u docnji manje od 90 dana, ali je Banka procenila da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik (nastavak)

Objektivni dokazi umanjenja vrednosti plasmana(Nastavak)

- Banka je bitno promenila uslove otplate plasmana usled finansijskih teškoća dužnika u odnosu na prvobitno ugovorene u smislu:
 - promene uslova pod kojima je plasman odobren, a koje dužnik nije u mogućnosti da ispunji zbog finansijskih teškoća i koja ne bi bila odobrena da dužnik nije u finansijskim teškoćama (smanjenje kamatne stope, otpis dela glavnice, otpis dela obračunate kamate i promenu datuma dospeća glavnice i/ili kamate);
 - potpuno ili delimično refinansiranje plasmana, koje ne bi bilo odobreno da dužnik nije u finansijskim teškoćama;
 - izostanak postupanja Banke prema dužniku u finansijskim teškoćama, na koje Banka u skladu sa ugovorom ima pravo;
- izvesno je pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom ili pokretanje druge vrste finansijske reorganizacije:
 - dužnik je u blokadi računa duže od 60 dana u kontinuitetu na dan procene;
 - nad dužnikom je pokrenut predstečajni postupak ili je u toku stečajni postupak nad bilo kojom strateški značajnom članicom ekonomske celine kojoj pripada dužnik;
 - ispunjeni su razlozi za pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom koji su definisani zakonom kojim se uređuje stečaj;
 - dužnik je u postupku pripreme plana reorganizacije / poverioci su prihvatili predloženi plan reorganizacije / dužnik posluje po usvojenom planu reorganizacije;
 - dužnik je u postupku sporazumnog finansijskog restrukturiranja u skladu s relevantnim propisom.

5.2. Rizik likvidnosti

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospelu obavezu, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolazu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)**

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja - krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke. Ukoliko indikatori ranog upozorenja pokazuju negativne tendencije, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan da razmotri da li su vrednosti pokazatelja takve da ukazuju na krizu i u zavisnosti od procene intenziteta i roka trajanja poremećaja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, Izvršni odbor odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti i formiranjem Kriznog tima. U toku krize likvidnosti Krizni tim za upravljanje likvidnošću ima ključnu ulogu i odgovornost u planiranju, upravljanju, koordiniranju i davanju zadataka u kriznim situacijama na nivou Banke.

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i obaveza su fundamentalne za upravljanje likvidnošću. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti usaglasa, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Kod upravljanja strukturnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju nepredviđenih potreba.

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoreni iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Izloženosť Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 37.

5.3. Tržišni rizici

Banka preuzima tržišne rizike koji predstavljaju rizike fluktuacije u novčanim tokovima finansijskih instrumenata usled promena faktora tržišnih rizika, koji obuhvataju promene deviznih kurseva, cena finansijskih instrumenata i drugo.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.3. Tržišni rizici (Nastavak)**

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja kotirana od strane berze ili data provider-a. Ukoliko Banka ne može vrednost pozicija da iskaže po fer vrednosti Banka koristi alternativne metode za vrednovanje. Bankarska knjiga primarno obuhvata sredstva i obaveze iz aktivnosti komercijalnog bankarstva i poslovanja sa stanovništvom.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizilazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena.

U pogledu tržišnih rizika pozicija u knjizi trgovanja Banka primenjuje period predviđanja 10 dana i podrazumeva da kretanja na tržištu u periodu predviđanja neće odstupati od uočenih trendova na osnovu podataka o kretanjima na tržištu u prethodnom periodu od 250 radnih (trgovačkih) dana. Kvalitet VaR modela se kontinuirano ispituje kroz proces testiranja unazad uz evidenciju izuzetaka i ispitivanje razloga, kao i sprovođenje redovne interne validacije modela.

Obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primenjuje i stres testove koji kvantifikuju izloženost ekstremnijim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odlikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

a) Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kursa stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kursa i kursa stranih valuta u odnosu na dinar kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kursa na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

a) Devizni rizik (Nastavak)

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:

- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira poslovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valutu u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti poslovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:

- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kurseva u međusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i međusobnu uskladenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;
- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 39.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.3. Tržišni rizici (Nastavak)****b) Cenovni rizik**

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolia plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija. Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku. Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjena za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanj.

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:

- Analiza scenarija (kombinacija stresnih udara koji proizvode maksimalni gubitak - najgori scenario),
- Analiza stresnih udara (analiziranje značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak)

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva reevaluaciju portfolia, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

Izloženost Banke cenovnom riziku prikazana je u Napomeni 40.

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću vrednost finansijskih instrumenata koji se vode u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope, odnosno rokova promene kamatnih stopa sredstava i obaveza na koje su ugovorene promenjive kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)**

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita. S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Banka je izložena raznim oblicima kamatnog rizika, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše da se kamatne stope utvrđuju na različitom nivou u zavisnosti od rizika plasmana, roka plasiranja, sredstava obezbeđenja uredne otplate kredita, dinarskog ili deviznog iskaza kredita i slično.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u Napomeni 43a su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu. Sagledavanje izloženosti Banke kamatnom riziku u aktivnostima koje se evidentiraju u bankarskoj knjizi, vrši se kroz analizu uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i vrednost kapitala Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:

- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

Pregled kamatnih stopa na godišnjem nivou koje je Banka ugovarala za osnovne finansijske instrumente u 2017. godini dat je u sledećoj tabeli:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	1,75%	-
Oročeni depoziti kod inostranih banaka (USD)	-	0.65% - 1.75%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (EUR)	-	0.05% - 0.30%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (RSD)	2.26% - 3.10%	-
Deponovani višak likvidnih sredstava	2.00% - 2,50%	-
Kreditni plasirani komitentima do jedne godine	3.50%-29.84%	2.49-6.49
Kreditni plasirani komitentima preko jedne godine	5.40%-9.00%	7.00%
Eskont faktura	5.00%-15.39%	4.60%-6.16%
Eskont menica	6.16%-15.39%	
Pasiva		
Transakcioni depoziti stanovništva	0,00-1,00%	0,00-0,30%
Transakcioni depoziti pravnih lica	0.5%-0.7%	-
Oročeni depoziti banaka do jedne godine	-	-
Oročeni depoziti stanovništva do jedne godine	2,50-6,50%	0,01-1,90%
Oročeni depoziti stanovništva preko jedne godine	-	1.10 - 1.50%
Oročeni depoziti pravnih lica do jedne godine	0.90% - 4.10%	1.00% - 1.90%
Oročeni depoziti pravnih lica preko jedne godine	-	1.70%

Izloženost Banke riziku od promena kamatnih stopa prikazana je u Napomeni 38.

5.5. Rizici koncentracije izloženosti banke

U 2017. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka ima definisane interne pokazatelje i limite izloženosti riziku koncentracije izloženosti i ovaj rizik procenjuje i u sklopu procena interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.6. Rizici ulaganja banke**

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Odeljenje upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

5.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

Jedan od značajnih segmenata operativnog upravljanja rizikom zemlje predstavlja i utvrđivanje limita izlaganja Banke grupi zemalja i svakoj pojedinačnoj zemlji. Limit izloženosti se odnosi na sve transakcije sa kompanijama u ovoj zemlji. Limiti izloženosti se utvrđuju za sve zemlje kategorizovane prema internom sistemu kategorizacije koji je Banka razvila.

Izloženost Banke riziku zemlje prikazana je u Napomeni 41.

5.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koja se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspešnih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.8. Operativni rizik (Nastavak)

U toku 2017. godine u Bazi operativnih gubitaka nisu evidentirani stvarni kvantifikovani operativni gubici (isključujući potencijalne nekvantifikovane gubitke čiju vrednost nije moguće adekvatno utvrditi).

5.9. Upravljanje kapitalom

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom koja predstavlja stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno dogovarajućem nivou, kao i jasno razumevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i internog kapitala koja može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi, kao i sve promene iznosa kapitala Banke.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Planiranje kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenjivim makroekonomskim uslovima, kao stratejski resurs, za podršku Banke u ostvarenju njenog stratejskog poslovnog plana. Planom kapitala, Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja i
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;
- Koeficijent adekvatnosti kapitala od 8%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016), utvrđena je politika izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka je dužna da obračunava sledeće pokazatelje:

- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos kapitala i rizične aktive banke.

Banka je dužna da pokazatelje adekvatnosti kapitala održava na nivoima koji nisu niži od:

- 4,5%, za pokazatelj osnovnog akcijskog kapitala banke;
- 6%, za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke;
- 8%, za pokazatelj adekvatnosti kapitala banke.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/ispоруke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki. Osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Osnovni akcijski kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za elemente odbitnih stavki:

- akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8. Odluke;
- pripadajuće emisione premije uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala, tj. iznosa uplaćenog iznad nominalne vrednosti tih instrumenata;
- dobiti banke;
- revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike;
- rezervi za opšte bankarske rizike.

Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja, uključujući goodwill, umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, u skladu sa propisima;
- Negativan iznos dobijen obračunom u skladu sa tačkom 134. Odluke za banke koje su dobile saglasnost za primenu IRB pristupa;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje, u skladu sa tačkom 19. i 20. Odluke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje, u skladu sa tačkom 19. Odluke;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke;
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250%, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;

Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke.

Kapital Banke u celosti se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala banke i odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)**

Odlukom o adekvatnosti kapitala utvrđeni su zaštitni slojevi kapitala i to:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala;
- kontraciklični zaštitni sloj kapitala;
- zaštitni sloj kapitala za globalno sistemski značajnu banku;
- zaštitni sloj kapitala za sistemski značajnu banku i
- zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik.

Banka je na dan 31.12.2017. godine utvrdila zaštitne slojeve za očuvanje kapitala i za strukturni sistemski rizik. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala utvrđen je u visini od 2.5% rizične aktive Banke, dok je zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik utvrđen u visini od 3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji.

Kapitalni zahtevi za pokriće kreditnog, tržišnih i operativnog rizika i obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala utvrđuju se u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke. Obračun zahteva za kapital za pokriće kreditnog rizika utvrđuje se na osnovu kreditnim rizikom ponderisane aktive.

Kreditnim rizikom ponderisana aktiva predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Za potrebe obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, na pozicije bilansne aktive i vanbilansnih stavki primenjuju se prilagođavanja vrednosti tih pozicija ili odgovarajućih pondera, a kroz tehnike ublažavanja, čija je primena definisana Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kapitalni zahtev za tržišne rizike jednak je zbiru kapitalnih zahteva za poslovne aktivnosti iz knjige trgovanja, odnosno kapitalnog zahteva za cenovni rizik i kapitalnih zahteva za devizni rizik. Kapitalni zahtev za cenovni rizik se utvrđuje za pozicije u vidu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i to po osnovu opšteg i specifičnog rizika tih pozicija knjige trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik utvrđuje se na osnovu neto otvorene devizne pozicije Banke.

Banka sprovodi formalizovan i dokumentovan proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos i raspodelu internog kapitala. Postupak procenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke je sastavni deo sistema upravljanja Bankom koji će se na kontinuiranoj osnovi sprovoditi u skladu sa Strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom Banke. Uključuje redovno utvrđivanje, merenje i praćenje svih evidentiranih rizika koji mogu imati negativan uticaj na postizanje ciljeva Banke, uključujući strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja rizicima i u skladu sa tim sklonost za preuzimanje rizika.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala prikazani su u Napomeni 44.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.10. Pravična (fer) vrednost**

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.10. Pravična (fer) vrednost**

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumente.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5.11. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Prihodi od kamata		
<i>Kredit i depoziti</i>		
Narodna banka Srbije	9,102	13,154
Domaće banke i druge finansijske organizacije	8,279	5,960
Strane banke	1,300	467
Privredna društva	223,581	203,277
Javna preduzeća	17,134	4,676
Javni sektor	0	15
Stanovništvo	33,127	31,378
Ostalo	4,560	8,779
<i>Kamata na hartije od vrednosti i ostale plasmane</i>		
Repo poslovi i blagajnički zapisi	9,985	1,331
Eskont menica	109,808	77,177
Obveznice	16,492	41,159
Factoring	34,007	13,517
Ostalo	-	12,472
Ukupno	467,375	413,362
Rashodi od kamata		
Banke i druge finansijske institucije	2,582	296
Privredna društva	62,950	32,225
Javna preduzeća	2,066	12,553
Stanovništvo	22,891	16,921
Javni sektor	5,079	479
Strana lica	175	53
Drugi komitenti	221	3,278
Ukupno	95,964	65,804
Dobitak po osnovu kamata	371,411	347,558

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Prihodi od naknada i provizija		
- naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	41,154	44,359
- naknade po osnovu faktoringa	6,423	2,505
- naknade za izdate garancije i ostala jemstva	29,653	27,621
- naknade po poslovima sa stanovništvom	15,857	15,352
- naknade po osnovu eskonta menica	4,348	3,438
- ostale naknade za bankarske usluge	9,008	13,333
Ukupno	106,444	106,609

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa:		
- u zemlji	3,427	3,067
- u inostranstvu	7,246	6,646
Ostale naknade i provizije	6,918	5,792
Ukupno	17,590	15,505
Dobitak po osnovu naknada i provizija	88,854	91,104

8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Dobici/gubici od promene vrednosti plasmana, potraživanja i hov-a	3,926	4,696
Dobici/gubici od promene vrednosti derivata	(3,127)	(327)
Ukupno	799	4,367

9. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJE SE INICIJALNO PRIZNAJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Gubici od prodaje hartija od vrednosti koje su raspoložive za prodaju		113
Ukupno		113

10. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Prihodi od kursnih razlika	315,979	995,745
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	33,633	58,684
Rashodi od kursnih razlika	(252,099)	(1,003,240)
Rashodi i efekata ugovorene valutne klauzule	(105,323)	(44,969)
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	(7,810)	6,220

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

11. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU INVESTICIJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVATE

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Dobici po osnovu prodaje investicija u pridružena društva		3,068
Ukupno		3,068

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Prihodi od zakupnina	19,133	13,149
Prihodi od dividende	3,504	3,481
Prihodi od promene vrednosti investicionih nekretnina	779	45,492
Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja	5,987	89,886
Ostali prihodi	8,228	7,465
Ukupno	37,630	159,473

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

13. NETO RASHODI PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA

a) Knjiženja na teret rezultata

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- finansijska sredstva	222	1,028
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22,805	6,400
- krediti i potraživanja od komitenata	385,321	1,031,715
- investicije u zavisna i pridružena društva	-	-
- ostala sredstva	239	6,330
	408,587	1,045,473
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 32a)	21,915	63,123
Rashodi otpisa neneplativih potraživanja	36	78
Rashodi po osnovu obezvređena hov	9,448	-
Ukupno	439,986	1,108,674
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- finansijska sredstva	1,259	47
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	21,073	11,185
- krediti i potraživanja od komitenata	472,258	886,734
- ostala sredstva	364	6,058
	494,955	904,024
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 32a)	38,413	184,339
Prihodi od otpisa nenaplativih potraživanja	1,490	516
Ukupno	534,858	1,088,879
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	94,872	(19,795)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

13. NETO RASHODI PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA (Nastavak)

b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive

	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Napomena 20)	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća (Napomena 21)	Kredit i potraživanja od banaka i drugih. Fin. organizacija (Napomena 22)	Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 23)	Investicije u zavisna i pridružena društva (Napomena 24)	Ostala sredstva (Napomena 27)	Vanbilansna aktiva (Napomena 33)	Ukupno
Stanje na dan								
1. januar 2016. godine	4,512	-	14,707	2,887,474	-	1,264	148,787	3,056,744
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 13(a))	1,028	-	6,400	1,031,715	-	6,330	63,123	1,108,596
Kursne razlike	-	-	(1,682)	(5,041)	-	10	1,746	(4,967)
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 13(a))	(47)	-	(11,185)	(886,734)	-	(6,058)	(184,339)	(1,088,363)
Ostalo	-	-	-	(1,877,668)	-	-	-	(1,877,668)
Stanje na dan								
31. decembra 2016. godine.	5,493	-	8,240	1,005,305	-	1,546	29,317	1,049,901
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 13(a))	222	-	22,805	385,321	-	239	21,915	430,502
Kursne razlike	(400)	-	(977)	(5,871)	-	(265)	(34)	(7,547)
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 13(a))	(1,259)	-	(21,073)	(472,258)	-	(364)	(38,413)	(533,368)
Ostalo	-	-	(125)	(651,178)	-	-	-	(651,303)
Stanje na dan								
31. decembra 2017. godine	4,056	-	8,869	261,319	-	1,156	12,785	288,185

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

13. NETO RASHODI PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA
(Nastavak)

c) Rezerva za procenjene gubitke

Na osnovu kategorizacije plasmana utvrđene saglasno propisima Narodne banke Srbije ("NBS") na dan 31. decembra 2017. godine utvrđena je rezerva za procenjene gubitke po osnovu ukupne izloženosti Banke kreditnom riziku.

U skladu sa Odlukom NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017 и 114/2017), suma pozitivnih razlika iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa navedenom odlukom, i iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, koja su obračunata u skladu sa interno usvojenom metodologijom, na nivou dužnika predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016).

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Obračunata rezerva za procenjene gubitke u skladu sa Odlukom NBS po osnovu:		
- bilansnih plasmana	907,872	1,428,911
- vanbilansnih stavki	104,049	157,537
	<u>1,011,921</u>	<u>1,586,448</u>
Ispravke vrednosti i rezervisanja obračunata u skladu sa internom metodologijom (MRS 39):		
- ispravka vrednosti bilansne aktive	275,396	1,020,584
- rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	12,785	29,317
	<u>288,181</u>	<u>1,049,901</u>
Potrebna rezerva za procenjene gubitke na dan 31. decembra	<u>769,023</u>	<u>607,668</u>

Na dan 31. decembra 2017. godine, potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki, nakon umanjenja za ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, obračunata u skladu sa navedenom Odlukom NBS (Napomena 3.7.), iznosi 769,023 dinara (31. decembar 2016. godine: 607,668 hiljade dinara). Nakon primene faktora umanjenja, u skladu sa Odlukom, Banka nema obavezu da formira potrebnu rezervu kao odbitnu stavku od kapitala.

14. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Troškovi neto zarada i naknada	(173,323)	(175,076)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	(69,453)	(70,359)
Ostali lični troškovi	(12,313)	(12,324)
Neto prihodi/rashodi rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmone	4,904	904
Neto prihodi/rashodi rezervisanja za penzije i dr. rezervisanja za zaposlene	-	(3,915)
	<u>(250,184)</u>	<u>(260,769)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Ukupno	<u> </u>	<u> </u>
15. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	<u> </u>	<u> </u>
	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (Napomena 27)	37,201	35,271
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 27)	<u>3,379</u>	<u>4,360</u>
Ukupno	<u>40,580</u>	<u>39,631</u>

16. OPERATIVNI I OSTALI POSLOVNI RASHODI		
	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	58,668	57,198
Proizvodne usluge	56,531	56,968
Ostali nematerijalni troškovi	48,164	43,190
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	1,523	1,276
Materijal i energija	25,184	24,673
Troškovi reprezentacije	5,218	5,201
Premije osiguranja	21,934	19,345
Ostali rashodi	<u>15,789</u>	<u>20,212</u>
Ukupno	<u>233,011</u>	<u>228,063</u>

17. POREZ NA DOBITAK**a) Komponente poreza na dobitak**

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Tekući porez	-	-
Odložen poreski prihod /(rashod)	<u>565</u>	<u>(115)</u>
Ukupno	<u>565</u>	<u>(115)</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

17. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Dobitak pre oporezivanja	61,981	63,645
Efekti na odložene poreske prihode/rashode kroz bilans uspeha	7,397	3,133
Efekti na rashode koji se priznaju u poreskom bilansu	(3,508)	(377)
Efekti na rashode koji se ne priznaju u poreskom bilansu	14,163	6,695
Efekti na prihod od kamata po osnovu dužničkih HOV čiji je izdavalac RS, NBS ili lok.samouprava	(26,471)	(42,483)
Efekti na prihode koji umanjuju poresku osnovicu	(3,504)	(3,481)
Poreska osnovica	50,057	27,132
Porez na dobit	-	-
Umanjenje po osnovu poreskog gubitka iz ranijih godina	50,057	27,132
Obračunati porez	-	-
<i>Efektivna stopa poreza na dobitak</i>	<i>0.00%</i>	<i>0.00%</i>

c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnove, kao i na privremene razlike nastale po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava. Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Stanje na dan 1. Januara	125,640	90,432
Efekat privremenih razlika po osnovu amortizacije evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	565	115
Efekat privremenih razlika po osnovu revalorizacije evidentiran na teret revalorizacionih rezervi	-	35,093
Stanje na dan 31. decembra	125,075	125,640

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	<u>31.12.2017</u>	<u>U hiljadama dinara</u> <u>31.12.2016.</u>
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Tekući račun	187,597	573,667
Blagajna:		
- u dinarima	34,255	24,410
- u stranoj valuti	129,572	125,674
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS	450,000	200,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	550,478	552,926
Razgraničena potraživanja za kamatu od NBS	-	265
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,351,902</u>	<u>1,476,942</u>

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014 i 4/2015, 78/2015 i 102/2015).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarskom mesecu na svoj tekući račun. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital Banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koje banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno uz uslov da se pri replasiranju tih sredstava poštuju dogovoreni principi kod utvrđivanja kamatnih marži; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prvobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2014. godine; deo dinarskih depozita primljenih po poslovima u ime i za račun trećih lica, koji ne prelaze iznose plasmana odobrenih iz tih depozita; sredstva oročene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine - i to do isteka perioda na koji je oročena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom, kao i obaveze u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 5% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2016. godine 5%); i
- po stopi od 0% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2016. godine 0%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 38% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2016. godine 38%); i
- 30% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2016. godine 30%).

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Na dan 31. decembra 2017. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je 458,045 hiljada dinara (31. decembar 2016. godine 389,849 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u toku 2017. godine kretala se u visini od 1.75% na godišnjem nivou (2016 godine od 1.75% godišnje).

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u toku 2017. godine.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015), Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 20% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2016.godine 20%)
- po stopi od 13% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana, a izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2016. godine 13%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir:

- 62% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2016. godine 62% i
- 70% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2016 godine 70%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije. Izuzetno od ovoga, banke kod kojih bi, zbog izdvajanja devizne obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika odstupao od onog koji je propisan Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, mogu deviznu obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima. Prosečno dnevno stanje devizne obavezne rezerve izdvojene u SAD dolarima preračunava se u evre primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, odnosno 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu koja je na dan 31. decembra 2017. godine iznosila 4,651 hiljada evra (31. decembar 2016. godine: 4,434 hiljada evra), Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene (dinarske i devizne) obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu. Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Na dan 31. decembra 2017. godine devizna obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije je u toku 2017. godine iznosila od 2,00% do 2,50% na godišnjem nivou. Prosečna kamatna stopa na repo transakcije sa blagajničkim zapisima Narodne banke Srbije se u toku 2017. kretala u rasponu od 2,55% do 2,98% na godišnjem nivou.

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
U dinarima		
Tekući i žiro računi	187,597	573,667
Gotovina u blagajni	34,255	24,410
	<u>221,851</u>	<u>598,077</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	890,429	585,786
Gotovina u blagajni	129,572	125,674
	<u>1,020,001</u>	<u>711,460</u>
Ukupna gotovina	<u>1,241,852</u>	<u>1,309,537</u>
Minus Ispravka vrednosti deviznih računa	<u>(5,126)</u>	<u>(2,937)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,236,726</u>	<u>1,306,600</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

19. FINANSIJSKA SREDSTVA PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017	31.12.2016.
U dinarima:		
Akcije banaka	270	270
Akcije privrednih društava	8	8
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija	(242)	(242)
	<u>36</u>	<u>36</u>
U stranoj valuti:		
Obveznice RS po osnovu stare devizne štednje	-	-
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica RS	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>36</u></u>	<u><u>36</u></u>

20. FINANSIJSKA SREDSTVA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017	31.12.2016.
U dinarima:		
Akcije privrednih društava	26,648	27,048
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	(19,018)	(14,288)
Akcije banaka u stečaju	12,387	12,387
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka u stečaju	(12,387)	(12,387)
	<u>7,630</u>	<u>12,760</u>
U stranoj valuti:		
-Obveznice Republike Irak	93	110
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Iraka	(3)	(19)
	<u>90</u>	<u>92</u>
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, bruto	<u><u>7,720</u></u>	<u><u>12,852</u></u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	<u>(4,056)</u>	<u>(5,493)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>3,664</u></u>	<u><u>7,359</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

21. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE DRŽE DO DOSPEĆA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
U dinarima:		
Obveznice trezora RS	-	100,000
Korporativne obveznice	-	-
	<u>-</u>	<u>100,000</u>
U stranoj valuti:		
Državni zapisi	316,704	357,743
Odstupanje od nominalne vrednosti državnih zapisa	(3,480)	(3,961)
	<u>313,224</u>	<u>353,782</u>
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, bruto	<u>313,224</u>	<u>453,782</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (14b)</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>313,224</u></u>	<u><u>453,782</u></u>

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
U dinarima:		
Domaće banke	5,830	5,519
Druge finansijske organizacije	56,000	20,400
NBS	-	200,000
	<u>61,830</u>	<u>225,919</u>
U stranoj valuti:		
Strane banke	1,014,817	726,290
Druge finansijske organizacije	4,739	4,939
Domaće banke	384,847	4,969
	<u>1,404,403</u>	<u>736,197</u>
Obračunata kamata i naknada u dinarima	114	275
Obračunata kamata i naknadu u str.valuti	0	-
Razgraničena potraživanja od naknada u dinarima	(56)	-
Kredit i potraživanja od banaka i dr.finansijskih organizacija, bruto	<u>1,466,291</u>	<u>962,391</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	<u>(8,869)</u>	<u>(8,240)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>1,457,422</u></u>	<u><u>954,151</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)

	u hiljadama dinara	
	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
kratkoročni plasmani u dinarima		
Kreditni domaćim bankama i ostalim finansijskim organizacijama	56,000	20,400
Kreditni po repo transakcijama	-	200,000
Potraživanja za kamatu	58	275
Namenski depozit kod domaćih banaka	<u>5,830</u>	<u>5,519</u>
Ukupno	<u>61,889</u>	<u>226,194</u>
kratkoročni plasmani u stranoj valuti		
Devizni računi kod ino banaka	837,306	580,817
Namenski devizni račun - VISA card	53,123	4,969
Dati depoziti stranim bankama	331,724	-
Dati depoziti domaćim bankama	168,496	128,872
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,739	4,939
Ostali plasmani - strane banke	<u>9,015</u>	<u>16,601</u>
Ukupno	<u>1,404,403</u>	<u>736,197</u>
Plasmani, bruto	<u>1,466,291</u>	<u>962,391</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<u>(8,869)</u>	<u>(8,240)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>1,457,422</u></u>	<u><u>954,151</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
U dinarima:		
Javna preduzeća	907,162	174,238
Privredna društva	4,858,106	4,299,033
Stanovništvo	465,885	460,556
Javni sektor	215,412	89,800
Ostalo	13,352	55,577
	6,459,917	5,079,204
U stranoj valuti:		
Privredna društva	554,286	389,676
Stanovništvo	3,318	3,696
Strana lica	26,081	176,645
	583,685	570,016
Obračunata kamata u dinarima	16,205	21,559
Obračunata naknada u dinarima	3,094	
Obračunata kamata u stranoj valuti	532	383
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	5,129	1,831
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	6,698	9,456
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	(25,361)	(13,908)
Kredit i potraživanja od komitenata, bruto	7,049,898	5,668,542
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	(261,319)	(1,005,305)
Stanje na dan 31. decembra	6,788,579	4,663,237

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

U hiljadama dinara

	31.12.2017.			31.12.2016.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
U dinarima						
Kredit:						
- privrednim društvima	2,715,995	1,952,566	4,668,561	2,146,568	1,442,009	3,588,577
- javnim preduzećima	690,129	214,778	904,907	50,672	123,472	174,144
- drugim komitentima	0	5,779	5,779	-	42,607	42,607
- stanovništvu	15,812	448,198	464,010	14,679	444,072	458,751
- javni sektor	215,397	0	215,397	89,800	-	89,800
Dospela potraživanja	200,330	0	200,330	734,807	-	734,807
Ukupno	3,837,663	2,621,321	6,458,984	3,036,526	2,052,160	5,088,686
U stranoj valuti						
Kredit:						
- privrednim društvima	4,405	549,713	554,118	3,368	387,703	391,071
- stanovništvo	0	3,189	3,189	-	3,549	3,549
- strana lica	26,081	0	26,081	176,645	-	176,645
- javni sektor	1,679	0	1,679	2,050	-	2,050
Dospela potraživanja	5,847	0	5,847	6,541	-	6,541
Ukupno	38,012	552,902	590,914	188,604	391,252	579,856
Plasmani klijentima, bruto						
	3,875,675	3,174,223	7,049,898	3,225,130	2,443,412	5,668,542
Minus:						
Ispravka vrednosti	(106,932)	(154,387)	(261,319)	(601,249)	(404,056)	(1,005,305)
Stanje na dan 31. decembra	3,768,743	3,019,836	6,788,579	2,623,881	2,039,356	4,663,237

Kratkoročni krediti pravnim licima odobravani su uz fiksnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 3.50% do 29.84% na godišnjem nivou na dinarske kredite, odnosno od 2.49% do 6.49% na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje investicionih projekata, nabavku osnovnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava na period do 10 godina, uz fiksne kamatne stope od 7.00% na godišnjem nivou na kredite indeksirane valutnom klauzulom, odnosno od 5.40% do 9.00% na dinarske kredite. Odobravani su i dugoročni krediti sa subvencionisanom kamatnom stopom po stopi u visini referentne kamatne stope NBS. Banka nije odobrila nijedan restrukturiran kredit u 2017. godini.

Gotovinski krediti stanovništvu odobravaju se na period od 6 do 72 meseca a kamatna stopa se kreće u rasponu od 3.50% do 16.00%. Gotovinski krediti stanovništvu sa 100% depozitom odobravaju se po kamatnoj stopi od 2.49% do 3.49% na godišnjem nivou i periodom otplate do 84 meseca. Potrošački krediti u dinarima su odobravani uz kamatnu stopu od 5.05% do 15.00%, a na period korišćenja od 6 do 72 meseci. Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi od 1.50% do 2% mesečno, odnosno veća je od redovne kamate ili zakonske zatezne kamate na nedozvoljeni minusni saldo na tekućim računima građana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

23. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

Dugoročni krediti stanovništvu odobravani su za kupovinu automobila, rešavanje stambenih potreba, nabavku trajnih potrošnih dobara. Kamatna stopa je bila u rasponu od 5% do 16% godišnje.

a) Ročnost dospeća plasmana komitentima

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema inicijalnom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Dospela potraživanja	202,009	736,857
Do 30 dana	1,567,610	985,682
Od 1 do 3 meseca	632,534	380,317
Od 3 do 12 meseci	1,483,260	1,118,576
Preko 1 godine	3,164,485	2,447,110
Stanje na dan 31. decembra	7,049,898	5,668,542

b) Ročnost dospelih potraživanja od komitenata

Struktura dospelih potraživanja prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Dospela potraživanja		
Do 3 meseca	174,753	718,308
Od 3 do 6 meseci	4,841	457
Od 6 do 12 meseci	12,079	11,321
Preko 1 godine	10,336	6,771
Stanje na dan 31. decembra	202,009	736,857

c) Koncentracija plasmana komitentima

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata Banke, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2017. i 2016. i značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
U dinarima:		
Građevinarstvo	2,383,652	1,089,522
Prerađivačka industrija	1,134,146	1,843,721
Strana pravna lica	26,025	176,645
Stanovništvo	468,800	464,248
Trgovina	1,960,447	1,290,428
Ostali	1,076,828	803,978
Stanje na dan 31. Decembra	7,049,898	5,668,542

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

24. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
U dinarima:		
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
	<u>114</u>	<u>114</u>
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>114</u></u>	<u><u>114</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

25. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

U hiljadama dinara

	Građevinski objekti	Oprema i ostala os	Zemljište	Ukupno	Nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. januara 2016. godine	933,622	268,459	409,591	1,611,672	35,985
Povećanja	-	28,801	-	28,801	10,082
Usklađivanje fer vrednosti	143,127	-	94,426	237,553	-
Otuđivanje i rashodovanje	<u>(193,995)</u>	<u>(7,042)</u>	<u>-</u>	<u>(201,037)</u>	<u>-</u>
Stanje 31. decembra 2016. godine	882,754	290,218	504,017	1,676,989	46,067
Povećanja	-	10,111	-	10,111	-
Uskladjivanje fer vrednosti	-	-	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	<u>-</u>	<u>(9,055)</u>	<u>-</u>	<u>(9,055)</u>	<u>-</u>
Stanje 31. decembra 2017. godine	882,754	291,274	504,017	1,678,045	46,067
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje 1. januara 2016. godine	97,586	208,329	-	305,915	31,283
Amortizacija (Napomena 16)	(30,092)	-	-	(30,092)	-
	12,060	23,210	-	35,270	4,361
Otuđivanje i rashodovanje	<u>-</u>	<u>(7,021)</u>	<u>-</u>	<u>(7,021)</u>	<u>-</u>
Stanje 31. decembra 2016. godine	79,554	224,518	-	304,072	35,644
Usklađivanje vrednosti	79,554	224,518	-	304,072	35,644
Amortizacija (Napomena 16)	-	-	-	-	-
	13,103	24,098	-	37,201	3,379
Otuđivanje i rashodovanje	<u>-</u>	<u>(8,835)</u>	<u>-</u>	<u>(8,835)</u>	<u>-</u>
Stanje 31. decembra 2017. godine	92,657	239,782	-	332,439	39,023
Neotpisana vrednost na dan:					
- 31. decembra 2017. godine	<u>790,097</u>	<u>51,492</u>	<u>504,017</u>	<u>1,345,606</u>	<u>7,044</u>
- 31. decembra 2016. godine	<u>803,200</u>	<u>65,700</u>	<u>504,017</u>	<u>1,372,917</u>	<u>10,423</u>

Na dan 31. decembra 2017. godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Da su građevinski objekti iskazani po nabavnoj vrednosti, na dan 31. decembra 2017. godine njihova neotpisana vrednost iznosila bi 466,179 hiljada dinara (nerevalorizovana nabavna vrednost iznosi 579,916 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

25. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA ULAGANJA (Nastavak)

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 31. decembra 2017. godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

Na dan 31. decembra 2017. godine nabavna vrednost osnovnih sredstava čija je sadašnja vrednost jednaka nuli iznosi 199,988 hiljada dinara. Banka i dalje koristi navedena sredstva.

26. INVESTICIONE NEKRETNINE I STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI

a) Investivione nekretnine

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Investiciona nekretnina (stambena nepokretnost)	43,520	17,246
Investiciona nekretnina (poslovni objekat)	<u>209,395</u>	<u>209,395</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>252,915</u>	<u>226,641</u>

Banka je izvršila preknjižavanje dela vrednosti poslovne zgrade po osnovu davanja u zakup na poziciju investicione nekretnine. Ukupna površina koja je data u zakup je 1,217.94 m². Koristeći eksterne i interne izvore informacija rukovodstvo Banke smatra da iskazana vrednost investicionih nekretnina u poslovnim knjigama na dan 31. decembra 2017. godine odražava tržišnu (fer) vrednost.

b) Stalna sredstva namenjena prodaji

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Stalna sredstva namenjena prodaji	<u>24,168</u>	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>24,168</u>	<u>-</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

27. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
U dinarima:		
Dati avansi u dinarima	1,342	960
Potraživanja za unapred plaćene poreze	577	575
Potraživanja po osnovu prodaje sredstava obezbeđenja	28,730	38,585
Zalihe	536	593
Sitan inventar u upotrebi	4,473	4,750
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	31,585
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	20,186	17,429
Ostale investicije	49,501	49,501
Ostala potraživanja u dinarima	24,523	5,087
	154,265	149,066
U stranoj valuti:		
Privredna društva	45	39
Stanovništvo	333	389
Ostalo	286	9,601
	665	10,029
Ostala sredstva, bruto	154,930	159,094
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	-4,474	(4,750)
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 14b)</i>	-1,151	(1,546)
Ukupno	-5,625	(6,297)
Stanje na dan 31. decembra	149,305	152,797

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

28. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	31.12.2017			U hiljadama dinara 31.12.2016.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Osiguravajuća društva	134,451	-	134,451	7,069	-	7,069
Domace banke	779	-	779	745	-	745
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	25,416	-	25,416	481	-	481
Ukupno	160,646	-	160,646	8,296	-	8,296
U stranoj valuti						
Strane banke	18,724	-	18,724	19,642	-	19,642
Osiguravajuća društva	-	-	-	173	-	173
Ostale finansijske organizacije	301	-	301	858	-	858
Ukupno	19,025	-	19,025	20,673	-	20,673
Stanje na dan 31. decembra	179,671	-	179,671	28,969	-	28,969

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

29. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2017.			U hiljadama dinara 31.12.2016.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Javna preduzeća	-	147,121	147,121	59,835	-	59,835
Privredna društva	6,154	1,673,099	1,679,253	1,018,403	212,838	1,231,242
Stanovništvo	7,341	142,344	149,685	88,194	-	88,194
Drugi komitenti	-	59,938	59,938	53,935	-	53,935
Javna preduzeća	61	898,476	898,537	59,835	-	59,835
Ukupno	13,557	2,920,977	2,934,534	1,220,367	212,838	1,433,205
U stranoj valuti						
Javna preduzeća	-	240,365	240,365	59,865	134.003	193.868
Privredna društva	17	1,590,791	1,590,808	2,207,917	70.539	2.278.456
Stanovništvo	1,017,698	1,636,456	2,654,154	1,172,656	309.353	1.482.009
Drugi komitenti	59	139,010	139,069	84,731	7,287	92.017
Ukupno	1,017,774	3,606,622	4,624,397	3,525,168	521,181	4,046,349
Stanje na dan 31. decembra	1,031,331	6,527,599	7,558,930	4,745,535	734,019	5,479,554

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

29. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Na transakcione depozite u dinarima pravnih lica Banka plaća kamatu u rasponu od 0.5% do 0.7% na godišnjem nivou u zavisnosti od visine prosečnog stanja na računu. Na transakcione depozite pravnih lica u stranoj valuti Banka ne plaća kamatu. Na transakcione depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu po stopi od 0% do 1.0% godišnje, odnosno od 0% do 0.30% godišnje za depozite u stranoj valuti.

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu 0.90%-4.10% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Na kratkoročne depozite oročene u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 1.65% za USD i od 1.00% do 1.90% na EUR. Na dugoročne depozite pravnih lica u EUR Banka je plaćala kamatu od 1.70% na godišnjem nivou. U 2017. godini nije bilo oročenih dinarskih depozita sa deviznom klauzulom.

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 2.50% do 6.50% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.01% do 1.90% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Transakcioni depoziti	2,133,585	1,374,904
Štedni depoziti	2,365,194	1,228,447
Depoziti po osnovu datih kredita	28,779	28,093
Namenski depoziti	47,457	4,109
Ostali depoziti	2,958,253	2,824,938
Ostale obaveze	25,664	19,063
Stanje na dan 31. decembra	7,558,930	5,479,554

30. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
U dinarima:		
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	12,785	29,317
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih (b)	23,290	29,697
Stanje na dan 31. decembra	36,075	59,014

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

30. REZERVISANJA (Nastavak)

- a) Prema internoj politici Banke, obračun rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu vrše se po istim kriterijumima kao i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu, odnosno na pojedinačnom i kolektivnom nivou. Za potencijalne obaveze kod kojih se evidentira obezvređenje vrši se procena na pojedinačnom nivou nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka evidentira rezervisanje obračunato na kolektivnom nivou u skladu sa internim modelima.
- b) Rezervisanja za otpremnine za penzije, jubilarne nagrade zaposlenih i neiskorišćene godišnje odmone za 2017. godinu formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 5%. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 3% godišnje a kao osnovica za obračun rezervisanja se koristila prosečna zarada u Republici Srbiji.

Promene na računima rezervisanja:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>U hiljadama dinara 31.12.2016.</u>
Rezervisanja za rizične vanbilansne pozicije (a)		
Stanje na dan 1. januara	29,317	148,787
Rezervisanja u toku godine	21,915	63,123
Ukidanje rezervisanja u korist prihoda (Napomena 14a)	(38,413)	(184,339)
Ostala preknjizavanja i kursne razlike	(34)	1,746
Ukupno	12,785	29,317
Rezervisanja za otpremine, jubilarne nagrade i ostala rezervisanja (b)		
Stanje na dan 1. januara	29,697	25,783
Rezervisanja u toku godine	-	3,914
Ukidanje rezervisanja u toku godine	(6,407)	-
Ukupno	23,290	29,697
Stanje na dan 31. decembra	36,075	59,014

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

31. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	152,698	119,692
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	3,366	3,705
Obaveze za neto naknade zarada	3,034	-
Ostale obaveze prema zaposlenima	9,201	13,305
Obaveze prema dobavljačima	7,730	5,780
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,154	2,170
Obaveze za dividende	18,550	18,582
Ostale obaveze u stranoj valuti	3,395	2,343
Ostale obaveze u dinarima	51,661	16,320
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	54,739	19,309
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	7,722	11,911
Stanje na dan 31. decembra	314,250	213,116

32. KAPITAL BANKE**Struktura kapitala Banke**

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Ostali kapital	20,536	20,536
Emisiona premija	168,164	168,164
	3,100,833	3,100,833
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	742,492	742,433
Nerealizovani gubici	(21,119)	(25,792)
Rezerve	721,373	716,641
Dobitak	62,546	63,530
Gubitak	(395,253)	(458,783)
Stanje na dan 31. decembra	3,489,499	3,422,221

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 2,912,133 hiljade dinara i u celini se sastoji od 288,330 obične akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2016. godine iznosio je 2,912,133 hiljade dinara i bio je podeljen na 288,330 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

32. KAPITAL BANKE (Nastavak)

Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Osnivači Banke su Država i domaća i strana pravna lica. Učešće Države, domaćih pravnih i fizičkih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 31. decembra 2017. godine 84.31%, a stranih lica 15.69% (31. decembra 2016. godine taj odnos je bio 89.64%, odnosno 10.36%).

Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti po osnovu okončanog postupka sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke, sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske na koju se odnosi oznaka SFRJ u strukturi akcionara Banke na dan 31. decembra 2017 godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2017. godine je sledeća:

	2017.		U hiljadama dinara 2016.	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
Republika Srbija	585,386	20.10%	585,386	20.10%
Beobanka a.d. Beograd u stečaju	192,829	6.62%	192,829	6.62%
SFRJ	155,156	5.33%	155,156	5.33%
Alfa - plam a.d. Vranje	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Telegroup	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Tinolex llc	145,592	5.00%	0	0.00%
Đokić Pavlica Danijela	145,592	5.00%	0	0.00%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	119,968	4.12%	119,968	4.12%
Convst a.d. Novi Sad- zbirni racun	112,898	3.88%	113,251	3.89%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	104,555	3.59%	104,555	3.59%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	100,000	3.43%	100,000	3.43%
Caluks doo	97,364	3.34%	93,445	3.21%
Federalno ministarstvo finansija BIH	58,014	1.99%	58,014	1.99%
Ministarstvo finansija Republike Makedonije	50,601	1.74%	50,601	1.74%
Energoprojekt holding a.d.	40,966	1.41%	40,966	1.41%
Ostali (zbirno):	712,030	24.45%	1,006,778	34.57%
Stanje na dan 31 decembra	2,912,133	100.00%	2,912,133	100.00%

Dobitak po akciji u 2017. godini iznosio je 215 dinara (dvesta petnaest dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

32. KAPITAL BANKE (Nastavak)

Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Ostali kapital na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 20,536 hiljada dinara (31. decembra 2016. godine 20,536 hiljada dinara).

Emisiona premija na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 168,164 hiljade dinara (31. decembra 2016. godine 168,164 hiljade dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 31. decembra 2017. godine iznose 721,373 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2016. godine iznosila su 716,641 hiljadu dinara) i čine ih revalorizacione rezerve Banke u iznosu od 742,492 hiljade (31. decembra 2015. godine 742,433 hiljade dinara), i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 21,115 hiljada (31. decembra 2016. godine 25,792 hiljada dinara).

Revalorizacione rezerve, koje na dan 31. decembra 2017. godine iznose 742,492 hiljada dinara (31. decembar 2016. godine 742,433 hiljada dinara), formirane su kao rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene osnovnih sredstava.

33. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	164,281	531,964
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	2,764,110	2,565,941
Derivati	477,210	495,414
Primljena jemstva za obaveze	37,269,951	31,411,227
Druge vanbilansne pozicije (c)	<u>6,241,535</u>	<u>5,390,221</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>46,917,088</u>	<u>40,394,767</u>

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	160,099	405,906
Ostali komisioni poslovi u dinarima	<u>4,182</u>	<u>126,057</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>164,281</u>	<u>531,964</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

33. VANBILANSNA EVIDENCIJA(Nastavak)

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
<i>Plative garancije</i>		
-u dinarima	543,465	773,529
-u stranoj valuti	8,885	9,260
<i>Činidbene garancije i garancije po nepokrivenim akreditivima</i>		
-u dinarima	1,439,199	537,003
-u stranoj valuti	590,282	706,354
Preuzete neopozive obaveze po osnovu: -nepovučenih kredita i garancija	<u>182,280</u>	<u>539,796</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,764,110</u>	<u>2,565,941</u>

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po rizičnoj vanbilansnoj aktivni shodno računovodstvenoj politici obelodanjenoj u Napomeni 3.7. Najznačajniji deo rizične vanbilansne aktive odnosi se na odobrene činidbene garancije. Na dan 31. decembra 2017. godine od ukupno izdatih činidbenih garancija, na garancije odobrene preduzeću GP Hidrotehnika a.d., Beograd odnosi se iznos od 568,057 hiljada dinara.

U okviru preuzetih neopozivih obaveza, na neiskorišćene odobrene minuse po tekućim računima građana iznos od 11,538 hiljada dinara, na neiskorišćene overdraft kredite 25,028 hiljada dinara, na neiskorišćene kreditne limite po kreditima i poslovnim karticama iznos od 145,714 hiljada dinara.

c) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Obveznice Republike Irak	171,575	202,768
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti	-	200,000
Potraživanja po osnovu evidencione kamate	1,377,929	1,471,231
Izdane garancije bez pravnog dejstva	15,452	57,063
Rizične vanbilansne stavke	854,250	1,022,664
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	<u>3,822,330</u>	<u>2,436,495</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>6,241,535</u>	<u>5.390.221</u>

Potraživanja po osnovu obveznica Republike Irak u iznosu od 171,575 hiljada dinara (1,731,056.98 USD) se odnose na potraživanja civilnog sektora koja su uneta u vanbilansnu evidenciju nakon usaglašavanja sa Republikom Irak. Banka je kao administrator u ovom poslu usaglasila potraživanja i regulisala način njihove naplate, pod uslovima postignutog sporazuma za komercijalne aranžmane sa vladama kreditora, prihvatanjem da se navedena potraživanja zamene obveznicama Republike Irak.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

34. SUDSKI SPOROVI

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica, samo radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je u potpunosti izvršila ispravku vrednosti na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

Protiv Banke, kao drugotužene, se vodi sudski spor u vrednosti od 250,000 hiljada dinara, a pozvana je i kao umešač u drugoj parnici po istom pravnom osnovu, a u vezi sa potraživanjima od Republike Irak. Banka je vezano za naplatu potraživanja od Republike Irak bila angažovana isključivo kao administrator i da je kao takva u potpunosti usaglasila sva potraživanja koja su nosioci posla imali od Republike Irak, te da je isplata poverilaca izvršena kroz emisiju obveznica pod istim uslovima za sve poverioce.

Banka je tužena u sudskom sporu radi proglašenja izvršenja prodaje stana nedopuštenim; (vrednost spora 2,478.hiljada dinara), dva sudska spora radi utvrđivanja ništavnosti založne izjave; (vrednost 6,837 hiljada dinara), kao i zahtevom za dodatno plaćanje po osnovu protesta garancije u iznosu od 18,084 hiljade dinara. Zahtev za dodatno plaćanje po osnovu protesta garancije je odbijen, na šta je tužilac izjavio žalbu, po kojoj još uvek nije postupano. Protiv Banke se vodi i sedam radnih sporova.

Banka ne očekuje da će sudski sporovi rezultirati bilo kakvom obavezom za plaćanje, odnosno smatra da nema potrebe za formiranje rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

- a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,198,576	683,495
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(22,803)	(39,507)
	1,175,773	643,987
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	10,962	16,828
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(49)	(81)
	10,913	16,747
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	5,149	5,694
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(26)	(29)
	5,123	5,665
Plasmani, neto	1,191,809	666,399
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	929,090	608,355
Depoziti rukovodstva Banke	69,998	33,364
Depoziti ostalih povezanih lica	18,903	7,280
	1,017,991	648,999
Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	1,034,583	1,770,701
Članovi odbora Banke	877	1,250
Ostala povezana lica	450	290
	1,035,910	1,772,241

- b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim licima u 2017. godini su iznosili 13,150 hiljada dinara (2016. godine 25,418 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 1,053 hiljade dinara (2016. godine iznosili 1,317 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- c) Zarade i ostala primanja Upravnog odbora, Odbora za reviziju, Izvršnog odbora, kao i ključnih zaposlenih u toku 2017. i 2016. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Bruto zarade i naknade zarada	30,744	29,607
Učešće u dobitku	-	335
Jubilarne nagrade	-	-
Ostala lična primanja	99	-
Bruto naknade članovima Upravnog odbora	16,149	16,344
Stanje na dan 31. decembra	46,893	46,286

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele uviđa se da se na 31. decembra 2017. godine 69% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i potraživanja (2016: 63%), a 16% se odnosi na činidbene garancije (2016: 12%).

	2017.		U hiljadama dinara 2016.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
Izloženost vezana za bilansne stavke				
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,410,233	1,401,644	741,716	733,704
Krediti i potraživanja od komitenata	7,100,184	6,838,374	5,682,832	4,677,090
Finansijska sredstva	7,666	3,610	12,796	7,303
Investicije u druga društva	49,680	49,406	49,688	49,399
Ostala bilansna aktiva	118,792	118,125	89,689	88,641
Ukupno bilansne pozicije	8,686,555	8,411,159	6,576,722	5,556,137
Izloženost vezana za vanbilansne stavke				
Plative garancije	552,350	549,162	782,789	771,017
Činidbene garancije	2,029,480	2,020,675	1,243,357	1,238,612
Nepokriveni akreditivi	-	-	-	-
Neiskorišćene preuzete obaveze	1,036,036	1,035,244	1,562,184	1,549,384
Ukupno vanbilansne stavke	3,617,866	3,605,081	3,588,330	3,559,013
Ukupno	12,304,421	12,016,240	10,165,051	9,115,150

Rukovodstvo je uvereno u sposobnost da se nastavi kontinuirana kontrola kreditnog izlaganja i održi prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku na osnovu sledećeg:

- 97.3% (2016: 89.6%) portfolija čine nedospela i pojedinačno neobezvređena potraživanja, a od čega 95.4% (2016: 79.4%) pripada visokom i standardnom stepenu kvaliteta prema internim klasifikacijama Banke;
- Od ukupne maksimalne izloženosti kreditnom riziku pojedinačno je obezvređeno 2.7% izloženosti (2016: 10.4%);
- Od ukupne maksimalne kreditne izloženosti 0.72% (2016: 0.46%) je dospelo, a nije pojedinačno obezvređeno od čega 86.0% je u docnji do 30 dana (2016: 74.4%);

Rizične kreditne izloženosti redovno se pokrivaju adekvatnim sredstvima obezbeđenja u skladu sa preuzetim rizikom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

b) Krediti i plasmani

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine prema kvalitetu plasmana. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

	U hiljadama dinara					
	Nedospeli i pojedinačno neobezvređeni	Dospeli ali pojedinačno o neobezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,410,233	-	-	1,410,233	(8,589)	1,401,644
Kredit i potraživanja od komitenata						
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>						
- minusna salda	7,808	130	35	7,974	(177)	7,797
- kreditne kartice	26,560	1,328	0	27,889	(139)	27,749
- hipotekarni krediti	89,487	0	0	89,487	(448)	89,038
- ostali plasmani	339,931	561	3,191	343,684	(1,895)	341,789
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>			0			
- velika	2,693,342	12,636	0	2,705,978	(30,430)	2,675,548
- mikro, mala i srednja	3,289,723	68,197	325,821	3,683,741	(226,416)	3,457,325
<i>Ostalo:</i>	241,418	15	0	241,433	(2,305)	239,129
	6,688,269	82,868	329,048	7,100,184	(261,810)	6,838,375
Finansijska sredstva						
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha	4,282	-	3,348	7,630	(4,056)	3,574
- raspoloživa za prodaju	36	-	-	36	-	36
- do dospeća	-	-	-	-	-	-
	4,318	-	3,348	7,666	(4,056)	3,610
Investicije u druga društva	49,680	-	-	49,680	(275)	49,406
Ostala bilansna aktiva	112,603	5,853	336	118,792	(667)	118,125
Vanbilansne stavke	3,617,569	-	297	3,617,866	(12,786)	3,605,081
Ukupno na 31.12.2017.	11,882,672	88,720	333,029	12,304,421	(288,182)	12,016,240
Ukupno na 31.12.2016.	9,064,805	46,908	1,053,339	10,165,051	(1,049,902)	9,115,150

Ukupna ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke sa 31. decembrom 2017. godine iznose 288,181 hiljadu dinara (2016: 1,049,902 hiljada dinara). Od tog iznosa 158,476 hiljada dinara se odnosi na pojedinačno obezvređene kredite i plasmane (2016: 854,017 hiljada dinara), a 129,705 hiljada dinara (2016: 195,885 hiljada dinara) na kolektivno obezvređene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

c) Nedospeli i pojedinačno neobezvređeni krediti i plasmani

Kreditni kvalitet kredita i plasmana koji su nedospeli ili pojedinačno neobezvređeni dat je u sledećoj tabeli. Kvalitet se utvrđuje na osnovu internih skala klasifikacije.

	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Kontrolna lista	Visok stepen rizika	Ukupan bruto	U hiljadama dinara	
						Kolektivna ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,391,456	18,777	-	-	1,410,233	(8,589)	1,401,644
Kreditni i potraživanja od komitenata							
<i>Kreditni i potraživanja od stanovništva:</i>							
- minusna salda	5,636	2,065	107	-	7,808	(109)	7,699
- kreditne kartice	9,232	8,873	5,002	3,454	26,560	(133)	26,428
- hipotekarni krediti	69,343	20,143	-	-	89,487	(448)	89,038
- ostali plasmani	174,199	113,800	42,753	9,179	339,931	(1,581)	338,350
<i>Kreditni i potraživanja od pravnih lica:</i>							
- velika	365,105	2,328,238	-	-	2,693,342	(30,299)	2,663,043
- mikro, mala i srednja	444,596	2,651,615	193,512	-	3,289,723	(69,600)	3,220,122
<i>Ostalo:</i>	0	171,000	70,418	-	241,418	(2,305)	239,114
	1,068,111	5,295,734	311,791	12,633	6,688,269	(104,475)	6,583,794
Finansijska sredstva							
- <i>po fer vrednosti kroz bilans uspeha</i>	310	524	2,908	540	4,282	(708)	3,574
- <i>raspoloživa za prodaju</i>	-	36	-	-	36	-	36
- <i>do dospeća</i>	-	-	-	-	-	-	-
	310	560	2,908	540	4,318	(708)	3,610
Investicije u druga društva	49,199	302	179	-	49,680	(275)	49,406
Ostala potraživanja	44,329	14,761	4,010	49,503	112,603	(278)	112,325
Vanbilansne stavke	660,040	2,881,897	72,724	2,908	3,617,569	(12,488)	3,605,081
Ukupno na 31.12.2017.	3,213,445	8,212,031	391,612	65,583	11,882,672	(126,813)	11,755,859
Ukupno na 31.12.2016.	1,790,711	5,439,501	1,786,078	48,514	9,064,805	(194,087)	8,870,717

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

d) Dospeli ali pojedinačno neobezvređeni krediti i plasmani

Sledeća tabela prikazuje ročnu strukturu dospelih kredita i plasmana koji nisu pojedinačno obezvređeni. Krediti i plasmani koji su dospeli, a od datuma prvobitnog dospeća nije proteklo više od 90 dana ne obezvređuju se na pojedinačnoj osnovi osim ukoliko ne postoji informacija da je došlo do porasta rizika koji ukazuje na potrebu obezvređenja.

	U hiljadama dinara							
	do 30 dana	31-60 dana	61-90 dana	preko 90 dana	Ukupan bruto	Kolektivna ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto	Fer vrednost kolaterala
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata								
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>								
- minusna salda	84	19	3	24	130	(32)	98	-
- kreditne kartice	1,293	19	16	-	1,328	(7)	1,321	95
- hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	-	-	-
- ostali plasmani	188	374	-	-	561	(1)	560	686
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>								
- velika	12,636	-	-	-	12,636	(131)	12,505	5,467
- mikro, mala i srednja	56,192	-	12,005	-	68,197	(2,669)	65,528	53,282
<i>Ostalo:</i>	15	-	-	-	15	-	15	-
	70,407	412	12,024	24	82,868	(2,840)	80,028	59,530
Finansijska sredstva								
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	-	-	-
- raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
- do dospeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Investicije u druga društva	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	5,853	-	-	-	5,853	(52)	5,801	-
Vanbilansne stavke	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno na 31.12.2017.	76,260	412	12,024	24	88,720	(2,892)	85,828	59,530
Ukupno na 31.12.2016.	34,885	555	11,468	-	46,908	(1,798)	45,110	103,907

Najveći deo bruto kredita i drugih plasmana (86.0%) koji su dospeli, ali nisu pojedinačno obezvređeni sa 31. decembrom 2017. godine (2016: 74.4%) se odnosi na kredite i plasmane koji su u doznji do 30 dana. Nakon prvobitnog priznavanja kredita i plasmana, fer vrednost sredstava obezvređenja se zasniva na metodama koji se koriste za vrednovanje plasmana, a uz praćenje tržišnih cena imovine založene kao sredstvo obezbeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

e) Pojedinačno obezvređeni krediti i plasmani

Sledeća tabela prikazuje bruto i neto vrednost pojedinačno obezvređenih kredita i plasmana nakon ispravki vrednosti i rezervisanja.

	U hiljadama dinara			
	Bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	Neto	Fer vrednost kolaterala
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata				
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>				
- minusna salda	35	(35)	-	-
- kreditne kartice	-	-	-	-
- hipotekarni krediti	-	-	-	-
- ostali plasmani	3,191	(312)	2,879	1,085
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>				
- velika	-	-	-	-
- mikro, mala i srednja	325,821	(154,147)	171,674	4,957,912
<i>Ostalo:</i>	-	-	-	-
	<u>329,048</u>	<u>(154,495)</u>	<u>174,553</u>	<u>4,958,997</u>
Finansijska sredstva				
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3,348	(3,348)	-	-
- raspoloživa za prodaju	-	-	-	-
- do dospeća	-	-	-	-
	<u>3,348</u>	<u>(3,348)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Investicije u druga društva	-	-	-	-
Ostala potraživanja	<u>336</u>	<u>(336)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Vanbilansne stavke	<u>297</u>	<u>(297)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Ukupno na 31.12.2017.	<u><u>333,029</u></u>	<u><u>(158,476)</u></u>	<u><u>174,553</u></u>	<u><u>4,958,997</u></u>
Ukupno na 31.12.2016.	<u><u>1,053,339</u></u>	<u><u>(854,017)</u></u>	<u><u>199,322</u></u>	<u><u>4,764,911</u></u>

Kredit i plasmani koji su pojedinačno obezvređeni sa 31. decembrom 2017. godine pokriveni su kolateralima i drugim sredstvima zaštite od rizika u iznosu od 4,958,997 hiljada dinara (2016: 4,764,911 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

f) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po sektorima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku po sektorima. Pregled je dat po bruto knjigovodstvenim vrednostima.

	Sektor finansija i osiguranja	Sektor javnih preduzeća	Sektor privrednih društava	Sektor predu- zetnika	Javni sektor	Sektor stanov- ništva	Sektor stranih lica	U hiljadama dinara Sektor drugih komite- nata	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	395,416	-	-	-	-	-	1,014,817	-	1,410,233
Kreditni i potraživanja od komitenata									
<i>Kreditni i potraživanja od stanovništva:</i>									
- minusna salda	-	-	-	-	-	7,974	-	-	7,974
- kreditne kartice	-	-	-	-	-	27,889	-	-	27,889
- hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	89,487	-	-	89,487
- ostali plasmani	-	-	-	-	-	343,684	-	-	343,684
<i>Kreditni i potraživanja od pravnih lica:</i>									
- velika	56,088	757,691	1,892,199	-	-	-	-	-	2,705,978
- mikro, mala i srednja	-	147,888	3,521,193	1,494	-	-	-	13,164	3,683,741
<i>Ostalo:</i>	-	-	-	-	215,412	-	26,022	-	241,433
	56,088	905,580	5,413,392	1,494	215,412	469,033	26,022	13,164	7,100,184
Finansijska sredstva									
- po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2,825	-	4,805	-	-	-	-	-	7,630
- raspoloživa za prodaju	-	-	36	-	-	-	-	-	36
- do dospeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2,825	-	4,841	-	-	-	-	-	7,666
Investicije u druga društva	49,501	-	-	-	-	-	179	-	49,680
Ostala potraživanja	49,283	314	36,000	13	28,730	1,830	1,229	1,393	118,792
Vanbilansne stavke	4,371	180,077	2,401,987	9,226	39,795	50,626	898,459	33,325	3,617,866
Ukupno na 31.12.2017.	557,483	1,085,971	7,856,220	10,734	283,937	521,488	1,940,705	47,883	12,304,421
Ukupno na 31.12.2016.	226,936	825,295	7,427,976	11,483	159,361	520,026	903,123	90,851	10,165,051

Banka sa 31. decembrom 2017. godine ima 63.9% (2016: 73.1%) izloženosti kreditnom riziku prema licima u sektoru privrednih društava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

g) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po geografskim regionima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku dužnicima iz Srbije i po geografskim regionima van Srbije. Pregled je dat po knjigovodstvenim bruto vrednostima.

	U hiljadama dinara							
	Srbija	Evropska unija	Ostale zemlje Evrope	Azija	Afrika	Amerika	Australija	Ukupno
Ukupno na 31.12.2017.	11,266,617	699,014	294,743	201	34,582	-	9,265	12,304,421
Ukupno na 31.12.2016.	9,368,890	603,259	115,615	598	62,560	6,070	8,060	10,165,051

h) Sredstva obezbeđenja po kreditima i plasmanima

Sledeća tabela prikazuje procenjenu fer vrednost sredstava obezbeđenja po kreditima i plasmanima Banke izloženih kreditnom riziku prema vrsti sredstva obezbeđenja. Procena fer vrednosti izvršena je u trenutku odobravanja izlaganja Banke i naknadno ukoliko rukovodstvo proceni da je došlo do obezvređenja plasmana ili sredstva obezbeđenja po plasmanu.

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Nedospeli i neobezvređeni		
- Nekretnine	6,075,402	8,676,578
- Finansijska sredstva	1,051,131	367,421
- Ostalo	1,165,914	385,640
Dospeli ali neobezvređeni		
- Nekretnine	42,216	65,231
- Finansijska sredstva	702	85
- Ostalo	16,619	38,591
Pojedinačno obezvređeni		
- Nekretnine	931,241	538,562
- Finansijska sredstva	-	-
- Ostalo	4,027,756	4,226,349
Ukupno	13,310,980	14,298,458

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) Struktura aktive koja se klasifikuje

Struktura portfolia Banke, klasifikovan u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 31. decembra 2017. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	A	B	V	G	D	Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	53,938	390,678	56,605	358	51,533	553,112
Sektor privrednih društava	1,048,437	1,853,219	1,950,838	270,921	330,818	5,454,233
Sektor stanovništva	259,512	145,433	31,144	18,409	16,364	470,862
Sektor stranih lica	702,498	293,541	10,964	33,835	1,408	1,042,247
Ostali sektori	538,823	302,044	73,492	250,096	1,646	1,166,101
Ukupno	2,603,208	2,984,915	2,123,043	573,619	401,769	8,686,555
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	605,197	750,934	345,465	700,094	297	2,401,987
Sektor stanovništva	30,293	14,512	2,281	633	2,908	50,626
Ostali sektori	1,047,178	54,501	32,293	31,268	13	1,165,253
Ukupno	1,682,668	819,947	380,038	731,995	3,218	3,617,866
Ukupno na 31.12.2017.	4,285,876	3,804,863	2,503,082	1,305,614	404,987	12,304,421

Struktura portfolia Banke na dan 31. decembra 2016. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	A	B	V	G	D	Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	54,138	31,076	-	322	39,630	125,166
Sektor privrednih društava	204,719	1,895,004	1,506,415	46,187	1,049,661	4,701,987
Sektor stanovništva	232,256	141,295	61,314	15,203	15,671	465,738
Sektor stranih lica	823,615	159	62,560	10,530	6,259	903,123
Ostali sektori	170,501	48,502	160,549	122	1,034	380,707
Ukupno	1,485,229	2,116,036	1,790,838	72,364	1,112,255	6,576,722
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	474,035	836,617	736,668	676,962	1,707	2,725,989
Sektor stanovništva	33,293	13,082	3,156	892	3,866	54,288
Ostali sektori	21,875	683,090	72,762	30,321	5	808,053
Ukupno	529,203	1,532,788	812,586	708,175	5,578	3,588,330
Ukupno na 31.12.2016.	2,014,432	3,648,824	2,603,424	780,539	1,117,833	10,165,051

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) Struktura aktive koja se klasifikuje (Nastavak)

U procesu zaštite potraživanja Banka pribavlja različite oblike kolaterala - instrumenata obezbeđenja, i to: novčane depozite, hipoteke (stambeni i poslovni objekti), zaloge na hartijama od vrednosti, zaloge pokretnih stvari, garancije trećih lica i dr.

j) Raspored kolaterala i odbitnih stavki po aktivi koja se klasifikuje

Kategorija	U hiljadama dinara						
	Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	Ispravke vrednosti	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja -bilansna aktiva	Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Rezervisanje	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja -vanbilansna aktiva	Odbitne stavke za vanbilansnu aktivu
A	2,603,208	(16,895)	1,095,175	1,682,668	(1,986)	1,422,017	781,046
B	2,984,915	(39,954)	741,390	819,947	(1,562)	106,874	565,855
V	2,123,043	(47,335)	104,261	380,038	(1,157)	-	265,178
G	573,619	(12,177)	-	731,995	(7,767)	-	451,918
D	401,769	(159,035)	-	3,218	(312)	-	2,487
Ukupno na 31.12.2017.	8,686,555	(275,396)	1,940,825	3,617,866	(12,785)	1,528,891	2,066,485
Ukupno na 31.12.2016.	6,576,722	1,020,585	1,201,194	3,588,330	29,317	669,407	2,232,487

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

k) Sektorska struktura ispravki vrednosti i rezervisanja

Struktura bilansne i vanbilansne aktive koja se klasifikuje i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine prikazana je kako sledi:

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U hiljadama dinara Ukupno	
	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	-	-	553,112	(2,909)	553,112	(2,909)
Sektor privrednih društava	329,172	(157,498)	5,125,061	(93,204)	5,454,233	(250,702)
Sektor stanovništva	3,560	(681)	467,303	(2,311)	470,862	(2,992)
Sektor stranih lica	-	-	1,042,247	(7,890)	1,042,247	(7,890)
Ostali sektori	-	-	1,166,101	(10,902)	1,166,101	(10,902)
Ukupno bilansna aktiva	332,732	(158,179)	8,353,823	(117,217)	8,686,555	(275,396)
	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje
Sektor privrednih društava	297	(297)	2,401,690	10,813	2,401,987	11,110
Sektor stanovništva	-	-	50,626	287	50,626	287
Ostali sektori	-	-	1,165,253	1,388	1,165,253	1,388
Ukupno vanbilansne stavke	297	(297)	3,617,569	(12,488)	3,617,866	(12,785)
Ukupno stanje na dan 31.12.2017. godine	333,029	(158,476)	11,971,392	(129,705)	12,304,421	(288,181)

	Pojedinačna procena		Grupna procena		U hiljadama dinara Ukupno	
	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravke vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	7,983	(991)	117,183	(415)	125,166	(1,406)
Sektor privrednih društava	1,032,912	(843,085)	3,669,075	(150,365)	4,701,987	(993,450)
Sektor stanovništva	3,845	(3,801)	461,893	(2,254)	465,738	(6,055)
Sektor stranih lica	6,070	(4,298)	897,053	(11,854)	903,123	(16,152)
Ostali sektori	727	(137)	379,980	(3,385)	380,707	(3,522)
Ukupno bilansna aktiva	1,051,538	(852,311)	5,525,184	(168,274)	6,576,722	(1,020,585)
	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje	Vanbilansna aktiva	Rezervi- sanje
Sektor privrednih društava	1,801	(1,706)	2,724,188	(23,346)	2,725,989	(25,052)
Sektor stanovništva	-	-	54,288	(399)	54,288	(399)
Ostali sektori	-	-	808,053	(3,866)	808,053	(3,866)
Ukupno vanbilansne stavke	1,801	(1,706)	3,586,529	(27,611)	3,588,330	(29,317)
Ukupno stanje na dan 31.12.2016. godine	1,053,339	(854,017)	9,111,713	(195,885)	10,165,051	(1,049,902)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

l) Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica i preduzetnika na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pregled sektorske strukture navedenih potraživanja u bruto iznosu sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	Vrednost potraživanja	U hiljadama dinara Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza
Sektor privrednih društava	5,454,233	329,736
Sektor stanovništva	470,862	3,584
Sektor preduzetnika	1,508	-
Sektor stranih lica	1,042,247	-
Sektor finansija i osiguranja	553,112	-
Sektor drugih komitenata	14,558	-
Ostali sektori	1,150,035	-
Ukupno sa 31.12.2017.	8,686,555	333,320
Ukupno sa 31.12.2016.	6,576,722	1,051,166

Bilansna aktiva sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznosi 333,320 hiljada dinara na dan 31. decembra 2017. godine (2016: 1,051,166 hiljada dinara), dok ispravka vrednosti navedene bilansne aktive iznosi 158,479 hiljada dinara (2016: 852,257 hiljada dinara).

Vanbilansne stavke sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznose 297 hiljada dinara na dan 31. decembra 2017. godine (2016: 1,801 hiljada dinara), rezervisanja za gubitke po navedenim vanbilansnim stavkama iznose 297 hiljada dinara (2016: 825 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

36. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

m) Restrukturiranje

Restrukturiranje obuhvata produžavanje ugovorenih rokova otplate, kao i modifikaciju plaćanja. Nakon restrukturiranja, klijent koji je bio u docnji se vraća u status aktivnog plasmana i vodi se zajedno sa ostalim sličnim plasmanima. Procedure Banke u vezi sa restrukturiranjem se zasnivaju na indikatorima ili kriterijumima koji, prema mišljenju rukovodstva Banke, ukazuju da će se otplata plasmana najverovatnije nastaviti. U sledećoj tabeli prikazano je stanje plasmana Banke sa 31. decembrom 2017. godine koji su restrukturirani.

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Kredit i potraživanja od komitenata		
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>		
- stambeni	20,766	22,366
- ostali plasmani	7,120	18,825
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>		
- mikro, mala, srednja i velika	231,662	777,590
Ukupno	259,548	818,781

Na dan 31. decembra 2017. godine u okviru bilansne aktive restrukturirani su krediti sledećim klijentima:

	U hiljadama dinara
	2017.
Inter-Kop doo	113,939
Auto-kuća Voždovac ad	64,103
Lemić Group doo	21,542
011 Nekretnine doo	19,532
Metalopromet doo Kula	11,144
Ostalo	29,288
Ukupno	259,548

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

37. RIZIK LIKVIDNOSTI

a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu preostalog roka plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2017. godine prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	801,423	-	-	-	550,479	1,351,902
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	36	36
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	3,664	3,664
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	313,224	-	313,224
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,401,758	-	55,664	-	-	1,457,422
Kredit i potraživanja od komitenata	964,656	1,441,532	2,864,208	1,518,183	-	6,788,579
Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	1,982	-	-	-	-	1,982
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	7,044	7,044
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,345,606	1,345,606
Investicione nekretnine	-	-	-	-	252,915	252,915
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Stalana sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	24,168	24,168
Ostala sredstva	66,871	3,318	15,208	-	63,908	149,305
Ukupna aktiva	3,236,690	1,444,850	2,935,080	1,831,407	2,258,377	11,706,404

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

37. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	2,904	-	-	-	-	2,904
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	53,671	50,000	76,000	-	-	179,671
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	789,442	726,019	3,717,779	2,288,880	36,810	7,558,930
Rezervisanja	-	-	36,075	-	-	36,075
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	125,075	125,075
Ostale obaveze	16,063	21,818	6,372	37,770	232,227	314,250
Ukupna pasiva	862,080	797,837	3,836,226	2,326,650	394,112	8,216,905
Ročna neusklađenost						
Na dan 31. decembra 2017.	2,374,610	647,013	(901,146)	(495,243)	1,864,265	3,489,499
Na dan 31. decembra 2016.	1,601,808	(475,995)	(169,053)	576,715	1,888,746	3,422,221

U okviru potraživanja bez ugovorenog roka dospeća raspoređene su i hartije od vrednosti bez roka dospeća - koje su elementi knjige trgovanja, dospela potraživanja za koja se ne može sa sigurnošću proceniti ročnost naplate i namenski depoziti za koje se ne može proceniti datum povlačenja.

Na osnovu analize kretanja plasmana u vidu odobrenih minusa po tekućim računima i kreditnih kartica utvrđena je stabilnost nivoa datih plasmana pa su isti raspoređeni u ročni okvir bez roka dospeća.

Statističkom analizom kretanja transakcionih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti stabilna kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u narednih godinu dana ne može očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. S obzirom da se iznos ovih depozita sa 31. decembrom 2016. godine nalazi iznad prosečnog nivoa depozita u analiziranom periodu, koji se smatra stabilnim nivoom depozita, deo transakcionih depozita u visini prosečnog nivoa depozita je raspoređen u ročni okvir preko jedne godine, a deo iznad prosečnog nivoa u ročni okvir do 1 meseca, kao nestabilni deo transakcionih depozita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

37. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

b) Ročnost vanbilansnih stavki

Tabela u nastavku prikazuje ročnu strukturu vanbilansnih stavki po osnovu kojih Banka potencijalno može doći u situaciju da vrši plaćanje. Ročna struktura je data prema ugovorenom datumu isteka važnosti preuzete potencijalne obaveze Banke.

	Garancije	Preuzete neopozive obaveze	Preuzete opozive obaveze	Nepokri-veni akreditivi	Ukupan bruto	U hiljadama dinara	
						Rezervi-sanje	Ukupno neto
31.12.2017.							
Do 1 godine	1,167,942	40,558	854,249	-	2,062,749	8,511	2,054,238
Preko 1 godine	1,413,889	141,722	-	-	1,555,611	4,274	1,551,337
	2,581,831	182,280	854,249	-	3,618,360	12,785	3,605,575
31.12.2016.							
Do 1 godine	1,488,485	120,273	848,954	-	2,457,712	10,475	2,447,236
Preko 1 godine	537,660	419,523	173,435	-	1,130,618	18,842	1,111,776
	2,026,146	539,795	1,022,389	-	3,588,330	29,317	3,559,013

c) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS

Vrednost pokazatelja likvidnosti utvrđenog prema regulativi NBS na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine i relevantne vrednosti u toku 2017. i 2016. godine date su u sledećoj tabeli:

	2017.	2016.
Pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	3.14	2.94
Prosek za godinu	2.39	2.97
Najniži iznos	1.31	1.72
Najviši iznos	5.49	5.05
	2017.	2016.
Uži pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	1.48	1.90
Prosek za godinu	1.24	1.98
Najniži iznos	0.74	0.94
Najviši iznos	3.06	3.53
	2017.	2016.
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	168.71%	131.55%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

37. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

d) Interni pokazatelji likvidnosti

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine:

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Pokazatelj promptne likvidnosti	17.32%	28.84%
Pokazatelj likvidnih sredstava	17.38%	28.97%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	16.25%	12.83%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

38. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi na dan 31. decembra 2017. godine prikazana je u sledećim tabelama:

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Aktiva koja nije izložene riziku kamatne stope	
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	450,000	-	-	-	901,902	1,351,902
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	36	36
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	3,664	3,664
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	313,224	-	313,224
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	496,876	-	55,720	-	904,826	1,457,422
Kredit i potraživanja od komitenata	832,370	2,447,150	1,952,466	1,380,144	176,449	6,788,579
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	1,982	1,982
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	7,044	7,044
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,345,606	1,345,606
Investicione nekretnine	-	-	-	-	252,915	252,915
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	24,168	24,168
Ostala sredstva	-	-	-	-	149,305	149,305
Ukupna aktiva	1,779,246	2,447,150	2,008,186	1,693,368	3,778,454	11,706,404

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

38. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza (Nastavak)

	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Obaveze koje nisu izložene riziku kamatne stope	
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	2,904	2,904
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	129,464	-	-	-	50,207	179,671
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	2,480,275	1,076,174	1,127,087	486,200	2,389,193	7,558,930
Rezervisanja	-	-	-	-	36,075	36,075
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	125,075	125,075
Ostale obaveze	-	-	-	-	314,250	314,250
Ukupno obaveze	<u>2,609,739</u>	<u>1,076,174</u>	<u>1,127,087</u>	<u>486,200</u>	<u>2,917,704</u>	<u>8,216,905</u>
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa						
- Na dan 31. decembra 2017.	<u>(830,493)</u>	<u>1,370,976</u>	<u>881,099</u>	<u>1,207,168</u>	<u>860,750</u>	<u>3,489,499</u>
- Na dan 31. decembra 2016.	<u>(61,753)</u>	<u>(460,445)</u>	<u>(55,316)</u>	<u>1,504,647</u>	<u>2,495,088</u>	<u>3,422,221</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

38. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa

	U hiljadama dinara							
	+50bp				Promena u nivou kamatnih stopa -50bp			
	RSD	EUR	USD	Ukupno	RSD	EUR	USD	Ukupno
Efekat na kamatno osetljivu aktivu	6,215	1,954	101	8,270	(6,215)	(1,954)	(101)	(8,270)
Efekat na kamatno osetljive obaveze	(1,230)	(4,057)	(183)	(5,470)	1,230	4,057	183	5,470
Neto efekat promene kamatnih stopa:								
31.decembar 2017. godine	4,985	(2,103)	(82)	2,800	(4,985)	2,102	82	(2,800)
31.decembar 2016. godine	1,858	(2,242)	(106)	(490)	(1,858)	2,242	106	490

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmane, pre svega kredite i depozite budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 31. decembra 2017. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2017. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 4,240 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 31. decembra 2017. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2017. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 1,230 hiljada dinara, kao rezultat većih prihoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u stranoj valuti i indeksirane kretanjem deviznog kursa na dan 31. decembra 2017. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2017. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 2,054 hiljade dinara, kao rezultat manjih rashoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 31. decembra 2017. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2017. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 6,215 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

Stanje na dan	U hiljadama dinara		
	Promena kamatnih stopa u procentnim poenima	Promena neto kamate u %	Promena neto kamate
31. decembar 2017. godine	+/-0.5	-/+0.55	-/+2,800
31. decembar 2016. godine	+/-0.5	-/+0.15	-/+490

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

38. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

c) Koeficijent osetljivosti i relativni disperitet

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi prati se i kroz odnos kamatonosne aktive i pasive na koju se plaća kamata (koeficijent osetljivosti) i kroz odnos kumulativnog disperiteta i ukupne aktive (relativni disperitet).

Stanje na dan	Kamatonosno osetljiva aktiva	Kamatonosno osetljiva pasiva	U hiljadama dinara	
			Koeficijent osetljivosti	Relativni disperitet
31. decembar 2017. godine	7,927,950	5,299,200	1.50	0.30
31. decembar 2016. godine	5,419,155	4,492,022	1.21	0.37

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

39. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

- a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara						
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	644,681	23,688	10,997	685	680,051	671,851	1,351,902
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	-	36	36
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	90	-	-	90	3,574	3,664
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	112,670	200,554	-	-	313,224	-	313,224
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,138,477	243,563	4,584	9,219	1,395,843	61,579	1,457,422
Kredit i potraživanja od komitenata	2,176,662	27,897	-	-	2,204,559	4,584,020	6,788,579
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	1,982	1,982
Ostala sredstva	71,133	-	-	-	71,133	1,718,462	1,789,595
Ukupna aktiva	4,143,623	495,792	15,581	9,904	4,664,900	7,039,522	11,706,404
OBAVEZE							
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	-	2,904	2,904
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	19,025	-	-	-	19,025	160,646	179,671
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4,341,237	264,162	16,518	2,478	4,624,395	2,934,535	7,558,930
Rezervisanja	2,347	2,236	-	3,047	7,630	28,445	36,075
Ostale obaveze	3,435	152,658	1	-	156,094	283,231	439,325
Ukupno obaveze	4,366,044	419,056	16,519	5,525	4,807,144	3,409,761	8,216,905
Neto svop pozicija	236,945	-	-	-	236,945	-	236,945
Neto devizna pozicija							
- Na dan 31. decembra 2017.	14,524	76,736	(938)	4,379	94,701	3,629,761	3,726,445
- Na dan 31. decembra 2016.	4,071	9,716	1,690	7,946	23,423	3,645,743	3,669,166

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

39. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

		U hiljadama dinara					
		Devizna klauzula vezana za		Devizna klauzula vezana za		Ostale valute - prevedene u	Ukupno devizni podbilans
		EUR	EUR	USD	USD	EUR	
Aktiva	Dinari	2,438,798	1,704,825	495,792	-	25,485	4,664,900
	EUR	20,585	14,390	4,185	-	215	39,375
Obaveze	Dinari	4,365,320	724	419,054	1	22,045	4,807,144
	EUR	36,847	6	3,537	-	186	40,576
Svop	Dinari	236,945	-	-	-	-	236,945
	EUR	2,000	-	-	-	-	2,000

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

		U hiljadama dinara		
		Ukupno	Promena u kursu 10%	-10%
AKTIVA				
Gotovina i sredstva kod Centralne banke		680,051	68,005	(68,005)
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		90	9	(9)
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		313,224	31,322	(31,322)
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija		1,395,843	139,584	(139,584)
Kredit i potraživanja od komitenata		2,204,559	220,456	(220,456)
Ostala sredstva		71,133	7,113	(7,113)
Ukupna aktiva		4,664,900	466,490	(466,490)
OBAVEZE				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci		19,025	(1,903)	1,903
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		4,624,395	(462,439)	462,439
Rezervisanja		7,630	(763)	763
Ostale obaveze		156,094	(15,609)	15,609
Ukupne obaveze		4,807,144	(480,714)	480,714
Neto svop pozicija		236,945	23,695	(23,695)
Neto izloženost deviznom riziku:				
31.decembar 2017. godine			9,470	(9,470)
31.decembar 2016. godine			2,239	(2,239)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

39. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva (Nastavak)

U slučaju da je na dan 31. decembra 2017. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast za 10% u odnosu na strane valute, dobitak za 2017. godinu bio bi veći za RSD 9,470 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2017. godine domaća valuta (RSD) zabeležila pad za 10% u odnosu na strane valute, a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobitak za 2016. godinu bio bi manji za RSD 9,470 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke. Simetričan uticaj na rezultat Banke, za razliku od prethodne godine, posledica je ukidanja zaštitne klauzule kod kredita sa valutnom klauzulom.

d) VaR analiza strukturnog deviznog rizika (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

2017.	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara	
				Maksimalni VaR	
Valutni VaR	2,691	2,708	92	5,100	

2016.	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara	
				Maksimalni VaR	
Valutni VaR	72	1,605	49	9,735	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

39. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

e) Pokazatelj deviznog rizika

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Pokazatelj deviznog rizika		
31. decembra	2.81%	0.77%
Prosek za godinu	3.47%	4.17%
Najniži iznos	0.54%	0.36%
Najviši iznos	15.22%	9.50%

Pokazatelj deviznog rizika se u toku 2016. godine kretao u rasponu od 0.54% do 15.22%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

40. CENOVNI RIZIK

a) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara			
	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
2017.				
Kamatni VaR	4	5	3	7
2016.				
Kamatni VaR	6	39	6	243

U odnosu na 2016. godinu Banka na kraju 2017. godine imala niži kamatni VaR.

b) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (jednodnevni VaR) sa podelom po vrsti aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2017. i 2016. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

VaR pozicije	U hiljadama dinara	
	Obveznice	Svop ugovori
- na dan 31. decembar 2017.	1	1,001
- na dan 31. decembar 2016.	2	462

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

40. CENOVNI RIZIK (Nastavak)

- c) Analiza stresnih udara na bazi promene cena od ± 200 baznih poena

	<u>Obveznice</u>	<u>U hiljadama dinara Svop ugovori</u>
Promena cene za ± 200bp		
- na dan 31. decembar 2017.	± 2	$\pm 9,676$
- na dan 31. decembar 2016.	± 2	$\pm 9,972$

Stresni udar se odnosi na uticaj promena vrednosti pozicija portfolija u slučaju promene cena instrumenata od ± 200 bp na pojedinačne pozicije u portfoliju na 31. decembar 2017.godine i 2016. godine.

- d) Analiza promene dnevnog VaR-a primenom stresnog udara na bazi promena volatilnosti knjige trgovanja. U tabeli je dat pregled VaR vrednosti ukupnog portfolija u slučaju promene volatilnosti instrumenata za $\pm 10\%$.

	<u>U hiljadama dinara</u>	
	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Promena volatilnosti instrumenta [%]		
-10	529	2
0	1,391	470
10	2,443	938

41. RIZIK ZEMLJE

Izloženost Banke prema drugim zemljama data je u sledećoj tabeli:

	<u>U hiljadama dinara</u>	
	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Evropa-EU	1,600,685	710,218
Evropa-ostalo	294,743	115,615
Amerika	-	6,070
Afrika	34,582	62,560
Azija	291	598
Australija	9,265	8,060
Ukupno	<u>1,939,567</u>	<u>903,121</u>

Potraživanja se najvećim delom odnose na stanja na računima kod ino banaka, 52.32% (2016: 79.74%) i ostala potraživanja iz bankarske knjige (izdate činidbene garancije za dobro izvršenje posla stranim pravnim licima), 46.34%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

42. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije fer vrednosti za one komponente aktive i pasive za koje su raspoložive objavljene ili kotirane tržišne cene i za one čija fer vrednost može da bude znatno drugačija od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno prevladavajućim tržišnim uslovima. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Banke procenjuje sveukupnu izloženost Banke riziku, a u slučajevima za koje procenjuje da vrednost aktive prikazane u njenim poslovnim knjigama ne može da bude ostvarena, ustanovljava rezervu.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj kao cene) ili indirektno (tj izvedeni iz cene). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

42. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođene rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane menadžmenta. Kotirane cene i inputi za modele su obično dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

Tabela ispod analizira finansijske instrumente merene po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, prema nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

Finansijska imovina koja se vodi po fer vrednosti	U hiljadama dinara	
	31.12.2017.	
	Knjigovodstve na vrednost	Fer vrednost
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3,664	3,664
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	313,224	313,224
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	36	36
Ukupno 31.12.2017.	316,924	316,924
Ukupno 31.12.2016.	461,177	461,177

	U hiljadama dinara			
	Nivo1	Fer vrednosti		Ukupno
Nivo2		Nivo3		
Finansijska sredstva	-	313,224	-	313,224
Ukupno 31.12.2017.	-	313,224	-	313,224
Ukupno 31.12.2016.	-	453,782	-	453,782

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

42. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

U hiljadama dinara 31.12.2017.		
	Knjigovodstve na vrednost	Fer vrednost
Finansijska (monetarna) aktiva		
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	1,351,902	1,351,902
Kredit i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija	1,457,422	1,456,021
Kredit i potraživanja od komitenata	6,788,579	6,661,910
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	1,982	1,982
Ostala aktiva	142	142
Ukupno aktiva 31.12.2017.	9,600,027	9,471,957
Ukupno aktiva 31.12.2016.	7,094,808	7,036,965
Finansijska (monetarna) pasiva		
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	2,904	2,904
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	179,671	177,609
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	7,558,930	7,502,990
Ostale obaveze	208,879	208,879
Ukupno obaveze 31.12.2017.	7,950,384	7,892,382
Ukupno obaveze 31.12.2016.	5,644,637	5,609,577

U hiljadama dinara				
	Nivo1	Fer vrednost		Ukupno
		Nivo2	Nivo3	
Aktiva				
Kredit i potraživanja od komitenata	-	1,456,021	-	1,456,021
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	6,661,910	-	6,661,910
Ukupno 31.12.2017.	-	8,117,931	-	8,117,931
Ukupno 31.12.2016.	-	5,559,545	-	5,559,545
Obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	177,609	-	177,609
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	7,502,990	-	7,502,990
Ukupno 31.12.2017.	-	7,680,599	-	7,680,599
Ukupno 31.12.2016.	-	5,473,464	-	5,473,464

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

42. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske aktive i obaveza i njihovu fer vrednost za 31. decembar 2017:

	Vodi se po fer vrednosti	Koje se drže do dospeća	Kredit i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ostala amortizovana vrednost	U hiljadama dinara	
						Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	-	-	-	1,351,902	1,351,902	1,351,902
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	-	-	-	3,664	-	3,664	3,664
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	36	-	36	36
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	1,457,422	-	-	1,457,422	1,456,021
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	6,661,910	-	-	6,661,910	6,661,910
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	313,224	-	-	-	313,224	313,224
"Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika"	-	-	-	-	1,982	1,982	1,982
Ostala aktiva	-	-	-	-	142	142	142
Ukupno aktiva	-	313,224	8,119,332	3,700	1,354,026	9,790,282	9,788,881
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-	2,904	2,904	2,904
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	-	-	179,671	179,671	177,609
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	-	7,558,930	7,558,930	7,502,990
Ostale obaveze	-	-	-	-	208,879	208,879	208,879
Ukupno obaveze	-	-	-	-	7,950,384	7,950,384	7,892,382

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

42. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)***Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti***

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove i koja se u redovnim intervalima ponovo određuje. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatnom stopom se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća.

Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja. Banka na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine nije imala finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti.

Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza iskazanim u priloženim finansijskim izveštajima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

43. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neka druga sistemska slabost koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka je usvojila i primenila Proceduru upravljanja rizicima informacionog sistema koja definiše identifikaciju, procenu, analizu i praćenje rizika informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internom dokumentacijom.

Zaposleni u Sektoru informaciono komunikacionih tehnologija vrše procenu i merenje izloženosti Banke riziku IS. Procena rizika IS se vrši najmanje jednom godišnje i podrazumeva postupak u kome organizacione jedinice Banke, u saradnji sa Odeljenjem upravljanja rizicima sagledavaju registar rizika IS i navode u kojoj meri su izloženi pojedinim vrstama rizika IS.

Procena rizika IS daje mogućnost vlasnicima procesa da pravovremeno identifikuju i procene rizike, koji utiču na procese za koje su odgovorni. Nakon izvršene godišnje ili vanredne procene rizika IS Odeljenje upravljanja rizicima kreira izveštaj o proceni rizika IS koji se dostavlja Izvršnom odboru Banke na razmatranje i usvajanje.

44. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2017. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

44. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2017. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama dinara	
	2017.	2016.
Regulatorni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	2,912,133	2,912,133
Stečene sopstvene akcije	-	-
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	-
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	-	-
Osnovni kapital	<u>3,080,297</u>	<u>3,080,297</u>
Gubici iz ranijih godina	(395,253)	(458,783)
Revalorizacione rezerve	721,373	742,433
Nematerijalna ulaganja	(7,044)	(10,423)
Potrebna rezerva iz dobiti	-	(255,220)
Odbitne stavke od kapitala	-	(56,228)
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	(114)	(114)
Ukupan kapital (1)	<u>3,399,258</u>	<u>3,041,962</u>
Izloženosti rizicima		
Izloženost kreditnom riziku	8,761,980	7,612,994
Izloženost riziku druge ugovorne strane	-	-
Izloženost deviznom riziku	95,638	23,422
Izloženost operativnom riziku	952,975	727,333
Izloženost cenovnom riziku	138	12,508
Ukupno (2)	<u>9,810,731</u>	<u>8,376,257</u>
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	<u>34.65%</u>	<u>36.42%</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

44. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

b) Pokazatelji poslovanja

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	2017	2016
	Minimum EUR		
1.Kapital	10 miliona	28,69	24,64
2.Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	34.65%	36.42%
	Maksimum		
3.Ulaganja Banke	60% kapitala	47.14%	52.83%
4.Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	77.81%	156.90%
5.Prosečni mesečni pokazatelji likvidnosti:			
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1	2.69	3.45
	Maksimum		
6.Pokazatelj deviznog rizika	20% kapitala	2.81%	0.77%

45. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Osnovni format izveštavanja po segmentima je utvrđen na nivou poslovnih aktivnosti s obzirom da su rizici i stope prinosa Banke primarno pod uticajem razlike u proizvodima i uslugama koje Banka pruža.

Poslovne aktivnosti su u Banci organizovane odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje se pružaju, na takav način da svaki segment predstavlja strateški poslovni deo koji pruža različite proizvode i usluge na tržištu.

Poslovne aktivnosti Banke organizovane su u tri osnovna poslovna segmenta:

- *Poslovanje sa korporativnim klijentima:* U osnovi se odnosi na odobravanje kredita i različitih oblika garancija i jemstava klijentima, vođenje depozitnih i tekućih računa, usluge platnog prometa.
- *Poslovanje sa stanovništvom i preduzetnicima:* U osnovi obuhvata prikupljanje depozita, odobravanje kredita, kreditnih kartica, usluge platnog prometa za fizička lica, pri čemu se pod fizičkim licima podrazumeva stanovništvo, preduzetnici i poljoprivrednici.
- *Sredstva i trgovanje sa hartijama od vrednosti:* U osnovi obuhvata uzimanje pozicije za svoj račun i trgovanje hartijama od vrednosti, trgovanje devizama.
- *Ostalo:* Druge poslovne aktivnosti koje čine manje od 10% ukupnih poslovnih aktivnosti Banke, kao i centralne funkcije Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

45. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju rezultate Banke ostvarene u periodu 01. januara do 31. decembra 2017. i 2016. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o ostvarenom rezultatu pojedinih poslovnih segmenata Banke, troškovi koji terete ukupno poslovanje Banke: Troškovi amortizacije i Ostali poslovni rashodi podeljeni su prema učešću Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda pojedinih poslovnih segmenata u ukupnim datim troškovima za 2017. i 2016. godinu.

Na dan 31. decembar 2017. godine.

	U hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostali	Ukupno
Prihodi od kamata	375,349	33,503	43,733	14,790	467,375
Rashodi kamata	72,964	22,995	5	-	95,964
Dobitak po osnovu kamata	302,385	10,508	43,728	14,790	371,411
Prihodi od naknada i provizija	87,529	18,004	869	42	106,444
Rashodi od naknada i provizija	16,847	-	743	-	17,590
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	70,682	18,004	126	42	88,854
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	799	-	799
Neto prihod od kursnih razlika	21,232	82,816	-	20	104,068
Neto rashodi od kursnih razlika	-	-	(111,878)	0	(111,878)
Ostali poslovni prihodi	1,592	6	3,504	32,528	37,630
Netoprihodi/ rashod po osn.obezvređenja fin.sredstava	103,123	1,594	(9,333)	(512)	94,872
Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	(86,487)	(53,569)	(48,355)	(61,773)	(250,184)
Troškovi amortizacije	(14,028)	(8,689)	(7,843)	(10,020)	(40,580)
Ostali poslovni rashodi	(80,551)	(49,892)	(45,035)	(57,533)	(233,011)
Neto dobitak	317,948	778	(174,287)	(82,458)	61,981

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

45. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2016. godine.

	u hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostali	Ukupno
Prihodi od kamata	305,193	31,900	59,408	16,861	413,362
Rashodi kamata	48,267	17,030	507	-	65,804
Dobitak po osnovu kamata	256,926	14,870	58,901	16,861	347,558
Prihodi od naknada i provizija	88,685	17,168	709	47	106,609
Rashodi od naknada i provizija	15,316	-	189	-	15,505
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	73,369	17,168	520	47	91,104
Neto gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	4,367	-	4,367
Neto gubitak po osnovu fin.sredst.koja inic.priznaju kroz bilans uspeha	-	-	113	-	113
Neto dobitak po osnovu fin.sredst.raspoloživih za prodaju	-	-	-	3,068	3,068
Neto prihod od kursnih razlika	-	-	39.923	-	39.923
Neto rashod od kursnih razlika	(9.428)	(24.265)	-	(10)	(33.703)
Ostali poslovni prihodi	28	223	3,481	155,741	159,473
Neto rashod po osn.obezvređenja fin.sredstava	(18,083)	(1,041)	(615)	(56)	(19,795)
Troškovi zarada,naknada zarada i ostali lični rashodi	(66,195)	(42,124)	(32,095)	(120,355)	(260,769)
Troškovi amortizacije	(10,060)	(6,402)	(4,878)	(18,291)	(39,631)
Ostali poslovni rashodi	(57,893)	(36,841)	(28,069)	(105,260)	(228,063)
Neto dobitak	178,631	13,171	(59,902)	(68,255)	63,645

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

45. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju sredstva i obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o stanju sredstava i obaveza po pojedinim poslovnim segmentima, sredstva angažovana za ukupno poslovanje Banke: Osnovna sredstva i Nematerijalna ulaganja podeljena su prema učešću troškova zarada po pojedinim poslovnim segmentima.

Na dan 31. decembar 2017. godine.

	u hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	1,351,902	-	1,351,902
Finansijska sredstva	-	-	316,924	-	316,924
Kredit i potraživanja	6,391,178	467,296	1,387,527	-	8,246,001
Investicije u pridružena i zavisna društva	-	-	-	114	114
Ostalo	660,728	334,518	303,901	492,316	1,791,463
Ukupna sredstva	7,051,906	801,814	3,360,254	492,430	11,706,404
Obeveze po s.fin.derivata	-	-	2,904	-	2,904
Depoziti i ostale obaveze	4,867,377	2,871,224	-	-	7,738,601
Ostale obaveze	272,424	6,053	18,659	178,264	475,400
Ukupno	5,139,801	2,877,277	21,563	178,264	8,216,905

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

45. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2016. godine.

	u hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	1,476,942	-	1,476,942
Finansijska sredstva	-	-	461,177	-	461,177
Kredit i potraživanja	4,238,787	460,988	917,613	-	5,617,388
Investicije u pridružena i zavisna društva	-	-	-	114	114
Ostalo	491,927	257,291	205,404	818,599	1,773,221
Ukupna sredstva	4,730,714	718,279	3,061,136	818,713	9,328,842
	-	-	327	-	327
Obeveze poo s.fin.derivata	3,869,375	1,639,148	-	-	5,508,523
Depoziti i ostale obaveze	187,263	5,311	20,491	184,706	397,771
Ostale obaveze	-	-	-	-	-
Ukupno	4,056,638	1,644,459	20,818	184,706	5,906,621

46. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa čl. 18 Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima na dan 31. oktobra 2017. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Pored nekoliko potraživanja i obaveza osporenih u nematerijalnom iznosu, najveći deo osporenih potraživanja se odnosi na vanbilansnu evidenciju u delu primljenih sredstava obezbećenja (uglavnom jemstava), kao i iznos od 833 hiljada evra koji je Banci osporen, a odnosi se na deo sindiciranog kredita u kojem je Banka učestvovala, a koji se u knjigama dužnika u celini vodi na banku agenta.

47. DEVIZNI KURS

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	U dinarima	
	2017.	2016.
EUR	118,4727	123,4723
USD	99,1155	117,1353
CHF	101,2847	114,8473

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

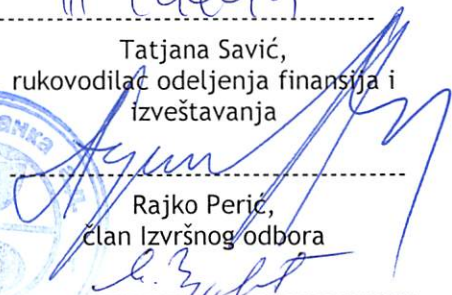
48. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

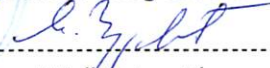
Beograd, 28.02.2018.

Tatjana Savić,
rukovodilac odeljenja finansija i
izveštavanja

Rajko Perić,
član Izvršnog odbora

Miloš Vujnović,
predsednik Izvršnog odbora

JUBMES banka a.d. Beograd

Sektor finansija, izveštavanja i plana i analize

Odeljenje plana i analize

Broj: 1467/2018

Datum: 08.03.2018. godine

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

ZA PERIOD

JANUAR - DECEMBAR 2017. GODINE

Sadržaj:

1.	Uvodne napomene	4
2.	Makroekonomsko okruženje.....	4
2.1.	Osnovne napomene.....	4
2.1.1.	BDP i industrijska proizvodnja.....	4
2.1.2.	Zaposlenost i zarade.....	4
2.1.3.	Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija	4
2.1.4.	Devizni kurs.....	6
2.1.5.	Monetarni tokovi.....	8
2.2.	Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu	8
2.3.	Regulativa NBS u izveštajnom periodu.....	8
3.	Bankarski sektor.....	10
3.1.	Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije na kraju III kvartala 2017. godine	10
3.2.	Bankarski sektor Srbije, stanje na dan 30.09.2017. godine	11
4.	Poslovne aktivnosti Banke.....	18
4.1.	Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke	18
4.2.	Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu	19
4.3.	Informacije o kadrovskim pitanjima.....	20
5.	Poslovanje Banke tokom 2017. godine	21
6.	Bilans uspeha Banke.....	25
6.1.	Rezultat Banke u izveštajnom periodu.....	25
6.2.	Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	26
6.3.	Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	27
6.4.	Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja fin.sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki.....	28
6.5.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	28
6.6.	Operativni i ostali rashodi.....	28
7.	Bilans stanja Banke.....	29
7.1.	Osnovne napomene.....	29
7.2.	Gotovina i sredstva kod centralne banke	31
7.3.	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	32
7.4.	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.....	32
7.5.	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća.....	33
7.6.	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija.....	34
7.7.	Kredit i potraživanja od komitenata	35
7.7.1.	Kredit stanovništvu.....	36
7.8.	Investicije u zavisna društva	37
7.9.	Osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja i investicione nekretnine	37
7.10.	Ostala sredstva.....	38
7.11.	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	39
7.12.	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima.....	40
7.13.	Ukupni depoziti Banke	41
7.14.	Rezervisanja	42
7.15.	Ostale obaveze	42
7.16.	Kapital Banke.....	43

7.16.1.	Struktura kapitala Banke	43
7.16.2.	Aksijski kapital.....	44
7.16.3.	Sticanje sopstvenih akcija	44
8.	Vanbilansna evidencija Banke.....	45
9.	Usluge Banke	47
9.1.	Dinarski platni promet	47
9.2.	Devizni platni promet	47
9.3.	Devizne doznake	47
9.4.	Poslovanje sa stanovništvom.....	47
9.5.	Ogranci Banke	48
10.	Likvidnost Banke	49
10.1.	Dinarska i devizna likvidnost Banke.....	49
11.	Izloženost Banke rizicima	52
11.1.	Rizici kojima je Banka izložena.....	52
11.2.	Adekvatnost kapitala.....	56
11.3.	Analiza izloženosti glavnim rizicima	57
11.3.1.	Kreditni rizik.....	57
11.3.2.	Kreditno-devizni rizik	62
11.3.3.	Rizik likvidnosti.....	62
11.3.4.	Rizici koncentracije	64
11.3.5.	Rizici ulaganja	64
11.3.6.	Devizni rizik.....	65
11.3.7.	Cenovni rizik.....	65
11.3.8.	Kamatni rizik.....	66
11.3.9.	Rizik zemlje.....	67
12.	Ostale aktivnosti Banke	68
12.1.	Usklađenost poslovanja	68
12.2.	Informaciono-komunikaciona tehnologija.....	69
12.3.	Upravljanje lošim plasmanima	70
12.4.	Finansijska saradnja sa inostranstvom	71
12.5.	Aktivnosti istraživanja i razvoja	71
12.6.	Korporativna odgovornost prema društvu	71
12.7.	Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine	72
12.8.	Implementacija ISO standarda.....	72
13.	Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	73
14.	Poslovanje sa povezanim licima	74
14.1.	Potraživanje i obaveze iz odnosa sa povezanim licima	74
14.2.	Rezultat poslovanja sa povezanim licima	74
15.	Razvoj Banke u narednom periodu	75
15.1.	Strateški ciljevi Banke	75
15.2.	Realizacija strateških ciljeva Banke	75
15.3.	Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2018. godini.....	76
16.	Događaji nakon proteka poslovne godine.....	78

1. Uvodne napomene

Izveštaj o poslovanju JUBMES Banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 31. decembra 2017. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

Osnovu za analizu činili su pojedinačni izveštaji o poslovanju organizacionih celina i računovodstveni podaci preuzeti iz glavne knjige Banke.

2. Makroekonomsko okruženje

2.1. Osnovne napomene

2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, realni rast BDP-a je u 2017. godini iznosio 1.9% i bio je vođen prerađivačkom industrijom, građevinarstvom i uslugama pretežno privatnog sektora.

Realni rast bruto domaćeg proizvoda, u četvrtom kvartalu 2017. godine, iznosio je 2.5% u odnosu na isti period 2016. godine. Desezonirana serija podataka pokazuje rast bruto domaćeg proizvoda u četvrtom kvartalu 2017. godine od 0.6% u odnosu na prethodni kvartal.

Kada je reč o ukupnoj industriji, Srbija je u 2017. godini ostvarila rast od 3.5%. U okviru industrije, proizvodnja u prerađivačkom sektoru je na godišnjem nivou porasla za 6.4%, rudarstvo za 2.7%, dok je proizvodnja električne energije, gasa i pare opala za 6.2%.

U okviru prerađivačke industrije, rast je zabeležen u tri četvrtine oblasti, a najveći pozitivni doprinos potekao je od proizvodnje mašina i opreme, proizvoda od gume i plastike, hemijskih i metalnih proizvoda i električne opreme.

2.1.2. Zaposlenost i zarade

Prema poslednjem objavljenom izveštaju Republičkog zavoda za statistiku (kvartalna Anketa o radnoj snazi) stopa nezaposlenosti, koja predstavlja učešće nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika (zaposleni i nezaposleni), u Republici Srbiji iznosila je u III kvartalu 2017. godine 12.9%.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina, i u III kvartalu 2017. godine iznosila je 48.2%.

Shodno prethodnom, stopa nezaposlenosti u III kvartalu 2017. godine niža je za 0.1 procentni poen u odnosu na IV kvartal 2016. godine (31.12.2016: 13%), dok je stopa zaposlenosti zabeležila rast od 2.7 procentnih poena (31.12.2016: 45.5%).

Prosečna zarada bez poreza i doprinosa isplaćena u decembru 2017. godine iznosi 54,344 dinara, odnosno, 456 evra. Prosečna zarada bez poreza i doprinosa isplaćena u decembru 2017. godine nominalno je veća za 1.7% i realno je manja za 1.3% u odnosu na prosečnu zaradu bez poreza i doprinosa isplaćenu u decembru 2016. godine (decembar 2016: 53,456 dinara).

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, potrošačke cene su u decembru 2017. godine, drugi mesec zaredom, ostale nepromenjene.

Međugodišnja inflacija nastavila je kretanje u granicama cilja (3.0% ± 1.5%) i u decembru 2017. godine iznosila je ciljanih 3.0%. Na međugodišnjem nivou, bazna inflacija (indeks potrošačkih cena po

isključenju hrane, energije, alkohola i cigareta) iznosila je 1.3%, što je njen najniži nivo otkada se indeks potrošačkih cena koristi kao mera inflacije.

Prema centralnoj projekciji Narodne banke Srbije, međugodišnja inflacija će i u narednom periodu nastaviti da se kreće u granicama cilja (3.0% ± 1.5%) obzirom na pad premije rizika zemlje na najniži nivo od kada se prati za Srbiju. Očekuje se da će inflaciju usporavati i visoka baza kod cena naftnih derivata, a početkom 2018. godine i izlazak jednokratnih poskupljenja pojedinih proizvoda i usluga iz međugodišnjeg obračuna. U srednjem roku, u suprotnom smeru, delovaće postepen rast svetskih cena primarnih poljoprivrednih proizvoda i agregatne tražnje u Srbiji.

Narodna banke Srbije utvrdila je ciljanu stopu ukupne inflacije (sa dozvoljenim odstupanjem), merenu godišnjom procentualnom promenom indeksa potrošačkih cena, za period od januara 2017. do decembra 2018. godine u visini od 3.0%, sa dozvoljenim odstupanjem ± 1.5 p.p.

Ciljana inflacija odražava nameru da se postigne stabilnost cena bez izazivanja makroekonomskih poremećaja. Ciljana inflacija će u 2017. i 2018. godini i dalje biti iznad nivoa kvantitativne definicije cenovne stabilnosti i nivoa ciljane inflacije u razvijenim zemljama (2.0% ili 2.5%). Tako postavljeni cilj za inflaciju podržava nominalnu, realnu i strukturnu konvergenciju prema Evropskoj uniji.

Obzirom da je ciljana inflacija srednjoročni cilj, odnosno, da ostvarena inflacija može kratkoročno odstupati od ciljane usled spoljnih šokova, Narodna banka Srbije će dozvoliti privremeno odstupanje inflacije od utvrđenog cilja u slučaju kada bi vraćanje inflacije na cilj u kratkom vremenskom periodu zahtevalo takve promene u monetarnoj politici koje bi izazvale dodatne makroekonomske poremećaje.

Početkom septembra 2017. godine, Narodna banka Srbije je, nakon četrnaest meseci, smanjila referentnu kamatnu stopu za 0.25 procentna poena na nivo od 3.75%. Početkom oktobra 2017. godine NBS je ponovo umanjila referentnu kamatnu stopu za 0.25 procentna poena, tako da je ona od dana 09.10.2017. godine iznosila 3.50%.

Odluka Narodne banke Srbije da smanji referentnu kamatnu stopu najviše je bila opredeljena usled projekcije srednjoročne inflacije i kretanja njenih ključnih faktora.

Do kraja izveštajnog perioda Narodna banka Srbije nije korigovala referentnu kamatnu stopu, tako da je ona i na dan 31.12.2017. godine iznosila 3.50%.

U narednoj tabeli prikazane su prosečne vrednosti referentne kamatne stope Narodne banke Srbije tokom 2017. i 2016. godine.

Tabela 1. Prosečna referentna kamatna stopa u 2017. i 2016. godini

Period	2017.	2016.
Januar	4.00%	4.50%
Februar	4.00%	4.34%
Mart	4.00%	4.25%
April	4.00%	4.25%
Maj	4.00%	4.25%
Jun	4.00%	4.25%
Jul	4.00%	4.05%
Avgust	4.00%	4.00%
Septembar	3.80%	4.00%
Oktobar	3.56%	4.00%
Novembar	3.50%	4.00%
Decembar	3.50%	4.00%
Prosek	3.86%	4.16%

Prosečna referentna kamatna stopa, tokom 2017. godine, iznosila je 3.86% godišnje i bila je za 7.1% manja od prosečne referentne kamatne stope tokom 2016. godine (prosek 2016: 4.16%).

U narednoj tabeli prikazane su vrednosti realizovanih kamatnih stopa na blagajničke zapise i viškove likvidnosti kod Narodne banke Srbije tokom 2017. godine.

Tabela 2. Realizovane kamatne stope na blagajničke zapise i viškove likvidnosti kod NBS u toku 2017. godine

Period	Beonia (kraj perioda)	NBS		Emitovane HoV (1 god.)	
		Blagajnički zapisi	Viškovi likvidnosti	u RSD (kraj perioda)	u EUR (kraj perioda)
Januar	2.79%	2.89%	2.50%	-	0.78%
Februar	2.70%	2.90%	2.50%	3.48%	-
Mart	2.73%	2.91%	2.50%	-	0.74%
April	3.01%	2.95%	2.50%	-	-
Maj	2.90%	2.96%	2.50%	-	0.70%
Jun	2.84%	2.97%	2.50%	-	0.55%
Jul	3.00%	2.97%	2.50%	-	-
Avgust	2.70%	2.95%	2.50%	-	0.55%
Septembar	2.55%	2.90%	2.25%	-	-
Oktobar	2.43%	-	2.04%	-	-
Novembar	2.22%	2.57%	2.00%	-	-
Decembar	2.27%	2.57%	2.00%	-	0.48%
Prosek	2.68%	2.92%	2.31%	3.48%	0.63%

2.1.4. Devizni kurs

Dinar je tokom 2017. godine ojačao prema evru za 4.05%.

Tokom prvog kvartala 2017. godine uglavnom su preovladavali deprecijacijski pritisci. Na slabljenje dinara najviše je uticao rast cena energenata, kao i rast dolara prema evru na međunarodnim tržištima.

Počevši od drugog kvartala, pa sve do kraja 2017. godine, dolazi do snažnog rasta dinara prema evru. Na jačanje domaće valute najviše je uticala restriktivna monetarna politika i poboljšana makroekonomska situacija u zemlji. Pored toga, stabilnosti na deviznom tržištu doprinelo je i pojačano ulaganje stranih investitora u hartije od vrednosti. Takođe, na aprecijacijske pritiske uticali su i veći otkup efektivnog stranog novca, kao i povećana kreditna aktivnost banaka. U narednom srednjeročnom periodu očekuje se stabilan kurs dinara ka evru.

Narodna banka Srbije je u cilju sprečavanja prekomernih kratkoročnih oscilacija dinara tokom 2017. godine prodala 630 mil. evra, a kupila 1,355 mil. evra (tokom 2016. godine NBS je ukupno bankama prodala 980 mil. evra i kupila 820 mil. evra).

Narodna banka Srbije će nastaviti da prati uticaj domaćih i međunarodnih faktora na devizni kurs i u narednom periodu, i po potrebi intervenisati u oba smera, kako bi se održala relativna stabilnost i normalno funkcionisanje deviznog tržišta.

Tokom 2017. godine, u međubankarskoj trgovini (MTD) realizovano je ukupno 7,519.9 mil. evra. Najveći obim trgovine na MTD-u na dnevnom nivou iznosio je 228.68 mil. evra (dana 15.12.2017.), a najmanji 4.62 mil. evra (dana 13.02.2017.).

Na dan 31.12.2017. godine kurs dinara prema evru iznosio je 118.4727, dok je na dan 31.12.2016. godine iznosio 123.4723. Tokom 2017. godine, najviša vrednost evra prema dinaru iznosila je 124.0174 (13.02.), a najniža 118.2934 (27.12.). Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1.0409 do 1.2082, i sa 31.12.2017. godine iznosio je 1.1953.

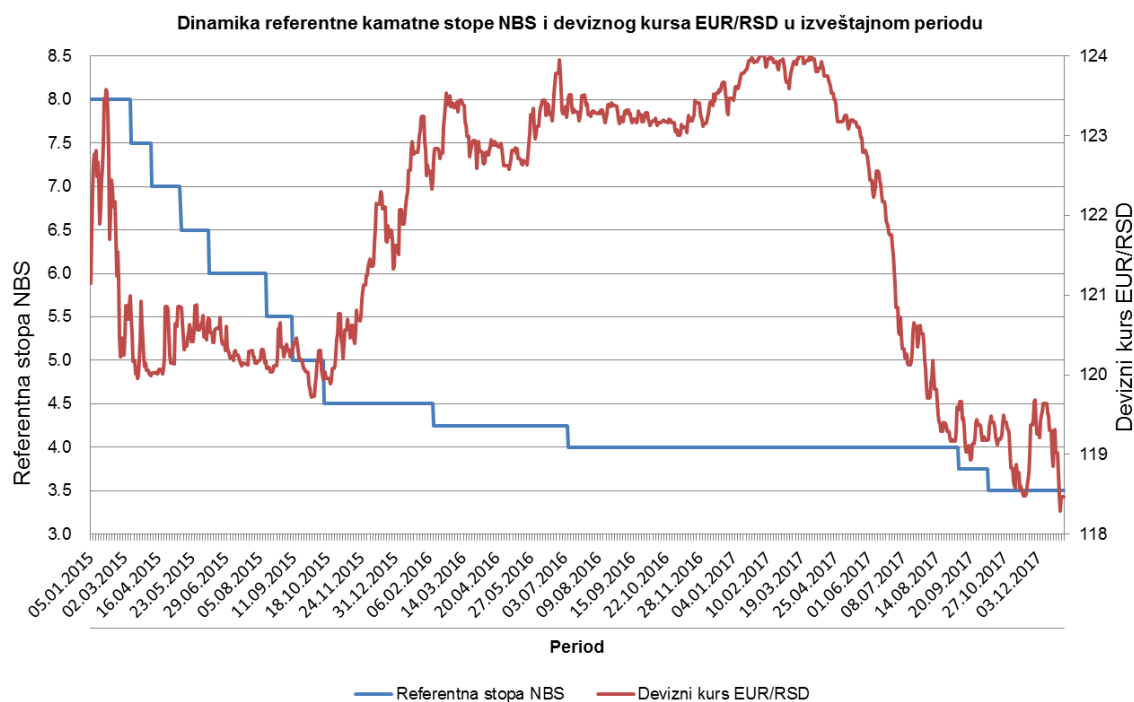
U narednoj tabeli prikazano je kretanje deviznog kursa EUR/RSD tokom 2017. i 2016. godine.

Tabela 3. *Dinamika kretanja deviznog kursa EUR/RSD, stanje na kraju meseca*

Mesec	2017.		2016.	
	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine
Januar	123.96	0.39%	123.25	1.33%
Februar	123.91	0.36%	123.50	1.54%
Mart	123.97	0.40%	122.92	1.07%
April	123.17	-0.24%	122.62	0.82%
Maj	122.66	-0.66%	123.10	1.21%
Jun	120.85	-2.12%	123.31	1.39%
Jul	120.40	-2.49%	123.26	1.35%
Avgust	119.18	-3.48%	123.20	1.29%
Septembar	119.37	-3.33%	123.29	1.37%
Oktober	119.31	-3.37%	123.16	1.26%
Novembar	119.41	-3.29%	123.20	1.29%
Decembar	118.47	-4.05%	123.47	1.52%
Prosek	121.22		123.19	

U sledećem grafikonu prikazan je uporedni pregled referentne kamatne stope NBS i deviznog kursa EUR/RSD od 2015. godine do kraja izveštajnog perioda.

Graf 1. *Uporedni pregled referentne kamatne stope NBS i deviznog kursa EUR/RSD*

2.1.5. Monetarni tokovi

Tokom decembra 2017. godine, beleži se rast kreditne zaduženosti svih korisnika kredita. Ukupni plasmani bankarskog sektora zabeležili su, na kraju 2017. godine, rast od 5.95% u odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, dok se najveći procentualni rast kredita od 8.67% beleži kod kredita stanovništvu. U narednoj tabeli prikazano je stanje duga po bankarskim kreditima.

Tabela 4. Stanje duga po bankarskim kreditima na dan 31. decembar 2017. godine

Korisnik kredita	u mil. dinara				
	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.
Pravna lica	1,392,048	1,408,711	1,308,347	1,315,415	1,332,020
Preduzetnici	48,488	50,959	50,873	48,781	47,956
Stanovništvo	865,822	855,479	839,798	819,837	796,768
UKUPNO:	2,306,358	2,315,149	2,199,018	2,184,033	2,176,744

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Tokom 2017. godine, nastavljen je pad učešća docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita. Na dan 31. decembar 2017. godine, pravna lica imala su docnju u otplati kredita od 11.1%, što u odnosu na kraj 2016. godine predstavlja pad od 3 procentna poena, dok je docnja kod stanovništva na kraju 2017. godine smanjena na nivo od 4.6% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 5. Učešće docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita, stanje na 31. decembar 2017. godine

Korisnik kredita	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.
Pravna lica	11.10%	12.50%	13.60%	13.80%	14.10%
Preduzetnici	11.20%	12.90%	13.50%	14.20%	15.30%
Stanovništvo	4.60%	5.70%	6.10%	6.60%	6.80%
UKUPNO:	8.70%	10.00%	10.70%	11.10%	11.50%

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Napomena. Docnja kod pravnih lica i preduzetnika predstavlja dospеле nenaplaćene obaveze preko 15 dana, a kod fizičkih lica preko 60 dana.

2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Krajem decembra 2017. godine indeks BELEX15 iznosio je 759.80 indeksnih poena, i povećan je za 5.91% u odnosu na stanje sa kraja 2016. godine. Opšti indeks akcija, BELEXline, zabeležio je rast od 5.93% i krajem 2017. godine iznosio je 1,662.53 indeksnih poena.

Tabela 6. Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 31. decembar 2017. godine

Opis	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.	Index
BELEX 15	759.80	720.76	711.32	732.51	717.37	105.9
BELEX line	1,662.53	1,604.31	1,542.38	1,603.70	1,569.43	105.9

Izvor: Belex

2.3. Regulatorna NBS u izveštajnom periodu

1. Na sednici održanoj 12. januara 2017. godine, Izvršni odbor Narodne banke Srbije usvojio je **Odluku o izmenama i dopunama Odluke o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije**. Ovom Odlukom se unapređuju minimalni standardi i uslovi stabilnog i sigurnog poslovanja koji se odnose na upravljanje informacionim sistemima u bankama, u delu njihovog poslovanja koji se odnosi na pružanje platnih usluga i/ili izdavanje elektronskog novca. Banke su naročito dužne da obezbede integritet podataka o platnim transakcijama pri njihovoj obradi, čuvanju i preduzimanju svih drugih radnji u vezi sa tim podacima.

2. Izvršni odbor Narodne banke Srbije je na sednici održanoj 8. juna 2017. godine, u okviru svoje nadležnosti da utvrđuje mere i aktivnosti radi očuvanja i jačanja stabilnosti finansijskog sistema, a na osnovu Odluke o adekvatnosti kapitala banke, usvojio:

- Odluku o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala za Republiku Srbiju;
- Odluku o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik;
- Odluku o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke.

Zaštitni slojevi kapitala predstavljaju dodatni osnovni akcijski kapital koje su banke u obavezi da održavaju iznad propisanog regulatornog minimuma. Reč je o makroprudencijalnim instrumentima, koji doprinose očuvanju i jačanju stabilnosti finansijskog sistema, budući da se njima povećava otpornost bankarskog sektora, utiče na ograničavanje prekomernih ili potcenjenih izloženosti, povećava kvalitet kapitala banaka i ograničava njegova raspodela. Cilj uvođenja zaštitnih slojeva kapitala jeste ublažavanje ciklične (kontraciklični zaštitni sloj kapitala) i strukturne (zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik i zaštitni sloj kapitala za sistemski značajne banke) dimenzije sistemskog rizika.

Odlukom o stopi kontracikličnog zaštitnog sloja kapitala za Republiku Srbiju utvrđena je stopa u visini od 0% rizične aktive banke obračunate u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Odlukom o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik utvrđena je stopa visini od 3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana banke odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji. Banke kod kojih je učešće deviznih i devizno indeksiranih plasmana odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji u ukupnim plasmanima te banke odobrenim privredi i stanovništvu u Republici Srbiji veće od 10% u obavezi su da održavaju zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik.

Odlukom o utvrđivanju liste sistemski značajnih banaka u Republici Srbiji i stopa zaštitnog sloja kapitala za te banke utvrđene su sistemski značajne banke i stope zaštitnog sloja kapitala, koje su ove banke u obavezi da održavaju, i one se trenutno kreću od 1% do 2%.

Sve prethodno pomenute Odluke se primenjuju od 30. juna 2017. godine.

3. Na sednici održanoj 10. avgusta 2017. godine, Izvršni odbor Narodne banke Srbije usvojio je **Odluku o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke**. Ovom Odlukom definiše se računovodstveni otpis kao prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju banke, kao i dužnost banke da izvrši računovodstveni otpis problematičnih kredita u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti.

4. Na sednici održanoj 28. avgusta 2017. godine, Izvršni odbor Narodne banke Srbije usvojio je **Odluku o izmenama i dopunama Odluke o minimalnom zahtevu za kapitalom i podobnim obavezama banke**.

5. Početkom novembra 2017. godine NBS je usvojila sledeće četiri odluke:

- Odluku o izmenama i dopunama Odluke o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za banke;
- Odluku o prikupljanju, obradi i dostavljanju podataka o stanju i strukturi računa iz Kontnog okvira;
- Odluku o izmenama i dopunama Odluke o izveštavanju banaka;
- Odluku o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke.

Prethodno pomenute su usvojene u cilju uspešnog obavljanja aktivnosti očuvanja i jačanja finansijske stabilnosti banaka i počinju sa primenom od 1. januara 2018. godine

6. Tokom poslednjeg kvartala 2017. godine NBS je usvojila i **Odluku o izmenama i dopunama Odluke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke** kojom se dodatno uređuju potraživanja od dužnika za plasmane koji se smatraju problematičnim, kao i **Odluku o izmenama i dopunama Odluke o upravljanju rizicima banke**.

3. Bankarski sektor

Poslednji zvanično objavljen Izveštaj o poslovanju bankarskog sektora Srbije od strane Narodne banke Srbije, do dana izrade ovog izveštaja, je Izveštaj sa stanjem na dan 30. septembar 2017. godine.

3.1. Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije na kraju III kvartala 2017. godine

Na kraju III kvartala 2017. godine u bankarskom sektoru Srbije poslovalo je 30 banaka u kojima je bilo zaposleno 23,342 lica (31. decembar 2016. godine: 30 banaka i 23,847 zaposlena).

Ukupna neto aktiva poslovnih banaka iznosila je na isti dan 3,293.3 mlrd. dinara, odnosno, 27.59 mlrd. evra (31. decembar 2016. godine: 26.25 mlrd. evra), dok je ukupan kapital iznosio 662.7 mlrd. dinara, odnosno, 5.55 mlrd. evra (31. decembar 2016. godine: 5.12 mlrd. evra), odnosno, bio je na nivou od 20.12% vrednosti ukupne neto bilansne sume banaka na isti dan - videti sledeći pregled.

Tabela 7. Osnovni podaci o bankarskom sektoru Srbije, stanje na dan 30. septembar 2017. godine

Osnovni podaci	Pokazatelji	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.	30.09.2016.
Broj banaka, kraj perioda		30	31	30	30	30
Ukupan broj zaposlenih		23,342	23,575	23,798	23,847	24,021
Ukupna neto aktiva	mlrd. EUR	27.59	26.98	25.88	26.25	25.73
Ukupan kapital	mlrd. EUR	5.55	5.49	5.15	5.12	5.27
Depoziti	mlrd. EUR	19.15	18.64	18.02	18.24	17.53
% kapitala u bilansnoj sumi	%	20.12	20.34	19.91	19.51	20.47
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	%	22.46	22.44	22.34	21.83	21.15
Neto rezultat, pre oporezivanja	mil. EUR	447.87	285.93	146.25	172.53	265.89
Neto rezultat / Kapital (kraj per.)	%	8.07	5.21	2.84	3.37	5.05

Izvor: NBS

U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, ukupni bruto problematični plasmani bankarskog sektora umanjani su za 94.4 mlrd. dinara, odnosno za 27.3% i na kraju septembra 2017. godine iznose 251.37 mlrd. dinara (31.12.2016: 345.78 mlrd. dinara), odnosno, čine 12.21% ukupnih bruto plasmana (31.12.2016: 17.03%).

U odnosu na kraj 2016. godine, prosečno ponderisana aktivna kamatna stopa umanjena je u bankarskom sektoru Srbije, kao i prosečno ponderisana pasivna kamatna stopa, koja konstantno beleži trend smanjenja. Kamatna marža je na kraju trećeg kvartala 2017. godine na nižem nivou u odnosu na nivo sa kraja 2016. godine i iznosila je u proseku 5.74% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 8. Dinamika prosečnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa i kamatne marže

Opis	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.	30.09.2016.
Prosečno ponderisana aktivna kamatna stopa	6.65%	6.80%	6.85%	7.20%	7.30%
Prosečno ponderisana pasivna kamatna stopa	0.91%	0.90%	0.94%	1.20%	1.20%
Marža	5.74%	5.90%	5.91%	6.00%	6.10%

Izvor: NBS

Na kraju trećeg kvartala 2017. godine na nivou bankarskog sektora Srbije uočava se nastavak trenda poboljšanja profitabilnosti banaka. Na dan 30.09.2017. godine je ostvaren pozitivan neto finansijski rezultat pre oporezivanja u iznosu od 53.46 mlrd. dinara, što predstavlja porast od 63.1% u odnosu na ostvareni neto dobitak pre oporezivanja u istom periodu 2016. godine (30.09.2016: 32.78 mlrd. dinara).

Relativni pokazatelji profitabilnosti beleže na kraju trećeg kvartala 2017. godine sledeće vrednosti: ROE: Q3 2017: 11.01% (Q2 2017: 10.6%; Q1 2017: 11.41%; Q4 2016: 3.4%; Q3 2016: 6.89%; Q2 2016: 6.5%; Q1 2016: 9.18%); ROA: Q3 2017: 2.18% (Q2 2017: 2.11%; Q1 2017: 2.25%; Q4 2016: 0.68%; Q3 2016: 1.41%; Q2 2016: 1.3%; Q1 2016: 1.88%).

Na kraju septembra 2017. godine, dvadeset pet (25) banaka poslovalo je sa pozitivnim rezultatom u ukupnom iznosu od 54.66 mlrd. dinara, dok je samo pet (5) banaka poslovalo sa gubitkom u ukupnom iznosu od 1.2 mlrd. dinara.

Kao i tokom prethodnih perioda, prisutan je trend izrazite koncentracije pozicija dobitka i gubitka na nivou bankarskog sektora, tako da 59.6% ukupnog dobitka sektora opredeljuje pet (5) banaka sa najvećim neto dobitkom, dok se 64.5% ukupnog gubitka sektora odnosi na jednu (1) banku sa najvećim neto gubitkom.

3.2. Bankarski sektor Srbije, stanje na dan 30.09.2017. godine

Bankarski sektor u Srbiji je i krajem trećeg kvartala 2017. godine značajno segmentiran, što se ogleda u činjenici da 5 poslovnih banaka ima tržišno učešće, mereno učešćem pojedinačne banke u ukupnoj neto aktivi bankarskog sektora, od 55.29%.

Ukupna neto aktiva bankarskog sektora iznosi na dan 30. septembar 2017. godine 27.59 mlrd. evra i u odnosu na stanje sa kraja 2016. godine realno je povećana za 5.09%, odnosno, za 1,337.1 mil. evra.

Sa ukupnom neto aktivom od 4.69 mlrd. evra, i učešćem od 17% u ukupnoj neto aktivi bankarskog sektora, na dan 30. septembar 2017. godine, "Banca Intesa" je pojedinačno najveća banka u bankarskom sistemu Srbije. Potom sledi "Komerrijalna banka", sa 3.14 mlrd. evra aktive i učešćem od 11.37% i "Unicredit Bank Srbija" sa 3.01 mlrd. evra vrednosti aktive i učešćem od 10.91%.

Prethodno pomenute 3 banke beleže kumulativno učešće u neto aktivi bankarskog sektora od 39.28%.

Tabela 9. Neto aktiva bankarskog sektora Srbije, stanje na dan 30.09.2017. godine

Rang	Naziv banke	u mil. evra					
		30.09.2017.	Učešće	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.	Index
1.	Banca Intesa	4,691.40	17.00%	4,492.70	4,437.60	4,465.90	105.1
2.	Komerrijalna banka	3,137.10	11.37%	3,094.80	3,081.40	3,239.70	96.8
3.	Unicredit Bank Srbija	3,008.70	10.91%	2,733.60	2,559.30	2,690.70	111.8
4.	Société Générale banka	2,221.70	8.05%	2,077.00	1,975.70	1,909.60	116.3
5.	Raiffeisen banka	2,196.80	7.96%	2,203.00	2,098.20	2,057.30	106.8
6.	AIK banka	1,443.60	5.23%	1,486.40	1,505.70	1,488.10	97
7.	Eurobank	1,251.10	4.53%	1,250.10	1,206.80	1,220.00	102.6
8.	Erste Bank	1,246.70	4.52%	1,187.20	1,170.40	1,157.50	107.7
9.	Poštanska štedionica	1,122.10	4.07%	1,080.80	1,066.40	1,077.90	104.1
10.	Vojvođanska banka	1,046.80	3.79%	1,037.20	1,017.40	1,019.60	102.7
11.	Sberbank Srbija	897.6	3.25%	830.1	789.5	876	102.5
12.	ProCredit Bank	793.4	2.88%	773.9	718.4	723.5	109.7
13.	Addiko Bank	787.5	2.85%	776.8	753.3	788.5	99.9
14.	Crédit Agricole banka	712.2	2.58%	672.6	643.7	627.9	113.4
15.	Jubanka	500.1	1.81%	493.8	526.6	602.1	83.1
16.	Piraeus Bank	446.8	1.62%	419.9	414.5	423.1	105.6
17.	OTP banka Srbija	445.5	1.61%	439.5	384.6	387.6	114.9
18.	NLB banka	341.8	1.24%	333.1	313.3	277.3	123.3
19.	Halkbank	331.4	1.20%	309.8	288.1	283.3	116.9
20.	Direktna banka	202.3	0.73%	98.4	94	89.4	226.1
21.	Expobank	125.2	0.45%	125.2	135.5	159.5	78.5
22.	Opportunity banka	114.2	0.41%	111.1	105.3	105.3	108.4
23.	Srpska banka	107.7	0.39%	102.5	92.7	92.3	116.6
24.	Telenor banka	104.1	0.38%	104.7	98.4	90.1	115.6
25.	VTB banka	85.9	0.31%	92.4	99.6	94.6	90.8
26.	JUBMES banka	82.7	0.30%	76.9	81.9	75.6	109.4
27.	Mirabank	61.1	0.22%	74.6	61.5	62.3	98
28.	mts banka	56.8	0.21%	52.5	48.1	47.1	120.6
29.	Bank of China Srbija	16.6	0.06%	14.9	-	-	-
30.	Jugobanka Jugbanka	11	0.04%	11	10.8	11.5	95.7
	Ukupno	27,590.0	100.00%	26,650.6	25,877.4	26,252.9	105.1

Ukupan kapital bankarskog sektora, na dan 30. septembar 2017. godine, iznosio je 5.55 mlrd. evra i u odnosu na stanje sa kraja 2016. godine realno je uvećan za 8.39%, odnosno, za 429.7 mil. evra (31.12.2016: 5.12 mlrd. evra).

U strukturi ukupnih izvora finansiranja, ukupan kapital bankarskog sektora učestvovao je, na isti dan, sa 20.12%.

U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, najveća povećanja iznosa kapitala beleže "Komercijalna banka" u iznosu od 70.2 mil. evra, "Raiffeisen banka" u iznosu od 40.9 mil. evra, "Unicredit Bank Srbija" u iznosu od 57.5 mil. evra, kao i "Société Générale banka Srbija" u iznosu od 37.5 mil. evra, dok sa druge strane, jedino smanjenje iznosa kapitala u bankarskom sektoru beleži "Mirabank" u iznosu od 2 mil. evra.

Na kraju trećeg kvartala 2017. godine, sa kapitalom u iznosu od 29.1 mil. evra, Banka zauzima dvadeset drugo (22.) mesto po iznosu ukupnog kapitala bankarskog sektora - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 10. Kapital bankarskog sektora Srbije, stanje na dan 30. septembar 2017. godine

Rang	Naziv banke	u mil. evra						
		30.09.2017.	Učešće	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.	Promena	Index
1.	Banca Intesa	1,022.10	18.41%	984	942	1,005.40	16.7	101.7
2.	Unicredit Bank Srbija	577.5	10.40%	553.3	523.5	520	57.5	111.1
3.	Komercijalna banka	519.1	9.35%	502	466.5	448.9	70.2	115.6
4.	Raiffeisen banka	480.9	8.66%	495.6	467.9	454.7	26.2	105.8
5.	ALK banka	456.5	8.22%	444.9	440.3	428.7	27.8	106.5
6.	Eurobank	428.6	7.72%	416.7	400.8	396.6	32	108.1
7.	Société Générale banka	364.2	6.56%	356.1	335.6	326.8	37.5	111.5
8.	Sberbank Srbija	202.1	3.64%	197.6	190.9	189.1	13	106.9
9.	Addiko Bank	185.8	3.35%	180.2	168.8	167.8	18	110.7
10.	Vojvođanska banka	172.3	3.10%	167.9	163.2	161.8	10.5	106.5
11.	Erste Bank	170	3.06%	162.7	152.6	146.8	23.2	115.8
12.	ProCredit Bank	123.4	2.22%	118.4	112.7	118.7	4.8	104
13.	Poštanska štedionica	114.1	2.05%	107.3	97.9	94.9	19.1	120.1
14.	OTP banka Srbija	106.9	1.93%	104.7	102.8	103.1	3.8	103.7
15.	Piraeus Bank	106.6	1.92%	105.2	101.3	99.9	6.8	106.8
16.	Jubanka	98.4	1.77%	96.7	95.2	94.6	3.8	104
17.	Crédit Agricole banka	75.9	1.37%	74.4	71.8	70.9	5	107.1
18.	NLB banka	62.2	1.12%	61.5	48.9	46.3	15.9	134.3
19.	Halkbank	51.8	0.93%	50.4	48.3	47.7	4.2	108.8
20.	Direktna banka	32.6	0.59%	14.7	14.9	11.4	21.3	287.1
21.	Expobank	31.1	0.56%	31	30.8	16.2	14.9	191.9
22.	JUBMES banka	29.1	0.52%	28.7	27.8	27.7	1.4	105.1
23.	Srpska banka	26.6	0.48%	26.3	24.5	23.8	2.8	111.9
24.	Opportunity banka	22.8	0.41%	21.6	20.1	19.3	3.5	118.2
25.	Mirabank	21.8	0.39%	22.4	22.8	23.8	-2	91.7
26.	Bank of China Srbija	16.6	0.30%	14.9	0	0	16.6	-
27.	mts banka	15.7	0.28%	15.3	12.7	12.8	3	123.3
28.	VTB banka	14.8	0.27%	14.8	14.5	14.6	0.2	101.6
29.	Telenor banka	14.5	0.26%	14	15.8	13.1	1.4	110.5
30.	Jugobanka Jugbanka	8.1	0.15%	8.1	8	8.1	0.1	100.7
	Ukupno	5,552.20	100.00%	5,421.10	5,152.10	5,122.50	429.7	108.4

Na kraju trećeg kvartala 2017. godine, ukupna dobit bankarskog sektora iznosi 447.85 mil. evra.

Pojedinačno, najveći iznos dobiti pre oporezivanja beleže "Banca Intesa", u iznosu od 64.46 mil. evra, zatim, "Raiffeisen banka" u iznosu od 54.87 mil. evra, kao i "Unicredit Bank Srbija", u iznosu od 53.75 mil. evra.

Sa druge strane, najveći gubitak iz poslovanja na kraju septembra 2017. godine iskazale su "Telenor banka", u iznosu od 6.48 mil. evra, "Mirabank", u iznosu od 2.9 mil. evra, kao i "VTB banka", u iznosu od 0.27 mil. evra.

Sa ukupno obračunatim dobitkom na kraju trećeg kvartala 2017. godine u iznosu od 0.49 mil. evra, Banka zauzima dvadeset treće (23.) mesto u ukupnom poslovanju bankarskog sektora - videti sledeći pregled.

Tabela 11. Rezultat poslovanja banaka na dan 30.09.2017. godine

Rang	Naziv banke	u mil. evra						
		30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.	30.09.2016.	30.06.2016.	31.03.2016.
1.	Banca Intesa	63.46	39.17	22.09	87.32	60.29	35.74	18.61
2.	Raiffeisen banka	54.87	30.61	14.83	49.98	42.93	25.37	15.97
3.	Unicredit Bank Srbija	53.75	36.00	17.01	52.84	56.91	42.25	23.28
4.	ALK banka	50.58	37.74	13.58	38.40	42.56	27.65	13.77
5.	Société Générale banka	50.51	23.75	11.06	32.18	25.09	14.25	10.11
6.	Komercijalna banka	47.74	36.58	20.03	(67.85)	(14.43)	(21.45)	11.41
7.	Erste Bank	18.46	13.05	6.42	17.47	13.16	9.12	4.26
8.	Eurobank	18.41	11.52	5.77	17.39	13.98	8.13	5.21
9.	Direktna banka	16.63	(1.14)	(0.63)	(1.53)	(2.01)	(1.24)	(0.02)
10.	Poštanska štedionica	16.00	11.41	4.69	(51.51)	2.20	1.76	0.30
11.	Expobank	14.18	14.35	14.69	(7.78)	(6.29)	(1.33)	(0.90)
12.	Addiko Bank	12.61	9.22	2.37	(10.34)	6.83	6.78	4.90
13.	ProCredit Bank	9.83	6.16	3.35	15.30	11.37	7.08	3.83
14.	Sberbank Srbija	7.28	5.25	2.95	3.51	4.43	3.84	2.63
15.	Vojvođanska banka	4.72	2.43	1.92	2.78	4.66	2.98	0.91
16.	NLB banka	4.16	4.29	2.86	2.17	3.14	2.29	0.97
17.	Piraeus Bank	3.27	3.07	1.80	0.18	1.51	0.56	(0.43)
18.	Opportunity banka	2.86	1.85	0.84	3.12	2.50	1.70	0.81
19.	Crédit Agricole banka	2.59	1.96	1.19	1.92	2.11	1.27	0.67
20.	Halkbank	2.38	1.68	0.84	1.10	3.00	3.28	1.70
21.	Jubanka	1.49	1.02	1.49	5.53	3.36	2.14	1.23
22.	Bank of China Srbija	1.15	(0.33)	-	-	-	-	-
23.	JUBMES banka	0.49	0.39	0.23	0.52	0.23	0.14	0.06
24.	Srpska banka	0.25	0.22	(0.13)	2.02	1.48	0.50	0.75
25.	OTP banka Srbija	0.21	(0.64)	0.08	1.55	0.90	0.53	0.17
26.	mts banka	(0.17)	(0.48)	0.04	(2.30)	(1.78)	(1.32)	(0.18)
27.	Jugobanka Jugbanka	(0.22)	(0.13)	(0.06)	(0.83)	(0.16)	(0.16)	(0.07)
28.	VTB banka	(0.27)	(0.12)	0.00	(6.55)	(2.03)	0.01	0.05
29.	Mirabank	(2.90)	(1.89)	(0.84)	(3.57)	(2.60)	(1.85)	(1.03)
30.	Telenor banka	(6.48)	(4.47)	(2.23)	(10.40)	(7.60)	(4.86)	(2.60)
	Ukupno	447.85	282.38	146.26	172.53	265.89	165.45	116.58

Obračunati rezultat poslovanja bankarskog sektora u velikoj meri je rezultat neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki. Pojedinačno najveći iznos ovih rashoda iskazale su na kraju trećeg kvartala 2017. godine "Banca Intesa", u iznosu od 22.52 mil. evra, "Unicredit Bank Srbija", u iznosu od 10.93 mil. evra, kao i "Sberbank Srbija", u iznosu od 9.9 mil. evra.

Banka, sa ukupno obračunatim neto prihodima po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki, na kraju septembra 2017. godine, u iznosu od 0.84 mil. evra, zauzima osmo (8.) mesto u celokupnom bankarskom sektoru - videti sledeći pregled.

Tabela 12. Neto prihod / rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki

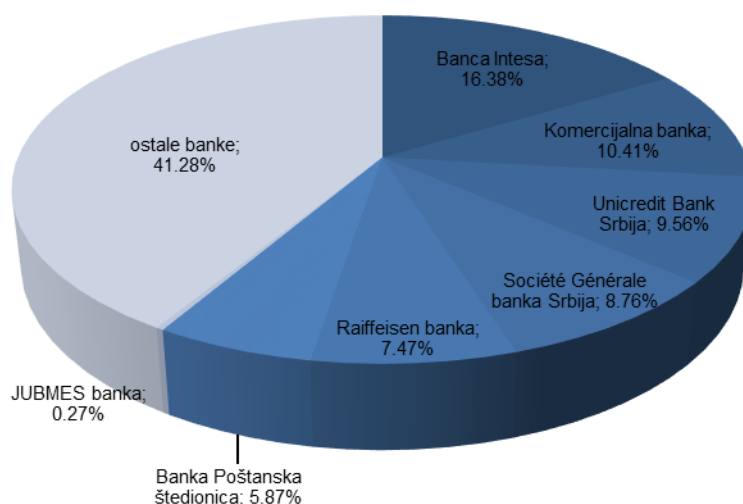
		u mil. evra						
Rang	Naziv banke	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.	30.09.2016.	30.06.2016.	31.03.2016.
1.	Société Générale banka	19.26	3.72	(1.08)	(4.20)	0.32	2.54	(0.43)
2.	AIK banka	8.85	10.33	2.41	(2.10)	8.59	4.61	2.52
3.	Raiffeisen banka	7.63	(1.12)	0.33	(3.01)	(1.61)	(3.65)	1.31
4.	Poštanska štedionica	3.05	1.96	(0.37)	(72.83)	(18.82)	(13.21)	(7.37)
5.	Addiko Bank	2.55	2.03	0.07	(12.65)	3.36	5.04	4.15
6.	NLB banka	1.84	2.03	1.82	1.39	1.56	1.57	0.70
7.	Expobank	1.74	1.79	1.87	0.89	1.33	(0.58)	(0.31)
8.	JUBMES banka	0.84	0.57	0.33	(0.16)	(0.23)	(0.37)	(0.30)
9.	Piraeus Bank	0.44	0.91	0.66	(3.61)	(2.24)	(2.19)	(1.99)
10.	Jugobanka Jugbanka	0.03	0.02	0.01	(0.52)	0.02	0.01	0.01
11.	Bank of China Srbija	0.00	0.00	-	-	-	-	-
12.	Mirabank	(0.04)	(0.01)	0.00	(0.09)	0.00	0.00	0.00
13.	Jubanka	(0.09)	0.48	1.11	4.43	2.13	1.09	0.77
14.	Srpska banka	(0.22)	(0.27)	(0.06)	(0.21)	1.42	0.58	0.88
15.	mts banka	(0.35)	(0.44)	0.06	(1.91)	(1.49)	(1.20)	(0.04)
16.	Halkbank	(0.44)	(0.04)	0.04	(3.15)	0.27	1.72	0.80
17.	Telenor banka	(0.47)	(0.32)	(0.17)	(0.34)	(0.22)	(0.13)	(0.12)
18.	VTB banka	(0.50)	(0.41)	(0.06)	(7.42)	(2.91)	(0.60)	(0.34)
19.	Erste Bank	(0.55)	0.44	0.58	(5.11)	(4.17)	(1.85)	(1.47)
20.	Opportunity banka	(0.61)	(0.44)	(0.20)	(0.93)	(0.69)	(0.43)	(0.20)
21.	ProCredit Bank	(0.74)	(0.93)	(1.14)	(0.59)	(0.78)	(1.40)	(0.73)
22.	Komercijalna banka	(1.82)	1.88	0.59	(120.74)	(59.90)	(50.65)	(4.00)
23.	Eurobank	(2.14)	(1.13)	(0.30)	(7.17)	(4.78)	(4.29)	(1.14)
24.	Crédit Agricole banka	(2.56)	(1.86)	(1.20)	(3.33)	(2.98)	(2.44)	(0.94)
25.	OTP banka Srbija	(3.08)	(2.51)	(0.79)	(2.48)	(1.54)	(1.18)	(0.74)
26.	Vojvođanska banka	(3.27)	(2.80)	(1.42)	(5.92)	(3.11)	(1.90)	(1.56)
27.	Direktna banka	(4.10)	(0.45)	(0.20)	(0.53)	(0.30)	(0.10)	0.42
28.	Sberbank Srbija	(9.90)	(6.08)	(2.82)	(15.93)	(11.30)	(6.77)	(2.84)
29.	Unicredit Bank Srbija	(10.93)	(6.90)	(4.82)	(24.30)	(8.12)	(1.20)	1.11
30.	Banca Intesa	(22.52)	(17.26)	(4.78)	(35.49)	(19.91)	(18.91)	(8.51)
	Ukupno	(18.09)	(16.69)	(9.65)	(328.80)	(126.76)	(96.35)	(20.64)

Analizirano prema kriterijumu visine iznosa obračunatih prihoda iz osnovne delatnosti (prihodi od kamata i naknada), pojedinačno najveće učešće na bankarskom tržištu Srbije imaju "Banca Intesa", od 16.38%, "Komercijalna banka", sa 10.41% učešća i "Unicredit bank Srbija", sa 9.56% učešća.

Šest (6) banaka ima tržišno učešće od preko 5%, i zajedno beleže 58.45% ukupnog tržišnog učešća, dok preostale dvedeset četiri (24) banke zajedno beleže 41.55% ukupnog tržišnog učešća.

Banka, sa ukupno obračunatim prihodima od kamata i naknada, na kraju trećeg kvartala 2017. godine, u iznosu od 411,892 hiljade dinara, beleži tržišno učešće od 0.27% i zauzima dvadeset četvrto (24.) mesto na tržištu, što predstavlja napredak za dve pozicije u odnosu na stanje sa kraja istog perioda 2016. godine - videti sledeći grafik.

Graf 2. Tržišno učešće banaka prema kriterijumu iznosa obračunatih kamata i naknada za period januar - septembar 2017. godine

Obračunata neto dobit od kamata i naknada bankarskog sektora na kraju septembra 2017. godine iznosila je 119.91 mlrd. dinara, odnosno prosečna stopa dobiti od kamata i naknada bila je na nivou od 79.91%.

Prosečno-ponderisan C.I.R. pokazatelj (troškovi zarada, naknada zarada, troškovi amortizacije i ostali operativni rashodi u odnosu na neto dobit od kamata i naknada) iznosio je na kraju trećeg kvartala 2017. godine 68.63%, od čega se na učešće troškova zarada, naknada zarada i ostale lične rashode odnosilo, u proseku, 26.41%, a na ostale rashode 42.22% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 13. Produktivnost poslovanja bankarskog sektora za period januar - septembar 2017. godine

u hiljadama dinara

Naziv banke	Prihod od kamata i naknada	% tržišnog učešća	Neto dobit od kamata i naknada	Stopa neto dobiti	Troškovi zarada / Neto dobit od kamata i naknada	Neto dobit od naknada / Troškovi zarada	Troškovi zarada, amortizacije i ostali operativni rashodi / Neto dobit od kamata i naknada
Addiko Bank	4,017,893	2.68%	3,198,094	79.60%	33.44%	77.24%	96.81%
AIK banka	7,299,231	4.86%	5,838,927	79.99%	15.29%	87.26%	44.47%
Banca Intesa	24,580,239	16.38%	18,920,524	76.97%	21.98%	113.51%	59.83%
Bank of China Srbija	270,139	0.18%	270,139	100.00%	28.55%	349.75%	50.78%
Poštanska štedionica	8,804,128	5.87%	5,953,107	67.62%	38.58%	70.06%	73.85%
Crédit Agricole banka	3,980,275	2.65%	3,287,570	82.60%	44.62%	64.24%	85.45%
Direktna banka	851,199	0.57%	697,911	81.99%	43.20%	63.42%	116.60%
Erste Bank	7,262,281	4.84%	5,750,067	79.18%	23.82%	80.58%	69.11%
Eurobank	7,465,439	4.98%	6,453,547	86.45%	21.48%	113.72%	63.15%
Expobank	721,675	0.48%	551,373	76.40%	60.83%	29.78%	192.35%
Halkbank	1,809,487	1.21%	1,542,441	85.24%	31.57%	90.29%	79.50%
Jubanka	2,786,108	1.86%	2,213,850	79.46%	40.31%	50.77%	107.12%
JUBMES banka	411,892	0.27%	327,668	79.55%	58.86%	33.63%	119.27%
Jugobanka Jugbanka	132,977	0.09%	76,288	57.37%	99.62%	63.26%	139.86%
Komercijalna banka	15,620,773	10.41%	13,198,225	84.49%	24.93%	114.16%	61.95%
Mirabank	164,174	0.11%	97,834	59.59%	183.70%	7.81%	461.59%
mts banka	380,499	0.25%	286,094	75.19%	56.62%	26.04%	129.46%
NLB banka	2,231,492	1.49%	1,943,941	87.11%	37.91%	51.34%	94.51%
Opportunity banka	1,710,341	1.14%	1,327,957	77.64%	28.50%	5.21%	69.06%
OTP banka Srbija	2,579,728	1.72%	2,202,973	85.40%	35.91%	68.84%	96.41%
Piraeus Bank	1,918,163	1.28%	1,532,375	79.89%	42.06%	51.62%	115.05%
ProCredit Bank	4,096,727	2.73%	3,279,452	80.05%	25.93%	86.76%	72.77%
Raiffeisen banka	11,215,012	7.47%	10,002,857	89.19%	19.41%	144.98%	59.85%
Sberbank Srbija	5,145,862	3.43%	4,125,351	80.17%	22.22%	111.22%	59.78%
Société Générale banka	13,138,614	8.76%	9,734,192	74.09%	25.83%	70.80%	63.01%
Srpska banka	279,044	0.19%	255,361	91.51%	33.24%	83.46%	119.03%
Telenor banka	828,376	0.55%	393,336	47.48%	103.28%	15.14%	304.33%
Unicredit Bank Srbija	14,347,714	9.56%	11,298,784	78.75%	16.70%	114.58%	44.56%
Vojvođanska banka	5,654,738	3.77%	4,903,133	86.71%	35.82%	73.93%	90.38%
VTB banka	354,423	0.24%	241,985	68.28%	50.46%	31.34%	139.53%
Ukupno	150,058,643	100.00%	119,905,356	79.91%	26.41%	89.04%	68.63%

Pregled osnovnih podataka o poslovanju banaka iz bankarskog sektora za period januar - septembar 2017. godine obuhvaćeni su u sledećem tabelarnom pregledu:

Tabela 14. Pregled osnovnih podataka o poslovanju banaka za period januar - septembar 2017. godine

Naziv banke	Kamate		Naknade		Neto dobit od kamata i naknada	Trošak zarada	% neto dobiti od kam. i nakn.	Trošak amortizacije i ostali posl. rashodi	% neto dobiti od kam. i nakn.
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi					
	u hiljadama dinara								
Addiko Bank	3,101,021	728,832	916,872	90,967	3,198,094	1,069,304	33.44%	2,026,806	63.38%
Alk banka	6,339,200	1,279,042	960,031	181,262	5,838,927	892,513	15.29%	1,703,931	29.18%
Banca Intesa	16,899,581	2,699,439	7,680,658	2,960,276	18,920,524	4,158,603	21.98%	7,161,134	37.85%
Bank of China Srbija	382	0	269,757	0	270,139	77,129	28.55%	60,039	22.23%
Poštanska štedionica	5,349,190	1,004,984	3,454,938	1,846,037	5,953,107	2,296,454	38.58%	2,099,837	35.27%
Crédit Agricole banka	2,723,547	378,300	1,256,728	314,405	3,287,570	1,466,785	44.62%	1,342,483	40.84%
Direktna banka	573,056	66,344	278,143	86,944	697,911	301,491	43.20%	512,259	73.40%
Erste Bank	5,612,002	965,500	1,650,279	546,714	5,750,067	1,369,549	23.82%	2,604,234	45.29%
Eurobank	5,505,426	628,155	1,960,013	383,737	6,453,547	1,386,075	21.48%	2,689,327	41.67%
Expobank	595,124	143,638	126,551	26,664	551,373	335,420	60.83%	725,138	131.51%
Halkbank	1,294,133	191,298	515,354	75,748	1,542,441	486,884	31.57%	739,379	47.94%
Jubanka	2,156,595	395,768	629,513	176,490	2,213,850	892,366	40.31%	1,479,202	66.82%
JUBMES banka	334,416	71,612	77,476	12,612	327,668	192,881	58.86%	197,922	60.40%
Jugobanka Jugbanka	29,301	1,093	103,676	55,596	76,288	75,999	99.62%	30,696	40.24%
Komercijalna banka	10,709,303	1,267,122	4,911,470	1,155,426	13,198,225	3,290,095	24.93%	4,886,773	37.03%
Mirabank	147,519	63,723	16,655	2,617	97,834	179,722	183.70%	271,873	277.89%
mts banka	290,723	46,808	89,776	47,597	286,094	161,977	56.62%	208,408	72.85%
NLB banka	1,718,402	152,863	513,090	134,688	1,943,941	737,022	37.91%	1,100,162	56.59%
Opportunity banka	1,674,713	366,455	35,628	15,929	1,327,957	378,407	28.50%	538,725	40.57%
OTP banka Srbija	1,849,502	191,140	730,226	185,615	2,202,973	791,105	35.91%	1,332,676	60.49%
Piraeus Bank	1,553,379	353,663	364,784	32,125	1,532,375	644,500	42.06%	1,118,463	72.99%
ProCredit Bank	3,205,325	663,776	891,402	153,499	3,279,452	850,514	25.93%	1,535,946	46.84%
Raiffeisen banka	7,361,477	172,911	3,853,535	1,039,244	10,002,857	1,941,126	19.41%	4,045,927	40.45%
Sberbank Srbija	3,827,376	721,524	1,318,486	298,987	4,125,351	916,671	22.22%	1,549,411	37.56%
Société Générale	9,841,086	1,887,080	3,297,528	1,517,342	9,734,192	2,514,500	25.83%	3,618,705	37.18%
Srpska banka	199,507	14,997	79,537	8,686	255,361	84,894	33.24%	219,061	85.78%
Telenor banka	535,632	203,804	292,744	231,236	393,336	406,244	103.28%	790,793	201.05%
Unicredit Bank Srbija	11,167,680	2,030,717	3,180,034	1,018,213	11,298,784	1,886,812	16.70%	3,148,144	27.86%
Vojvodanska banka	4,232,734	627,952	1,422,004	123,653	4,903,133	1,756,231	35.82%	2,675,213	54.56%
VTB banka	296,712	93,003	57,711	19,435	241,985	122,114	50.46%	215,537	89.07%
Ukupno	109,124,044	17,411,543	40,934,599	12,741,744	119,905,356	31,663,387	26.41%	50,628,204	42.22%

4. Poslovne aktivnosti Banke

4.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

JUBMES banka a.d. Beograd, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:

- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:

- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

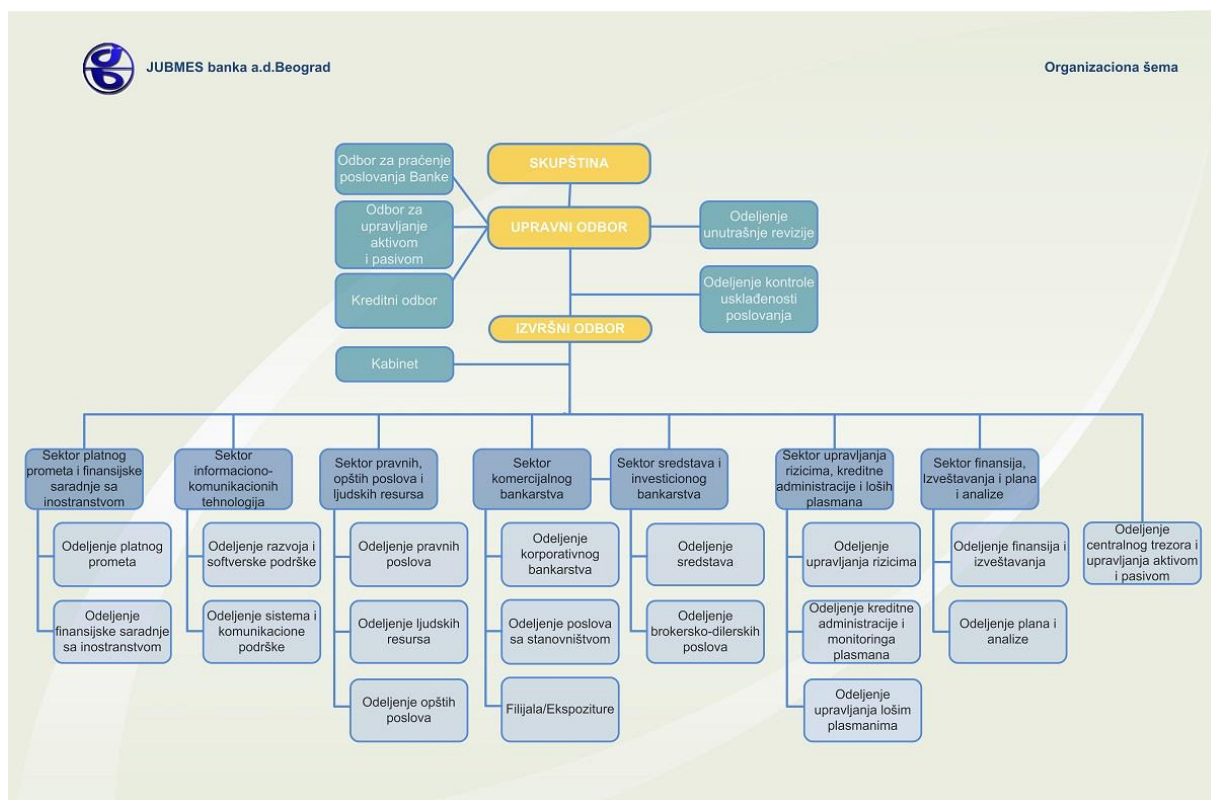
/3/ poslova pružanja usluga, i to:

- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;
- izdavanja platnih kartica;
- usluge izdavanja sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica, kao i
- pružanja usluga finansijskog konsaltinga;

Kako ostvarenje planiranih ciljeva pretpostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

- efikasno upravljanje rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika.
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenosti, neusaglašenosti ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura;

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

Graf 3. Organizaciona struktura JUBMES banke a.d. Beograd**4.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu**

Nadležnosti Upravnog odbora JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, **Upravni odbor je tokom 2017. godine ukupno održao 17 sednica.**

Tabela 15. Upravni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2017. godine

<u>Ime i prezime</u>	<u>Akcionar koga predstavlja</u>	<u>Funkcija</u>
Zoran Lilić	Nezavisni član	Predsednik
dr Anastazija Tanja Đelić	Republika Srbija	Član
dr Danijel Pantić	JP Jugoimport SDPR	Član
Prof. dr Nemanja Stanišić	Nezavisni član	Član
Avram Milenković	Republika Srbija	Član
Milomir Gligorijević	Telegroup doo	Član

Upravni odbor je u svim poslovnim aktivnostima podržavao razvojnu politiku Banke, zasnovanu na osnovnim načelima bankarskog poslovanja, i to:

- održavanju likvidnosti i sigurnosti u poslovanju, naročito u uslovima narušene finansijske ravnoteže;
- zaštiti Banke od rizika u poslovanju;
- povećanju kapitala Banke;
- unapređenju organizacije Banke i kvaliteta pružanja bankarskih usluga;
- jačanju tržišne pozicije Banke;

Nadležnosti Izvršnog odbora Banke su utvrđene Statutom Banke. **U skladu sa nadležnostima, Izvršni odbor je tokom 2017. godine ukupno održao 166 sednica.** Poslovne aktivnosti Izvršnog odbora Banke tokom posmatranog perioda bile su usmerene na održavanje likvidnosti i profitabilnosti poslovanja, jačanje ekonomskog položaja i rast tržišnog učešća Banke.

Tabela 16. Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2017. godine

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
dr Miloš Vujnović	Predsednik
dr Rajko Perić	Član

4.3. Informacije o kadrovskim pitanjima

Sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine u Banci je radno angažovano 124 zaposlenih. Shodno prirodi delatnosti, u Banci je dominantno zaposlena visoko obrazovana i stručna radna snaga (oko 76% od ukupnog broja zaposlenih ima visoku stručnu spremu). Prosečna starost zaposlenih iznosi oko 48 godina.

Banka će i tokom narednog perioda nastaviti trend jačanja kadrovske osnove, koji je naročito intenziviran tokom prethodnih godina, prijemom u radni odnos novih visokoobrazovanih radnika, koji će biti radno angažovani na obavljanju specijalizovanih bankarskih poslova i poslova vezanih za izradu i plasman novih bankarskih proizvoda. Sa tim u vezi, zapošljavanje novih radnika biće usklađeno, pre svega, sa prirodnom fluktuacijom zaposlenih i ostvarenim rastom obima poslovne aktivnosti.

U skladu sa programom stručnog usavršavanja zaposlenih, radnici Banke se redovno upućuju na specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti od značaja za rad i razvoj Banke.

Organizaciono, pitanja u vezi sa zaposlenima u Banci regulišu se u okviru organizacionog dela Odeljenja ljudskih resursa.

Pregled starosne i kvalifikacione strukture zaposlenih u Banci dat je u sledećoj tabeli.

Tabela 17. Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih u Banci, stanje na dan 31.12.2017. godine

<u>Stručna sprema</u>	<u>Do 30 godina</u>	<u>31-40 godina</u>	<u>41-50 godina</u>	<u>51-60 godina</u>	<u>Preko 60 godina</u>	<u>Ukupno</u>	<u>u %</u>
I-NK	-	-	-	-	-	-	-
II-PK	-	-	-	1	-	1	0.80%
III-KV,SSS	-	-	-	-	-	-	-
IV-SSS	-	1	5	18	2	26	21.00%
V-VKV	-	-	1	2	-	3	2.40%
VI/1-VŠS	2	4	3	5	-	14	11.30%
VII/1-VS	4	22	23	17	4	70	56.50%
VII/2-magistar, specijalista	-	1	1	4	1	7	5.60%
VIII-doktor nauka	-	1	-	1	1	3	2.40%
Ukupno	6	29	33	48	8	124	100.00%
u %	4.80%	23.40%	26.60%	38.70%	6.50%	100.00%	

5. Poslovanje Banke tokom 2017. godine

U sledećim tabelama nalaze se uporedni pregledi rezultata i Plana poslovanja za 31.12.2017. godine:

Tabela 18. *Uporedni pregled rezultata i Plana poslovanja za 31.12.2017. godine*

Pozicija	u hiljadama dinara		
	31.12.2017.	Plan	Realizacija
Prihodi od kamata	467,375	440,438	106.12%
Rashodi od kamata	95,964	78,833	121.73%
Neto prihod po osnovu kamata	371,411	361,605	102.71%
Prihodi od naknada i provizija	106,444	118,983	89.46%
Rashodi naknada i provizija	17,590	17,095	102.90%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	88,854	101,888	87.21%
Neto rezultat po osnovu zaštite od rizika	799	-	-
Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(7,810)	18,000	-
Ostali poslovni prihodi	37,630	28,025	134.27%
Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	94,872	37,294	254.39%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	250,184	247,600	101.04%
Troškovi amortizacije	40,580	39,740	102.11%
Ostali rashodi	233,011	225,258	103.44%
Rezultat - dobitak pre oporezivanja	61,981	34,214	181.16%

Banka je na kraju 2017. godine iskazala dobitak pre oporezivanja u iznosu od 61,981 hiljadu dinara i time premašila Plan poslovanja za 31.12.2017. godinu za 81.2%, obzirom da je Planom predviđen dobitak u iznosu od 34,214 hiljada dinara.

Prihodi i rashodi od kamata: Banka je na kraju 2017. godine obračunala prihod od kamata u iznosu od 467,375 hiljada dinara i tako prebacila predviđeni Plan 6.1% (Plan: 440,438 hiljada dinara). Ova pozicija uvećana je u odnosu na Plan, najviše usled više iskazanih prihoda od kamata po osnovu poslova otkupa potraživanja u iznosu od 10,136 hiljada dinara. Rashodi od kamata takođe beleže višu vrednost od one predviđene Planom, pa na kraju 2017. godine iznose 95,964 hiljade dinara i veći su za 21.7%, u odnosu na Planom predviđen iznos ove pozicije.

Prihodi i rashodi od naknada: Na kraju izveštajnog perioda, Banka je obračunala prihod od naknada u iznosu od 106,444 hiljade dinara i na taj način podbacila predviđeni Plan za 10.5% (Plan: 118,983 hiljade dinara). Najveće odstupanje u odnosu na Plan beleži se u poziciji prihoda od naknada za usluge platnog prometa u iznosu od 11,990 hiljada dinara. Rashodi od naknada, na kraju istog perioda, iznose 17,590 hiljada dinara i na približnom su nivou u odnosu na onaj predviđen Planom (Plan: 17,095 hiljada dinara).

Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule: Banka je na kraju 2017. godine obračunala gubitak od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u iznosu od 7,810 hiljada dinara i tako podbacila predviđeni Plan za 25,810 hiljada dinara (Plan: neto prihod 18,000 hiljada dinara). Pomenuto odstupanje se javlja obzirom da Planom nisu uzete u obzir revalorizovane kursne razlike, već samo realizovane kursne razlike. Na kraju decembra 2017. godine, neto prihod od realizovanih kursnih razlika iznosi 18,761 hiljadu dinara, što predstavlja realizaciju Plana od 104.2%.

Ostali poslovni prihodi: Stanje ostalih poslovnih prihoda, na kraju decembra 2017. godine, iznosi 37,630 hiljada dinara i u odnosu na Plan su viši za 9,605 hiljada dinara, odnosno, za 34.3% (Plan: 28,025 hiljada dinara). Ova pozicija uvećana je u odnosu na Plan, najviše usled iskazanog prihoda od ukidanja rezervisanja u iznosu od 5,987 hiljada dinara.

Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki: Na kraju 2017. godine, neto prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki iznosi 94,872 hiljade dinara i veći je u odnosu na Plan za 57,578 hiljada dinara (Plan: neto prihod 37,294 hiljade dinara), najviše usled većeg pozitivnog efekta ukidanja obezvređenja na kolektivnom nivou u odnosu na onaj predviđen Planom.

Troškovi zarada, amortizacije i ostali rashodi: Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, na kraju 2017. godine, iznose 250,184 hiljade dinara i u odnosu na Plan viši su za 2,584 hiljade dinara, odnosno, za 1% (Plan: 247,600 hiljada dinara). Troškovi amortizacije iznose 40,580 hiljada dinara i neznatno su viši u odnosu na one predviđene Planom (Plan: 39,740 hiljada dinara). Na kraju istog perioda, ostali rashodi iznose 233,011 hiljada dinara i u odnosu na Plan viši su za 3.4% (Plan: 225,258 hiljada dinara).

U narednoj tabeli prikazan je uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 31.12.2017. godine.

Tabela 19. Uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 31.12.2017. god.

u hiljadama dinara

	31.12.2017.			Plan			Razlika	Index
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto		
Aktiva								
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1,351,902	-	1,351,902	1,353,276	-	1,353,276	-1,374	99.9
Fin.sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz BU	36	-	36	36	-	36	0	100.0
Fin.sredstva raspoloživa za prodaju	7,720	4,056	3,664	12,852	5,493	7,359	-3,695	49.8
Fin.sredstva koja se drže do dospeća	313,224	-	313,224	361,635	-	361,635	-48,411	86.6
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,466,291	8,869	1,457,422	828,124	8,319	819,805	637,617	177.8
Kredit i potraživanja od komitenata	7,049,898	261,319	6,788,579	6,631,056	962,250	5,668,806	1,119,773	119.8
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	1,982	-	1,982	-	-	-	-	-
Investicije u zavisna društva	114	0	114	114	-	114	0	100.0
Nematerijalna ulaganja	46,067	39,023	7,044	47,932	31,283	16,648	-9,604	42.3
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,678,045	332,439	1,345,606	1,651,473	273,487	1,377,986	-32,380	97.7
Investicione nekretnine	252,915	-	252,915	226,641	-	226,641	26,274	111.6
Tekuća poreska sredstva	10,443	-	10,443	10,443	-	10,443	0	100.0
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	24,168	-	24,168	-	-	-	24,168	-
Ostala sredstva	154,930	5,625	149,305	150,599	6,338	144,262	5,043	103.5
Ukupno aktiva	12,357,735	651,331	11,706,404	11,274,180	1,287,170	9,987,010	1,719,394	117.2
Pasiva								
Obaveze po osnovu fin.derivata namenjenih zaštiti od rizika	2,904	-	2,904	327	-	327	2,577	886.8
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	179,671	-	179,671	28,969	-	28,969	150,702	620.2
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	7,558,930	-	7,558,930	5,479,554	-	5,479,554	2,079,376	137.9
Rezervisanja	36,075	-	36,075	59,931	-	59,931	-23,856	60.2
Odložene poreske obaveze	125,075	-	125,075	90,432	-	90,432	34,643	138.3
Ostale obaveze	314,250	-	314,250	213,769	-	213,769	100,481	147.0
Ukupno obaveze	8,216,905	-	8,216,905	5,872,982	-	5,872,982	2,343,923	139.9
Kapital	3,489,499	-	3,489,499	4,114,028	-	4,114,028	-624,529	84.8
Ukupno pasiva	11,706,404	-	11,706,404	9,987,010	-	9,987,010	1,719,394	117.2

Ukupna neto bilansna aktiva Banke na kraju 2017. godine iznosi 11,706.4 mil. dinara, što u odnosu na Poslovni plan za datum 31.12.2017. godine predstavlja viši nivo za 17.2%.

U odnosu na Plan, viši nivo beleži se u bilansnoj poziciji aktive, krediti i potraživanja od komitenata, koja na kraju decembra 2017. godine iznosi neto 6,788.58 mil. dinara i veća je od planirane pozicije za 1,119.77 mil. dinara, odnosno, za 19.8%. Viši iznos ove pozicije od Plana je u najvećoj meri posledica višeg iznosa plasmana u vidu eskonta menica.

Takođe, viši nivo beleži se i u bilansnoj poziciji aktive, krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, koja na kraju izveštajnog perioda iznosi neto 1,457.42 mil. dinara i veća je u odnosu na Plan za 637.62 mil. dinara, odnosno, za 77.8%. Viši iznos ove pozicije od Plana je u najvećoj meri posledica višeg iznosa datih depozita drugim bankama.

U pasivi, viši nivo beleži se na poziciji depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima, obzirom da ova pozicija na kraju izveštajnog perioda iznosi 7,558.93 mil. dinara, čime je Plan premašen za 2,079.38 mil. dinara, odnosno za 37.9%. Viši iznos ove pozicije od Plana se u najvećoj meri javlja usled višeg nivoa prikupljene devizne štednje.

Takođe, viši nivo beleži se na poziciji depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci, koja na kraju izveštajnog perioda iznosi 179.67 mil. dinara i višestruko je uvećana u odnosu na Plan. Viši iznos ove pozicije od Plana se javlja usled prikupljenih oročenih dinarskih depozita osiguravajućih društava.

Sa druge strane, niži nivo beleži se u poziciji kapitala Banke, koji na kraju meseca decembra iznosi 3,489.5 mil. dinara i manji je u odnosu na Plan za 624.53 mil. dinara, odnosno, za 15.2%, usled izostanka planirane dokapitalizacije Banke u iznosu od 5 mil. evra.

6. Bilans uspeha Banke

6.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Banka je na kraju 2017. godine ostvarila dobitak nakon oporezivanja u iznosu od 62,546 hiljada dinara, odnosno, 528 hiljada evra, što predstavlja približan rezultat u odnosu na isti sa kraja 2016. godine (2016: dobitak nakon oporezivanja 63,530 hiljada dinara).

Ostvarena dobit od kamata i naknada na kraju izveštajnog perioda iznosi 460,265 hiljada dinara, što predstavlja 99.3% ostvarene dobiti po ovom osnovu u odnosu na projektovanu dobit (Plan 31.12.2017: 463,493 hiljade dinara). Takođe, ista je za 4.9% viša nego ona sa kraja 2016. godine (2016: 438,662 hiljade dinara).

Stopa operativne efikasnosti Banke "cost to income ratio" (operativni rashodi / neto dobit od kamata i naknada), na kraju 2017. godine, prelazi 100%, i iznosi 113.8% i beleži smanjenje u odnosu na nivo ove stope sa kraja 2016. godine (31.12.2016: 120.5%).

Tokom izveštajnog perioda nastavljen je trend značajnog rasta komercijalnih plasmana iz 2016. godine, što je osnovni uzrok ostvarenih viših prihoda od kamata na kraju 2017. godine, u odnosu na 2016. godinu.

Tabela 20. Rezultat Banke, pre oporezivanja, ostvaren na kraju 2017. godine

Pozicija	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra		
	2017.	2016.	Index
Prihodi od kamata	467,375	413,362	113.1
Rashodi od kamata	(95,964)	(65,804)	145.8
Dobitak po osnovu kamata	371,411	347,558	106.9
Prihodi od naknada i provizija	106,444	106,609	99.8
Rashodi od naknada i provizija	(17,590)	(15,505)	113.4
Dobitak po osnovu naknada i provizija	88,854	91,104	97.5
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu zaštite od rizika	799	4,367	18.3
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	113	0.0
Neto prihod / (rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(7,810)	6,220	-
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	3,068	0.0
Ostali poslovni prihodi	37,630	159,473	23.6
Neto prihod / (rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	94,872	(19,795)	-
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(250,184)	(260,769)	95.9
Troškovi amortizacije	(40,580)	(39,631)	102.4
Ostali rashodi	(233,011)	(228,063)	102.2
Dobitak / (gubitak) pre oporezivanja	61,981	63,645	97.4
Dobitak / (gubitak) po osnovu odloženih poreza	565	(115)	-
Dobitak / (gubitak) nakon oporezivanja	62,546	63,530	98.5

Strukturno posmatrano, Banka je na kraju 2017. godine ostvarila prihod od kamata i naknada u ukupnom iznosu od 573,819 hiljada dinara i neto dobitak po istom osnovu u iznosu od 460,265 hiljada dinara, iz čega dalje proizilazi da realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada iznosi relativno visokih 80.2% (2016: 84.4%). Niža realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada na kraju 2017. godine u odnosu na istu sa kraja 2016. godine, u najvećoj meri je posledica većeg iznosa rashoda od kamata, usled većeg iznosa prikupljenih depozita.

Efekti kursnih razlika negativno su se odrazili na finansijski rezultat Banke, pa je tako efekat promene vrednosti imovine i obaveza Banke, krajem 2017. godine, negativan u iznosu od 7,810 hiljada dinara, i isti je niži za 14,030 hiljada dinara u odnosu na stanje istih sa kraja 2016. godine (2016: neto prihod 6,220 hiljada dinara).

6.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Prihodi Banke po osnovu kamata i naknada su na kraju 2017. godine obračunati u ukupnom iznosu od 573,819 hiljada dinara (ili, u proseku, 47,818 hiljada dinara mesečno), od čega su prihodi od kamata iznosili, u proseku, 38,948 hiljada dinara (ili 81.5%), a prihodi od naknada 8,870 hiljada dinara (ili 18.5%) mesečno.

Kao što je već napomenuto, neto dobit od kamata i naknada iznosila je u izveštajnom periodu 460,265 hiljada dinara, a od ovog iznosa, neto dobit od kamata iznosila je 371,411 hiljada dinara, a neto dobit od naknada Banke iznosila je 88,854 hiljade dinara.

Prihodi od kamata ostvareni u 2017. godini iznosili su 467,375 hiljada dinara, i u odnosu na iste ostvarene u 2016. godini beleže rast od 13.1% (2016: 413,362 hiljade dinara), a primarno kao posledica napred pomenutog značajnog rasta komercijalnih plasmana. U prihodima od kamata, najveće učešće imaju prihodi po kreditima odobrenim privrednim društvima sa 44.67%, a za njima slede prihodi po osnovu eskonta menica čije učešće iznosi 23.49% i prihodi po osnovu otkupa potraživanja koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 7.28%.

Tabela 21. Struktura prihoda od kamata Banke na kraju 2017. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra				
	2017.	Učešće	2016.	Učešće	% rasta / pada
Kredit i depoziti					
Domaće banke i druge finansijske organizacije	8,279	1.77%	4,556	1.10%	81.7%
Javna preduzeća	17,134	3.67%	4,676	1.13%	266.4%
Privredna društva	208,791	44.67%	187,821	45.44%	11.2%
Preduzetnici	376	0.08%	521	0.13%	-27.9%
Javni sektor	-	0.00%	15	0.00%	-100.0%
Stanovništvo	33,127	7.09%	31,378	7.59%	5.6%
Komitenti iz društvenih delatnosti i neprofitna pravna lica	4,184	0.90%	8,257	2.00%	-49.3%
Narodna banka Srbije	2,311	0.49%	6,203	1.50%	-62.7%
Strane banke	1,300	0.28%	467	0.11%	178.3%
HoV i ostali plasmani					
REPO poslovi sa NBS	9,985	2.14%	1,331	0.32%	650.2%
Državni zapisi RS	14,708	3.15%	13,727	3.32%	7.1%
Izdvojena obavezna rezerva kod NBS	6,790	1.45%	6,952	1.68%	-2.3%
Obveznice trezora RS	1,779	0.38%	27,425	6.64%	-93.5%
Eskont menica	109,808	23.49%	77,177	18.67%	42.3%
Otkup potraživanja	34,007	7.28%	25,989	6.29%	30.9%
Obveznice Iraka	6	0.00%	6	0.00%	0.4%
Ostali prihodi od kamata					
Unwinding	14,790	3.16%	16,861	4.08%	-12.3%
Ukupno	467,375	100.00%	413,362	100.00%	13.1%

Ukupno obračunati prihodi od naknada na kraju 2017. godine iznose 106,444 hiljade dinara i skoro su na identičnom nivou u odnosu na stanje sa kraja 2016. godine (2016: 106,609 hiljada dinara). U strukturi prihoda od naknada, pojedinačno posmatrano, najveće učešće imaju prihodi od naknada za usluge platnog prometa (bez stanovništva) sa 36.59% - videti sledeći pregled.

Tabela 22. Struktura prihoda od naknada Banke na kraju 2017. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra				
	2017.	Učešće	2016.	Učešće	% rasta / pada
Usluge platnog prometa (bez stanovništva)	38,946	36.59%	38,066	35.71%	2.3%
Izdane garancije i ostala jemstva	32,894	30.90%	27,621	25.91%	19.1%
Naknade po osnovu otkupa potraživanja	6,423	6.03%	2,506	2.35%	156.3%
Naknade od eskonta menica	4,349	4.09%	3,438	3.22%	26.5%
Naknade od stranih pravnih lica	5,363	5.04%	9,859	9.25%	-45.6%
Poslovi sa stanovništvom	15,857	14.90%	15,352	14.40%	3.3%
Naknade od stranih banaka	992	0.93%	1,196	1.12%	-17.1%
Ostale naknade - bankarske usluge	1,620	1.52%	8,571	8.04%	-81.1%
Ukupno	106,444	100.00%	106,609	100.00%	-0.2%

6.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi Banke po osnovu obračunatih troškova kamata iznosili su u 2017. godini 95,964 hiljade dinara (odnosno, u proseku, mesečno 7,997 hiljada dinara, što predstavlja iznos koji je tokom izveštajnog perioda bio, u proseku, na mesečnom nivou od 20.5% vrednosti obračunatih prihoda od kamata). Obračunati troškovi naknada u toku istog perioda iznose 17,590 hiljada dinara, odnosno, u proseku, 1,466 hiljada dinara mesečno (i bili su na nivou od 16.5% obračunatih prosečnih mesečnih prihoda od naknada).

U odnosu na 2016. godinu, obračunati rashodi kamata uvećani su za 45.8% (2016: 65,804 hiljade dinara) usled većeg iznosa prikupljenih oročenih depozita. Iznos obračunatih troškova kamata pojedinačno je najveći po osnovu kratkoročnih oročenih dinarskih depozita preduzeća (44,355 hiljada dinara), kao i po osnovu položene devizne štednje građana (19,717 hiljada dinara).

Tabela 23. Analitički pregled rashoda od kamata realizovanih na kraju 2017. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra				
	2017.	Učešće	2016.	Učešće	% rasta / pada
Finansijske organizacije	2,577	2.69%	296	0.45%	770.7%
Javna preduzeća	2,066	2.15%	12,553	19.08%	-83.5%
Privredna društva	62,950	65.60%	32,225	48.97%	95.3%
Preduzetnici	104	0.11%	110	0.17%	-5.3%
Javni sektor	5,079	5.29%	-	0.00%	-
Stanovništvo	22,891	23.85%	16,921	25.71%	35.3%
Strana lica	175	0.18%	50	0.08%	250.2%
Strane banke	-	0.00%	3	0.00%	-100.0%
Drugi komitenti	122	0.13%	3,646	5.54%	-96.7%
Ukupno	95,964	100.00%	65,804	100.00%	45.8%

Ukupno obračunati troškovi naknada Banke, u 2017. godini, iznosili su 17,590 hiljada dinara (2016: 15,505 hiljada dinara). U strukturi obračunatih troškova naknada, troškovi naknada i provizija u stranoj valuti za usluge deviznog platnog prometa učestvuju sa 41.2% i iznose 7,246 hiljada dinara.

6.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki

Banka je u posmatranom periodu ostvarila neto prihode po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki u iznosu od 94,872 hiljade dinara (2016: neto rashod u iznosu od 19,795 hiljada dinara).

6.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su u 2017. godini iznosili 250,184 hiljade dinara i niži su za 4.1% u odnosu na 2016. godinu (2016: 260,769 hiljada dinara).

6.6. Operativni i ostali rashodi

Ostali rashodi iznosili su u 2017. godini 233,011 hiljada dinara, i u odnosu na 2016. godinu uvećani su za 2.2% (2016: 228,063 hiljade dinara), U narednoj tabeli prikazana je struktura operativnih i ostalih rashoda Banke na kraju decembra 2017. godine.

Tabela 24. Operativni i ostali rashodi Banke na kraju 2017. godine

u hiljadama dinara
za period od 1. januara do 31. decembra

Opis troškova	2017.	Učešće	2016.	Učešće	% rasta / pada
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	58,668	25.18%	57,198	25.08%	2.6%
Usluge	56,531	24.26%	56,968	24.98%	-0.8%
Ostali nematerijalni troškovi	48,164	20.67%	43,190	18.94%	11.5%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	1,523	0.65%	1,276	0.56%	19.4%
Materijal i energija	25,184	10.81%	24,673	10.82%	2.1%
Troškovi reprezentacije	5,218	2.24%	5,201	2.28%	0.3%
Premije osiguranja	21,934	9.41%	19,345	8.48%	13.4%
Ostali rashodi	15,789	6.78%	20,212	8.86%	-21.9%
Ukupno	233,011	100.00%	228,063	100.00%	2.2%

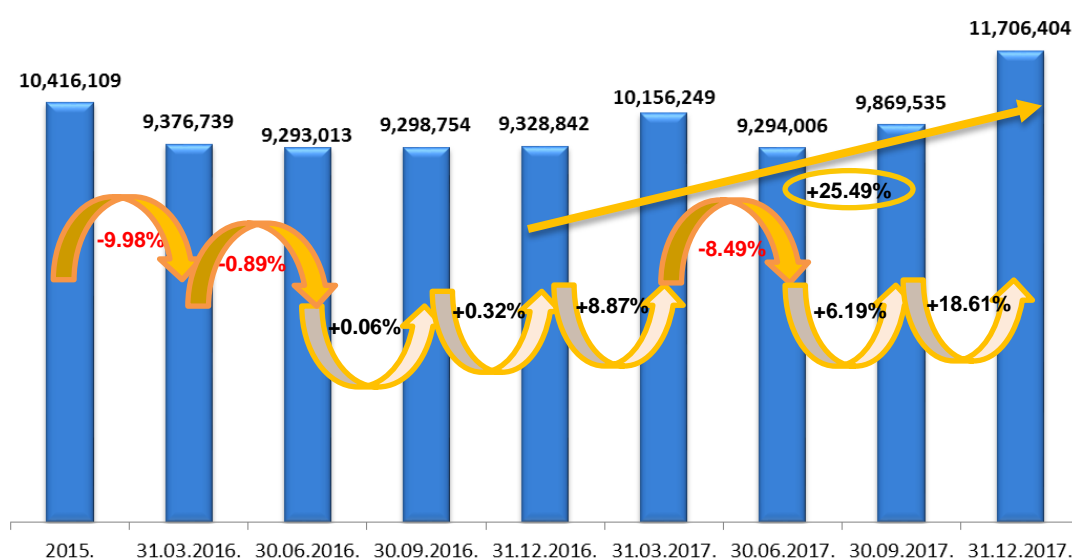
7. Bilans stanja Banke

7.1. Osnovne napomene

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 31. decembar 2017. godine iznosi 11,706,404 hiljade dinara i viša je u odnosu na stanje iste sa kraja 2016. godine za 2,377,562 hiljade dinara, odnosno, za 25.5% (31.12.2016. godine: 9,328,842 hiljade dinara). Rast neto bilansne sume sa 31. decembrom 2017. godine najviše je rezultat značajnog povećanja depozita, pogotovu položene devizne štednje, i posledično, snažnog rasta komercijalnih plasmana Banke.

Tabela 25. Neto bilans stanja Banke, na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara				
	31.12.2017.	Učešće	31.12.2016.	Učešće	% rasta / pada
Aktiva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1,351,902	11.55%	1,476,942	15.83%	-8.5%
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	36	0.00%	36	0.00%	0.0%
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3,664	0.03%	7,359	0.08%	-50.2%
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	313,224	2.68%	453,782	4.86%	-31.0%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,457,422	12.45%	954,151	10.23%	52.7%
Kredit i potraživanja od komitenata	6,788,579	57.99%	4,663,237	49.99%	45.6%
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	1,982	0.02%	-	0.00%	-
Investicije u zavisna društva	114	0.00%	114	0.00%	0.0%
Nematerijalna ulaganja	7,044	0.06%	10,423	0.11%	-32.4%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,345,606	11.49%	1,372,917	14.72%	-2.0%
Investicione nekretnine	252,915	2.16%	226,641	2.43%	11.6%
Tekuća poreska sredstva	10,443	0.09%	10,443	0.11%	0.0%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	24,168	0.21%	-	0.00%	-
Ostala sredstva	149,305	1.27%	152,797	1.64%	-2.3%
Ukupno aktiva	11,706,404	100.00%	9,328,842	100.00%	25.5%
Pasiva					
Obaveze					
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	2,904	0.02%	327	0.00%	788.1%
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finans.organizacijama i centralnoj banci	179,671	1.54%	28,969	0.31%	520.2%
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	7,558,930	64.57%	5,479,554	58.74%	37.9%
Rezervisanja	36,075	0.31%	59,014	0.63%	-38.9%
Odložene poreske obaveze	125,075	1.07%	125,641	1.35%	-0.5%
Ostale obaveze	314,250	2.68%	213,116	2.28%	47.5%
Ukupno obaveze	8,216,905	70.19%	5,906,621	63.32%	39.1%
Kapital					
Akcijski kapital	3,100,833	26.49%	3,100,833	33.24%	0.0%
Dobitak	62,546	0.54%	63,645	0.68%	-1.7%
Gubitak	(395,253)	-3.38%	(458,898)	-4.92%	-13.9%
Rezerve	721,373	6.16%	716,641	7.68%	0.7%
Ukupno kapital	3,489,499	29.81%	3,422,221	36.68%	2.0%
Ukupno pasiva	11,706,404	100.00%	9,328,842	100.00%	25.5%

Graf 4. Kretanje ukupne aktive (neto)

Valutnom strukturom aktive bilansa Banke, na dan 31. decembar 2017. godine, prevladava dinarski karakter, odnosno 60.15% neto aktive Banke je u domaćoj valuti.

Dinarski podbilans aktive i pasive zabeležio je rast u apsolutnom iznosu na kraju 2017. godine, kao i njegov procenat učešća u ukupnoj aktivni i pasivi - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 26. Valutna struktura Bilansa stanja Banke na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara				
	Iznos		Učešće		% rasta / pada
	31.12.2017.	31.12.2016.	31.12.2017.	31.12.2016.	
AKTIVA					
Aktiva u dinarima	7,041,505	5,347,890	60.15%	57.33%	31.67%
Aktiva u stranoj valuti:					
EUR	2,438,798	1,815,032	20.83%	19.46%	34.37%
USD	495,791	477,138	4.24%	5.11%	3.91%
Ostale valute	25,485	25,714	0.22%	0.28%	-0.89%
Indeksirano	1,704,825	1,663,067	14.56%	17.83%	2.51%
Aktiva u stranoj valuti	4,664,899	3,980,952	39.85%	42.67%	17.18%
Ukupna aktiva	11,706,404	9,328,842	100.00%	100.00%	25.49%
PASIVA					
Pasiva u dinarima	6,899,260	5,124,368	58.94%	54.93%	34.64%
Pasiva u stranoj valuti:					
EUR	4,365,320	3,719,666	37.29%	39.87%	17.36%
USD	419,054	467,409	3.58%	5.01%	-10.35%
Ostale valute	22,045	16,078	0.19%	0.17%	37.11%
Indeksirano	725	1,321	0.01%	0.01%	-45.14%
Pasiva u stranoj valuti	4,807,144	4,204,474	41.06%	45.07%	14.33%
Ukupna pasiva	11,706,404	9,328,842	100.00%	100.00%	25.49%

Napomena: U deviznom podbilansu Banke obuhvaćeni su i dinarski plasmani/depoziti indeksirani deviznom klauzulom, kao i dinarska rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u stranoj valuti i/ili indeksiranim deviznom klauzulom.

Pregled bilansnih pozicija aktive i pasive Banke, reklasifikovanih prema valutnoj strukturi, na dan 31. decembar 2017. godine dat je u sledećem tabelarnom pregledu.

Tabela 27. Pozicije bilansa stanja Banke u stranoj valuti, stanje na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara				
	31.12.2017.	Učešće	31.12.2016.	Učešće	% rasta / pada
Aktiva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	680,051	14.58%	678,600	17.05%	0.21%
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	90	0.00%	92	0.00%	-1.54%
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	313,224	6.71%	353,782	8.89%	-11.46%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija	1,395,843	29.92%	728,213	18.29%	91.68%
Kredit i potraživanja od komitenata	2,204,559	47.26%	2,172,268	54.57%	1.49%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	24,168	0.52%	-	0.00%	-
Ostala sredstva	46,965	1.01%	47998.34	1.21%	-2.15%
Ukupna aktiva	4,664,899	100.00%	3,980,952	100.00%	17.18%
Pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim fin.organizacijama i centralnoj banci	19,025	0.39%	20,673	0.49%	-7.97%
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4,624,396	96.20%	4,046,349	96.24%	14.29%
Rezervisanja	7,630	0.16%	15,416	0.37%	-50.51%
Ostale obaveze	156,093	3.25%	122,035	2.90%	27.91%
Ukupna pasiva	4,807,144	100.00%	4,204,474	100.00%	14.33%

7.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Stanje gotovine i sredstava kod centralne banke, na dan 31. decembar 2017. godine, iznosi 1,351,902 hiljade dinara (31. decembar 2016. godine: 1,476,942 hiljade dinara) i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 11.55% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 28. Gotovina i gotovinski ekvivalenti sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Tekući račun	187,597	573,667
Blagajna:		
- u dinarima	34,255	24,410
- u stranoj valuti	129,572	125,674
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	450,000	200,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	550,478	552,926
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu od NBS	-	265
Stanje na dan	1,351,902	1,476,942

Obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je, na kraju decembra 2017. godine, 458,045 hiljada dinara, od čega se na dinarsku obaveznu rezervu odnosi 118,672 hiljade dinara, dok se na deviznu obaveznu rezervu koja se izdvaja u dinarima odnosi 339,373 hiljada dinara.

Po osnovu položene obračunate obavezne rezerve u dinarima, Banka je u 2017. godini ostvarila prihod od kamata u iznosu od 6,791 hiljadu dinara.

7.3. Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, na kraju 2017. godine, iznose 36 hiljada dinara i sastoje se od akcija banaka i privrednih društava.

Tabela 29. Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
<i>Dinari</i>		
Akcije privrednih društava	8	8
Akcije banaka	270	270
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava i banaka	(242)	(242)
Stanje na dan	36	36

7.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na kraju 2017. godine iznose, neto, 3,664 hiljade dinara i sastoje se od akcija privrednih društava i banaka, kao i od obveznica Republike Irak.

Tabela 30. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na dan 31.12.2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju		
<i>Dinari</i>		
Akcije privrednih društava	26,648	27,048
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	(19,018)	(14,288)
Akcije banaka	12,387	12,387
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka	(12,387)	(12,387)
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(4,056)	(5,493)
	3,574	7,267
<i>Strana valuta</i>		
Obveznice Republike Irak	93	111
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Republike Irak	(3)	(19)
	90	92
Stanje na dan	3,664	7,359

7.5. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća na kraju 2017. godine iznose 313,224 hiljade dinara i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke učestvuju sa 2.68%. Ovu poziciju bilansa stanja na dan 31.12.2017. godine čine isključivo ulaganja u dugoročne devizne zapise Republike Srbije.

Od deviznih zapisa, Banka poseduje dugoročne dolarske kuponske obveznice Republike Srbije u iznosu od 2 mil. dolara, sa dospećem 2020. godine i stopom kupona od 4.875%, kao i dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u evrima u iznosu od 1 mil. evra, sa dospećem 2026. godine i stopom kupona od 3.50%.

Tabela 31. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća na dan 31.12.2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća		
<i>Dinari</i>		
Kratkoročne obveznice trezora RS	-	100,000
	-	100,000
<i>Strana valuta</i>		
Dugoročni državni zapisi RS	316,704	357,743
Odstupanje od nominalne vrednosti dugoročnih državnih zapisa RS	(3,480)	(3,961)
	313,224	353,782
Stanje na dan	313,224	453,782

7.6. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Stanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na kraju 2017. godine iznosi 1,457,422 hiljade dinara, i ono čini 12.45% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, iznos ove bilansne pozicije uvećan je za 503,271 hiljadu dinara, odnosno, za 52.7%, najviše usled većeg iznosa datih depozita drugim bankama.

Tabela 32. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finans.organizacija na dan 31.12.2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
kratkoročni plasmani u dinarima		
Plasmani u REPO poslove sa NBS	-	200,000
Kreditni domaćim bankama i drugim fin.organizacijama	56,000	20,400
Potraživanja za kamatu	114	275
Namenski depozit - VISA card	3,830	3,519
Namenski depozit - Societe Generale	2,000	2,000
Razgraničeni prihodi od naknada	(56)	-
Ukupno	61,888	226,194
kratkoročni plasmani u stranoj valuti		
Devizni računi kod ino banaka	837,306	580,817
Devizni računi kod domaćih banaka	47,884	-
Namenski devizni račun - VISA card	5,239	4,969
Dati depoziti drugim bankama	500,220	128,872
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,739	4,939
Pokriće po garancijama kod ino banaka	9,015	10,530
Dospeli ostali plasmani od stranih banaka	-	6,070
Ukupno	1,404,403	736,197
Plasmani, bruto	1,466,291	962,391
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(8,869)	(8,240)
Stanje na dan	1,457,422	954,151

Tabela 33. Dati krediti i depoziti bankama i drugim finans.organizacijama na dan 31.12.2017. godine

	u hiljadama dinara					
	31.12.2017.			31.12.2016.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
u dinarima						
Kreditni:						
- domaćim bankama	2,000	-	2,000	2,000	-	2,000
- drugim komitentima	59,830	-	59,830	23,919	-	23,919
Ukupno	61,830	-	61,830	25,919	-	25,919
u stranoj valuti						
Depoziti:						
- stranim bankama	168,496	-	168,496	128,872	-	128,872
- domaćim bankama	331,724	-	331,724	-	-	-
- drugim komitentima	4,739	-	4,739	4,939	-	4,939
Ostali dospeli plasmani	-	-	-	6,070	-	6,070
Ukupno	504,959	-	504,959	139,881	-	139,881
Plasmani, bruto	566,789	-	566,789	165,800	-	165,800
<i>Minus:</i>						
Ispravka vrednosti	(3,652)	-	(3,652)	(5,072)	-	(5,072)
Stanje na dan	563,137	-	563,137	160,728	-	160,728

7.7. Krediti i potraživanja od komitenata

Kredit i potraživanja od komitenata Banke, sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, iznose, neto, 6,788,579 hiljada dinara (31. decembar 2016. godine: 4,663,237 hiljada dinara) i čine 57.99% ukupne neto poslovne imovine Banke.

U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, iznos kredita i potraživanja od komitenata veći je na dan 31. decembar 2017. godine u bruto iznosu za 24.4%, dok je u neto iznosu veći za 45.6%. Ova značajna razlika između uvećanja bruto i neto pozicije rezultat je prenosa 651.18 mil. dinara potraživanja u vanbilansnu evidenciju plasmana za koje je procenjena niska izvesnost naplate, a koja su bila u potpunosti obezvređena, što je rast u bruto iznosu.

Rast neto iznosa ove pozicije primarno je rezultat značajnog rasta iznosa komercijalnih plasmana aktivnim privrednim društvima.

Tabela 34. Krediti i potraživanja od komitenata na dan 31.12.2017. godine

	u hiljadama dinara	
	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
U dinarima		
Dati krediti:		
- javnim preduzećima	531,445	123,472
- privrednim društvima	2,964,647	2,987,763
- preduzetnicima	942	2,196
- stanovništvu	465,889	460,556
- drugim komitentima	12,406	53,381
	<u>3,975,329</u>	<u>3,627,369</u>
Eskont menica	1,577,867	953,037
Otkup potraživanja	843,948	387,183
Dospeli plasmani po aktiviranim avalima i garancijama	62,773	111,615
Potraživanja za kamatu	16,205	16,062
Potraživanja za naknadu	3,094	5,497
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	5,128	1,831
Razgraničeni prihodi od nakn.po amort.vred.prim.ef.kam.stope	(25,361)	(13,908)
Ukupno	<u>6,458,983</u>	<u>5,088,686</u>
U stranoj valuti		
Dati krediti:		
- privrednim društvima	554,286	389,676
- stanovništvu	3,318	3,696
	<u>557,604</u>	<u>393,372</u>
Otkup potraživanja	26,081	179,560
Potraživanja za kamatu	532	383
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	6,698	6,541
Ukupno	<u>590,915</u>	<u>579,856</u>
Plasmani, bruto	<u>7,049,898</u>	<u>5,668,542</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(261,319)	(1,005,305)
Stanje na dan	<u>6,788,579</u>	<u>4,663,237</u>

Tabela 35. Krediti i potraživanja od komitenata sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine

	31.12.2017.			31.12.2016.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
u hiljadama dinara						
u dinarima						
- javnim preduzećima	690,129	214,778	904,907	50,672	123,472	174,144
- privrednim društvima	2,715,995	1,952,566	4,668,561	2,146,568	1,442,009	3,588,577
- javnom sektoru	215,397	-	215,397	89,800	-	89,800
- stanovništvu	15,812	447,255	463,067	14,536	442,057	456,593
- ostalim komitentima	-	6,721	6,721	143	44,622	44,765
dospela potraživanja	200,330	-	200,330	734,807	-	734,807
Ukupno	3,837,663	2,621,320	6,458,983	3,036,526	2,052,160	5,088,686
u stranoj valuti						
- privrednim društvima	4,405	549,714	554,119	3,368	387,703	391,071
- javnom sektoru	5,847	-	5,847	6,541	-	6,541
- stanovništvu	-	3,189	3,189	-	3,549	3,549
- ostalim komitentima	26,081	-	26,081	176,645	-	176,645
dospela potraživanja	1,679	-	1,679	2,050	-	2,050
Ukupno	38,012	552,903	590,915	188,604	391,252	579,856
Plasmani, bruto	3,875,675	3,174,223	7,049,898	3,225,130	2,443,412	5,668,542
Minus: Ispravka vrednosti	(106,932)	(154,387)	(261,319)	(643,208)	(362,097)	(1,005,305)
Stanje na dan	3,768,743	3,019,836	6,788,579	2,581,922	2,081,315	4,663,237

Tabela 36. Sektorska struktura datih kredita i depozita (bruto) na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Poljoprivreda	-	467
Građevinarstvo	1,040,501	876,254
Prerađivačka industrija	1,058,275	1,468,166
Snabdevanje el.energijom	228,111	123,472
Stanovništvo	469,207	464,252
Trgovina	1,224,473	573,228
Saobraćaj i komunikacije	307,498	227,644
Uslužne delatnosti	190,431	228,838
Ostali	14,437	58,419
Stanje na dan	4,532,933	4,020,740

7.7.1. Krediti stanovništvu

U sledećem tabelarnom pregledu data je bruto struktura kredita stanovništvu po osnovim grupama proizvoda sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine.

Tabela 37. Struktura kredita stanovništvu po vrstama proizvoda na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Stambeni krediti	310,608	326,524
Kreditni po kreditnim karticama	27,475	28,787
Dugoročni gotovinski krediti	95,872	69,465
Dugoročni potrošački krediti za kupovinu automobila	4,249	3,222
Minusni saldo na tekućim računima	7,974	8,022
Ostali krediti fizičkim licima	23,028	28,232
Stanje na dan	469,207	464,252

7.8. Investicije u zavisna društva

Ukupne investicije u zavisna društva na dan 31. decembar 2017. godine iznose, neto, 114 hiljada dinara (31.12.2016. godine: 114 hiljada dinara) - tabela u prilogu.

Tabela 38. Investicije u zavisna društva sa stanjem na dan 31.12.2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Fondacija "Za dečje srce", Beograd	114	114
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Stanje na dan	114	114

Banka je u saradnji sa "Institutom za majku i dete", Novi Beograd 1992. godine osnovala humanitarnu fondaciju "Za dečje srce" u cilju prikupljanja humanitarne pomoći i opremanja Odeljenja za dečiju kardiohirurgiju.

7.9. Osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja i investicione nekretnine

U strukturi neto vrednosti imovine Banke, na dan 31. decembar 2017. godine, vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih ulaganja i investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od 1,605,565 hiljada dinara, (31. decembar 2016. godine: 1,609,981 hiljadu dinara), učestvuje sa 13.71%.

Vrednost pozicije nekretnina, postrojenja i opreme je na kraju 2017. godine umanjena za 27,311 hiljada dinara u poređenju sa stanjem na dan 31. decembar 2016. godine kao rezultat izvršene amortizacije - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 39. Pregled bilansnih pozicija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalnih ulaganja i investicionih nekretnina, sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara						
	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ulaganje u tuđa i ostala osnovna sredstva	UKUPNO: Nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna ulaganja	Investicione nekretnine
31.12.2016.							
Nabavna vrednost	504,017	882,753	276,876	13,343	1,676,989	46,067	226,641
Ispravka vrednosti	-	(79,554)	(220,958)	(3,560)	(304,072)	(35,644)	-
Sadašnja vrednost	504,017	803,199	55,918	9,783	1,372,917	10,423	226,641
31.12.2017.							
Nabavna vrednost	504,017	882,754	274,996	16,278	1,678,045	46,067	252,915
Ispravka vrednosti	-	(92,657)	(234,638)	(5,144)	(332,439)	(39,023)	-
Sadašnja vrednost	504,017	790,097	40,358	11,134	1,345,606	7,044	252,915

7.10. Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 31. decembar 2017. godine iznosila 149,305 hiljada dinara i u odnosu na stanje sa kraja 2016. godine umanjena su za 2.3% - videti sledeći pregled.

Tabela 40. Ostala sredstva Banke na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
u dinarima:		
Potraživanja za naknadu	157	583
Potraživanja po osnovu prodaje sredstava obezbeđenja	28,730	38,585
Potraživanja po osnovu otkupa potraživanja	18,166	-
Ostala potraživanja	4,803	4,673
Prolazni računi	3,317	1,366
Ostale investicije - učešća u kapitalu	49,501	49,501
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	20,186	17,429
Zalihe materijala i inventar u upotrebi	5,009	5,343
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	31,585
Ukupno	154,266	149,065
u stranoj valuti:		
Potraživanja za naknadu	45	39
Ostala potraživanja	333	9,649
Prolazni računi	107	154
Ostale investicije - učešća u kapitalu	179	187
Ukupno	664	10,029
Ostala sredstva, bruto	154,930	159,094
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(5,625)	(6,297)
Stanje na dan	149,305	152,797

U sledećoj tabeli prikazana je analitika stanja ostalih investicija - učešća u kapitalu drugih pravnih lica.

Tabela 41. Ostale investicije - učešća Banke u kapitalu drugih pravnih lica, stanje na dan 31.12.2017.

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
u dinarima:		
Energoprojekt garant a.d.o., Beograd	49,199	49,199
Beogradska berza a.d., Beograd	302	302
u stranoj valuti:		
S.W.I.F.T.	179	187
Ukupno	49,680	49,688
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(275)	(289)
Stanje na dan	49,405	49,399

7.11. Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci iznose na dan 31. decembar 2017. godine 179,671 hiljadu dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, iznos ove bilansne pozicije uvećan je za 150,702 hiljade dinara usled većeg iznosa oročenih dinarskih depozita.

Tabela 42. *Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine*

u hiljadama dinara

	31.12.2017.			31.12.2016.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Strane banke	-	-	-	-	-	-
Osiguravajuća društva	134,451	-	134,451	7,070	-	7,070
Ostale finansijske organizacije	26,195	-	26,195	1,226	-	1,226
Ukupno	160,646	-	160,646	8,296	-	8,296
u stranoj valuti						
Strane banke	18,724	-	18,724	19,642	-	19,642
Osiguravajuća društva	-	-	-	-	-	-
Ostale finansijske organizacije	301	-	301	1,031	-	1,031
Ukupno	19,025	-	19,025	20,673	-	20,673
Stanje na dan	179,671	-	179,671	28,969	-	28,969

Struktura depozita i ostalih obaveza prema bankama drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 43. *Struktura depozita i ostalih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine*

u hiljadama dinara

	31.12.2017.	31.12.2016.
Transakcioni depoziti	37,422	28,967
Ostali depoziti	141,773	-
Ostale obaveze	476	2
Stanje na dan	179,671	28,969

7.12. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima Banke iznose na dan 31. decembar 2017. godine 7,558,930 hiljada dinara (31.12.2016. godine: 5,479,554 hiljade dinara) - videti sledeću tabelu. U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima uvećani su za 37.9%, najviše usled većeg iznosa položene štednje.

Tabela 44. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31.12.2017. god.

	31.12.2017.			31.12.2016.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u hiljadama dinara						
u dinarima						
Javna preduzeća	147,120	-	147,120	59,835	-	59,835
Preduzeća	1,654,701	24,552	1,679,253	1,018,403	212,838	1,231,241
Stanovništvo	150,180	-	150,180	88,700	-	88,700
Drugi komitenti	945,404	12,578	957,982	53,309	120	53,429
Ukupno	2,897,405	37,130	2,934,535	1,220,247	212,958	1,433,205
u stranoj valuti						
Javna preduzeća	231,455	8,910	240,365	59,865	134,003	193,868
Preduzeća	1,497,901	92,907	1,590,808	2,189,272	89,183	2,278,455
Stanovništvo	1,719,840	975,472	2,695,312	1,207,653	316,639	1,524,292
Drugi komitenti	97,910	-	97,910	49,734	-	49,734
Ukupno	3,547,106	1,077,289	4,624,395	3,506,524	539,825	4,046,349
Stanje na dan	6,444,511	1,114,419	7,558,930	4,726,771	752,783	5,479,554

Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

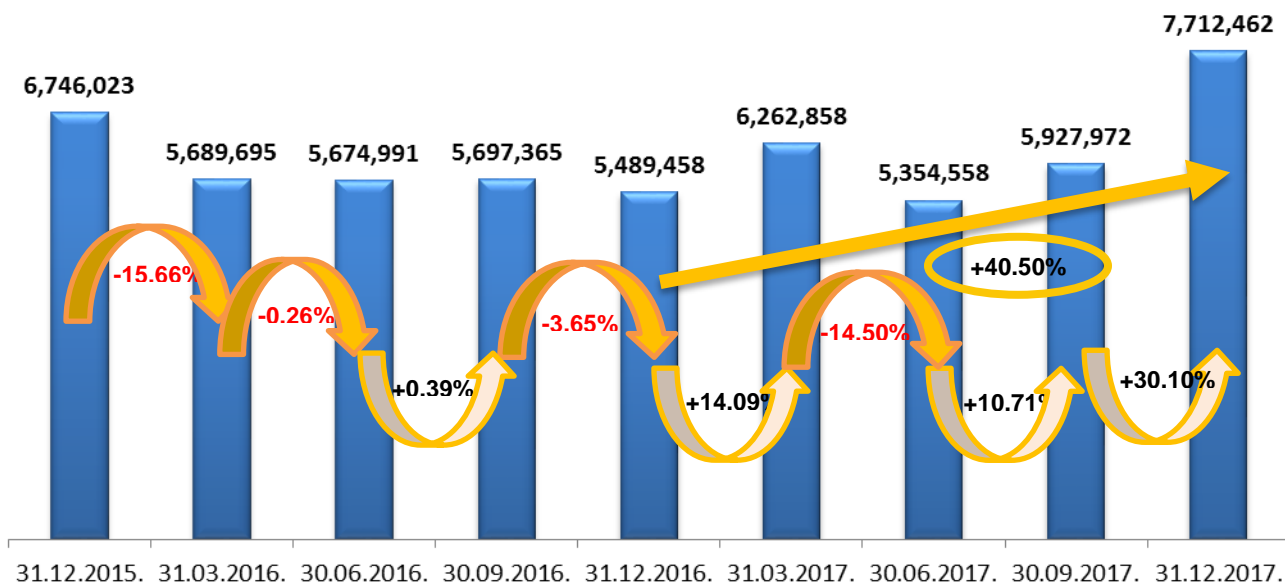
Tabela 45. Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Transakcioni depoziti	2,133,585	1,374,904
Štedni depoziti	2,365,194	1,228,447
Depoziti po osnovu datih kredita	28,778	28,093
Namenski depoziti	47,456	4,109
Oročeni depoziti	1,898,289	2,404,572
Ostali depoziti	1,059,964	420,366
Ostale obaveze	25,664	19,063
Stanje na dan	7,558,930	5,479,554

7.13. Ukupni depoziti Banke

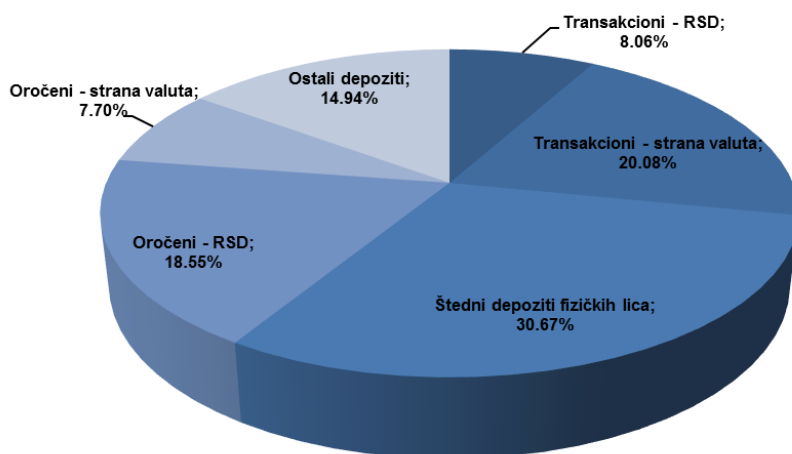
Ukupni depozitni potencijal Banke, na dan 31. decembar 2017. godine, iznosi 7,712,462 hiljade dinara (31. decembar 2016. godine: 5,489,458 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, ukupni depoziti Banke uvećani su za 40.5%, najviše usled rasta iznosa položene štednje - videti sledeći grafikon.

Graf 5. Dinamika kretanja dinarskih i deviznih depozita Banke, vrednosti u hiljadama dinara

U strukturi ukupnih depozita Banke, štedni i oročeni depoziti učestvuju sa po 30.67% i 26.25%, respektivno, dok transakcioni depoziti čine 28.14% ukupnog depozitnog potencijala.

Graf 6. Struktura depozitnog potencijala Banke na dan 31. decembar 2017. godine

Valutnom strukturom depozita preovlađuju devizni depoziti sa učešćem od 60.01% u ukupnim depozitima Banke (31. decembar 2016. godine: 73.83%), dok kratkoročna oročenja predstavljaju i krajem 2017. godine preovlađujući vid deponovanja sredstava kod Banke.

7.14. Rezervisanja

Rezervisanja Banke su na kraju 2017. godine iznosila 36,075 hiljada dinara, (31.12.2016. godine: 59,014 hiljada dinara) i sastojala su se, pre svega, od rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u iznosu od 12,785 hiljada dinara (31.12.2016. godine: 29,317 hiljada dinara), kao i od rezervisanja za otpremnine za penzije.

7.15. Ostale obaveze

Ostale obaveze Banke, na dan 31. decembar 2017. godine, iznose 314,250 hiljada dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, ostale obaveze Banke su uvećane za 47.5%. Njihova struktura prikazana je u narednoj tabeli.

Tabela 46. Struktura ostalih obaveza sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Obaveze za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	110,988	119,692
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	3,300	3,705
Ostale obaveze prema zaposlenima	12,235	13,305
Obaveze prema dobavljačima	7,730	5,780
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	2,154	2,170
Obaveze za dividende	18,550	18,582
Ostale obaveze u stranoj valuti	45,105	2,343
Ostale obaveze u dinarima	51,727	16,320
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	54,739	19,309
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	7,722	11,911
Stanje na dan	314,250	213,116

7.16. Kapital Banke

7.16.1. Struktura kapitala Banke

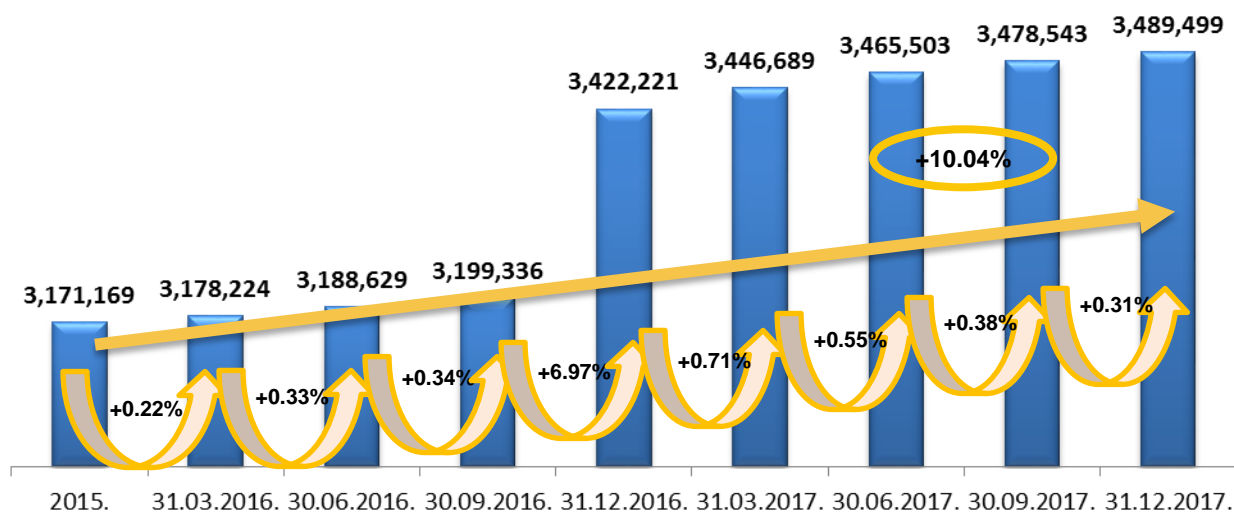
Sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine, vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 3,489,499 hiljada dinara (ili 29,454 hiljade evra). U odnosu na vrednost kapitala sa kraja 2016. godine, kada je ukupan kapital Banke iznosio 3,422,221 hiljadu dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke uvećana je za 67,278 hiljada dinara, ili za 1.97%, najviše, kao rezultat ostvarenog neto dobitka u 2017. godini.

Tabela 47. Kapital Banke, stanje na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Ostali kapital	20,536	20,536
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	-	-
Revalorizacione rezerve	742,488	742,433
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	(21,115)	(25,792)
Dobitak ranijih godina	-	-
Gubitak ranijih godina	(395,253)	(458,783)
Dobitak / Gubitak	<u>62,546</u>	<u>63,530</u>
Stanje na dan	<u>3,489,499</u>	<u>3,422,221</u>

U skladu sa Odlukom Skupštine akcionara Banke, neraspoređena dobit Banke za 2016. godinu, u iznosu od 63,530 hiljada dinara, u celosti je raspoređena za pokriće dela gubitaka iz ranijih godina.

Graf 7. Dinamika vrednosti kapitala Banke u analiziranom periodu

7.16.2. Akcijski kapital

Na dan 31. decembar 2017. godine, osnovni kapital Banke iskazan je kroz 288,330 običnih akcija, nominalne vrednosti od 10,100 dinara po akciji (ukupne nominalne vrednosti u iznosu od 2,912,133 hiljade dinara). Akcijama Banke, na kraju 2017. godine, raspolaže ukupno 701 akcionar, od čega fizička lica imaju u vlasništvu oko 11.4% ukupnog kapitala Banke na isti dan.

Tabela 48. Vlasnička struktura akcija Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine

	Broj akcija	% od ukupnih akcija
Republika Srbija	57,959	20.102%
Beobanka a.d. Beograd - u stečaju	19,092	6.622%
SFRJ	15,362	5.328%
Alfa-Plam a.d. Vranje	14,415	4.999%
Danijela Đokić-Pavlica	14,415	4.999%
Telegroup d.o.o. Beograd	14,415	4.999%
Tinolex llc, SAD	14,415	4.999%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	11,878	4.120%
Convst a.d. Novi Sad - zbirni račun	11,178	3.877%
Ministarstvo finansija i trezora - BiH	10,352	3.590%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	9,901	3.434%
Caluks d.o.o., Beograd	9,640	3.343%
Federalno ministarstvo finansija BiH	5,744	1.992%
Ministarstvo Finansija Republike Makedonije	5,010	1.738%
Energoprojekt Holding a.d. Beograd	4,056	1.407%
Ostali (zbirno):	70,498	24.450%
Ukupno	288,330	100.00%

Tabela 49. Akcije Banke, stanje na dan 31. decembar 2017. godine

	31.12.2017.		30.09.2017.		30.06.2017.		31.03.2017.		31.12.2016.	
	RSD	EUR	RSD	EUR	RSD	EUR	RSD	EUR	RSD	EUR
Ukupan broj akcija	288,330		288,330		288,330		288,330		288,330	
Ukupan kapital	3,489,499,000	29,454,035	3,478,543,000	29,141,849	3,465,503,000	28,676,402	3,446,689,000	27,803,076	3,422,221,000	27,716,508
Knjigovodstvena vrednost	12,102	102	12,064	101	12,019	99	11,954	96	11,869	96
Tržišna vrednost	6,889	58	6,799	57	6,502	54	5,500	44	4,398	36
P/B racio	0.57		0.56		0.54		0.46		0.37	

7.16.3. Sticanje sopstvenih akcija

Banka do kraja izveštajnog perioda nije sticala sopstvene akcije. Na dan 31. decembar 2017. godine Banka nije imala sopstvene otkupljene akcije.

8. Vanbilansna evidencija Banke

Ukupna vanbilansna aktiva Banke na dan 31.12.2017. godine iznosi, bruto, 46,917,088 hiljada dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, ukupna vanbilansna aktiva uvećana je za 16.1%.

Po pitanju izloženosti kreditnom riziku, najveći deo vanbilansnih stavki odnosi se na nerizične pozicije. Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje, na dan 31. decembar 2017. godine, iznosi 3,617,866 hiljada dinara (31. decembar 2016. godine: 3,588,330 hiljada dinara).

Tabela 50. Vanbilansna aktiva, bruto stanje na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Primljena sredstva obezbeđenja	37,269,951	31,411,227
Poslovi u ime i za račun drugih pravnih lica	164,281	531,964
Garancije u dinarima	1,982,663	1,310,531
Garancije u stranoj valuti	599,167	715,614
Izdane garancije bez pravnog dejstva	65,172	57,063
Preuzete opozive obaveze	854,250	923,064
Preuzete neopozive obaveze	182,280	539,796
Obaveza prema HoV u din. koje je banka dala u zalogu	-	-
Derivati namenjeni zaš.od rizika u din. - svop	240,265	248,469
Derivati namenjeni zaš.od rizika u str.val. - svop kontra stav	236,945	246,945
Potraživanja za evidencionu kamatu	1,377,929	1,471,231
Repo poslovi	-	200,000
Druga vanbilansna aktiva u stranoj valuti - nostro akreditivi	-	287
Druga vanbilansna aktiva - loro garancije	-	193,864
Potraživanja niske izvesnosti naplate od privrednih društava i stanovništva	2,352,536	1,907,312
Potraživanja u stranoj valuti od stranih banaka niske izvesnosti naplate	21	24,920
Druga vanbilansna aktiva - obveznice Republike Irak - treća lica	171,575	202,768
Druga vanbilansna aktiva	1,420,053	409,712
Stanje na dan	46,917,088	40,394,767

Obim garancijskog poslovanja Banke na dan izveštavanja iznosi, bruto, 2,581,830 hiljada dinara i u strukturi vanbilansne aktive učestvuje sa 5.5%.

Obim dinarskog garancijskog poslovanja na dan 31.12.2017. godine iznosi 1,982,663 hiljade dinara (31. decembar 2016. godine: 1,310,531 hiljadu dinara), i čini 76.8% garancijskog poslovanja, dok obim deviznog garancijskog poslovanja iznosi 599,167 hiljada dinara (31. decembar 2016. godine: 715,614 hiljade dinara).

U strukturi vrednosti ukupnih garancijskih poslova, najveće učešće imaju izdate činidbene garancije u dinarima (55.7%), zatim slede izdate činidbene garancije u stranoj valuti (22.9%), pa onda izdate plative garancije u dinarima (21%) - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 51. Struktura garancijskih poslova sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
u dinarima		
Plative garancije		
Izdate plative garancije - za dobavljače	261,476	276,200
Izdate plative garancije - carinske	168,306	321,700
Izdate plative garancije - poreske	-	29,906
Izdate plative garancije za eksproprijaciju zemljišta	54,500	77,000
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. - kreditne	50,183	59,722
Izdate plative garancije preduzetnicima - za dobavljače	9,000	9,000
	543,465	773,528
Činidbene garancije		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	886,104	188,434
Izdate garancije za dobro izvršenje posla	449,806	201,522
Izdate licitacione garancije	20,830	45,637
Izdate garancije za dobro izvršenje posla u dinarima sa val.klauz.	81,361	96,276
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa u dinarima sa val.klauz.	1,097	5,134
Izdate licitacione garancije u dinarima sa val.klauz.	-	-
	1,439,198	537,003
	1,982,663	1,310,531
u stranoj valuti		
Plative garancije		
Izdate plative garancije	8,885	9,260
Činidbene garancije		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	-	-
Izdate licitacione garancije privrednim društvima	11,859	1,420
Izdate činidbene garancije	578,423	704,934
	590,282	706,354
	599,167	715,614
Stanje na dan	2,581,830	2,026,145

9. Usluge Banke

9.1. Dinarski platni promet

Na dan 31.12.2017. godine ukupan broj korisnika platnih usluga bio je 839 (31.12.2016: 806), od čega 822 rezidenata (31.12.2016: 794) i 17 nerezidenata (31.12.2016: 12), što predstavlja nešto veće stanje broja korisnika u odnosu ono sa kraja 2016. godine.

Tokom izveštajnog perioda, preko računa Banke realizovan je ukupan bezgotovinski promet u vrednosti od 132.76 mlrd. dinara kroz 253,990 transakcija. U odnosu na 2016. godinu, ostvareni promet je veći za 854 mil. dinara dok je broj realizovanih transakcija veći za 20,606, odnosno za 8.8% (31.12.2016: promet u vrednosti od 131.9 mlrd. dinara kroz 233,384 transakcija). Rast obima prometa i broja naloga najviše je posledica uvećanja eksternog platnog prometa klijenata za 1.97 mlrd. dinara i za oko 16 hiljada transakcija.

9.2. Devizni platni promet

U okviru deviznog platnog prometa kroz registar transakcija evidentirano je ukupno 40,417 naloga. Ukupan obim prometa preko računa kod ino banaka iznosio je 138.42 mil. evra po osnovu priliva i 136.05 mil. evra po osnovu odliva. U odnosu na realizovan promet iz 2016. godine došlo je do smanjenja ukupnog obima prometa preko računa usled smanjenja dinamike oročavanja u inostranstvu, kao i usled smanjenja obima prometa na računima pojedinih nerezidenata.

Od ukupnog obima, deo prometa u iznosu od 50.7 mil. evra odnosio se na 3,193 naloga za plaćanje prema inostranstvu po osnovu uvoza roba i usluga po nalogima rezidenata i nerezidenata, uključujući i transfere na druge domaće banke u stranoj valuti. U istom periodu vrednost loro doznaka iznosila je 37.6 mil. evra i realizovana je kroz 2,036 naloga.

9.3. Devizne doznake

Nastavljena je poslovna saradnja sa australijskom kompanijom Beo-Export Australia PTY Limited na projektu „My land“ u vezi servisiranja doznaka fizičkih lica. U izveštajnom periodu servisirano je ukupno 5,452 doznake u vrednosti od 1.98 mil. evra, što predstavlja nešto niži obim i broj u odnosu na 2016. godinu (2016: realizovano je 5,670 doznaka u iznosu od 2.39 mil. evra).

9.4. Poslovanje sa stanovništvom

Računi građana i devizna štednja

Banka pored tekućih računa građana u svojoj ponudi ima i štedne i namenske račune građana koji obuhvataju dinarske štedne uloge po viđenju, oročene štedne uloge, namenske depozite za kupovinu akcija u procesu privatizacije, namenske račune za kupoprodaju HoV, kao i devizne štednje i namenske depozite za osnivanje privrednih društava.

Zaključno sa 31.12.2017. godine, ukupan broj tekućih računa građana iznosio je 2,753 od čega je u izveštajnom periodu bilo aktivno 1,927. U izveštajnom periodu otvoreno je 297 novih tekućih računa od čega 107 računa za prijem zarade i penzija.

Tokom izveštajnog perioda otvoreno je 758 novih partija oročenih deviznih štednih uloga. Stanje ukupnih deviznih depozita po svim deviznim računima fizičkih lica na dan 31.12.2017. godine iznosi 22.64 mil. evra, što je za 84.1% više u odnosu na stanje ovih depozita sa kraja 2016. godine - videti sledeću tabelu.

Tabela 52. Devizni depoziti stanovništva, stanje na dan 31. decembar 2017. godine

	31.12.2017.	Učešće	31.12.2016.	u evrima Učešće
Namenski devizni računi	117,975	0.52%	106,325	0.86%
Devizni štedni ulozi po viđenju	3,310,275	14.62%	2,554,393	20.77%
Oročeni devizni štedni ulozi:				
do 3 meseca	632,374	2.79%	912,882	7.42%
do 6 meseci	1,053,691	4.66%	1,234,027	10.03%
do 12 meseci	9,404,787	41.55%	4,998,340	40.64%
do 24 meseca	8,118,856	35.86%	2,492,082	20.26%
	19,209,708	84.86%	9,637,331	78.36%
Stanje na dan	22,637,958	100.00%	12,298,049	100.00%

Devizni platni promet fizičkih lica i menjački poslovi

Bezgotovinski promet u stranim valutama tokom 2017. godine iznosio je 4.32 mil. evra. Najveći promet devizne blagajne ostvaren je u evrima, dok su ostale valute manje zastupljene.

Ukupan promet devizne efektive po menjačkim poslovima u istom periodu, iznosio je u protivvrednosti 1.75 mil. evra. Najveći broj menjačkih poslova obavljao se u evrima i iznosio je oko 94% ukupnih menjačkih poslova.

Poslovanje sa karticama i ostale usluge

Banka svojim klijentima, u okviru poslovanja sa platnim karticama, nudi:

- debitne kartice - DinaCard debitna i Visa Electron
- kreditne kartice - DinaCard kreditna i Visa Classic
- poslovne kartice - DinaCard poslovna i Visa Business
- internet kartice - Visa Virtuon

Na dan 31. decembar 2017. godine stanje kreditiranja fizičkih lica po kreditnim karticama iznosi 27.48 mil. dinara.

Izdavanje sefova

Ukupan broj izdatih sefova na dan 31.12.2017. godine iznosio je 1,196 od 1,236 ugrađenih, što predstavlja popunjenost kapaciteta od oko 97%. Na ime naknade za zakup sefova ostvaren je ukupan prihod od 5.3 mil. dinara (neto po odbitku poreza).

9.5. Ogranci Banke

Na dan 31. decembar 2017. godine, Banka u svom sastavu ima dva ogranka, ekspozituru „Lučani“ i istureni šalter „Singidunum“ u Beogradu.

Ekspozitura „Lučani“

Na kraju 2017. godine, obračunati prihod od naknada za obavljanje usluga dinarskog platnog prometa fizičkih lica iznosio je 2.04 mil. dinara.

Istureni šalter „Singidunum“

Sa Univerzitetom „Singidunum“ zaključen je Ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji kojim su regulisana međusobna prava i obaveze. Tokom izveštajnog perioda, ukupan prihod od naknada za usluge dinarskog platnog prometa fizičkih lica iznosio je 1.62 mil. dinara.

10. Likvidnost Banke

10.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom mesečno je utvrđivao visinu i strukturu primarne i sekundarne rezerve likvidnosti uzimajući u obzir zadovoljenje principa likvidnosti i principa rentabilnosti.

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS i sa 31. decembrom 2017. godine iznose ukupno 2.74 mlrd. dinara (31. decembar 2016. godine: 2.19 mlrd. dinara) - videti sledeći pregled.

Tabela 53. Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 31.12.2017. godine

Opis	u hiljadama dinara				
	31.12.2017.	Učešće	31.12.2016.	Učešće	% rasta / pada
Primarne rezerve:					
Gotovina i gotovinski	1,241,852	40.64%	1,309,537	46.03%	-5.17%
Depoziti kod banaka	500,220	16.37%	128,872	4.53%	288.15%
Obavezna rezerva	550,478	18.01%	552,926	19.43%	-0.44%
Viškovi likvidnih sredstava	450,000	14.73%	200,000	7.03%	125.00%
	2,742,551	89.75%	2,191,335	77.02%	25.15%
Sekundarne rezerve:					
REPO plasmani	-	0.00%	200,000	7.03%	-100.00%
Obveznice trezora	-	0.00%	100,000	3.52%	-100.00%
Državni zapisi RS	313,224	10.25%	353,782	12.43%	-11.46%
Obveznice Republike Irak	90	0.00%	92	0.00%	-1.54%
	313,314	10.25%	653,874	22.98%	-52.08%
Stanje na dan	3,055,865	100.00%	2,845,209	100.00%	7.40%

Prosečno stanje sredstava na žiro-računu tokom 2017. godine iznosilo je 393.68 mil. dinara i na višem je nivou od proseka stanja ovih sredstava tokom 2016. godine (2016. godina: 381.73 mil. dinara).

Sa 31.12.2017. godine, dinarska obavezna rezerva iznosila je 458.04 mil. dinara. U odnosu na kraj 2016. godine, dinarska obavezna rezerva je povećana za 17.5% usled rasta iznosa oročenih dinarskih depozita (31. decembar 2016. godine: 389.85 mil. dinara).

Na nivo dinarske obavezne rezerve značajan uticaj ima nivo i kretanje deviznih depozita, kao i promena kursa, obzirom da Banka ima obavezu da oko 7.5% deviznih depozita izdvaja kao dinarsku obaveznu rezervu u dinarima.

Sa 31.12.2017. godine, devizna obavezna rezerva iznosila je 4.65 mil. evra i povećana je za 4.9% u odnosu na stanje iste sa kraja 2016. godine usled značajnog povećanja iznosa položene devizne štednje (31. decembar 2016. godine: 4.43 mil. evra).

Prosečno učešće plasmana u viškove likvidnih sredstava kod NBS u ukupnim raspoloživim dinarskim likvidnim sredstvima u izveštajnom periodu iznosi 15.1%. Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava kod NBS je umanjena je dva puta tokom 2017. godine i sa datumom 31.12.2017. godine iznosi 2% što predstavlja smanjenje za 0.50 p.p. u odnosu na iznos ove kamatne stope sa kraja 2016. godine (31. decembar 2016. godine: 2.50%).

Banka je po osnovu deponovanja viškova likvidnosti kod NBS na kraju 2017. godine obračunala ukupan prihod od kamata u iznosu od 2.31 mil. dinara.

Prosečan iznos plasmana u dinarske državne HoV tokom izveštajnog perioda iznosi 45.21 mil. dinara, što predstavlja niži nivo stanja ovih plasmana u odnosu na stanje istih sa kraja 2016. godine. Usled rasta kreditnih plasmana, Banka je konstantno smanjivala ulaganje u ove plasmane. Na kraju izveštajnog perioda, Banka nema plasmane u dinarske državne hartije od vrednosti.

Tokom 2017. godine, Banka je u repo poslove sa Narodnom bankom Srbije plasirala prosečno 334.59 mil. dinara, što predstavlja višestruko uvećano stanje ovih plasmana u odnosu na 2016. godinu kada je prosečno plasirala 47.54 mil. dinara.

Banka je tokom 2017. godine prosečno dnevno plasirala 664 mil. dinara u /1/ blagajničke zapise (repo plasmani), /2/ dnevne viškove likvidnosti, kao i /3/ kredite za likvidnost drugim poslovnim bankama (2016. godina: 404.35 mil. dinara).

Tabela 54. Prosečno dnevno stanje dinarskih plasmana u blagajničke zapise, viškove likvidnosti i plasmane drugim bankama do 7 dana

Period	Plasmani NBS		Plasmani drugim bankama do 7 dana	Ukupno
	Blagajnički zapisi	Viškovi likvidnosti		
Januar	256,230	137,097	246,290	639,617
Februar	202,970	31,107	320,571	554,649
Mart	532,258	53,548	395,774	981,581
April	610,000	55,833	450,367	1,116,200
Maj	770,968	24,194	285,935	1,081,097
Jun	568,333	139,000	378,800	1,086,133
Jul	346,774	55,645	374,839	777,258
Avgust	409,677	169,032	174,613	753,323
Septembar	111,667	163,200	-	274,867
Oktobar	-	85,484	51,613	137,097
Novembar	41,667	189,167	47,667	278,500
Decembar	151,613	101,290	27,419	280,323
Prosek	334,593	100,553	228,855	664,001

U narednoj tabeli prikazan je prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom 2017. godine.

Tabela 55. Prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom 2017. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra	
	2017.	Učešće
Žiro-račun	393,682	34.48%
Gotovina	38,689	3.39%
Višak likvidnih sredstava	100,553	8.81%
Kreditni bankama	228,855	20.05%
Hartije od vrednosti NBS	334,593	29.31%
Državni zapisi	45,205	3.96%
Ukupno	1,141,577	100.00%
Prosečno obračunata obavezna rezerva u periodu	401,379	
Prosek transakcionih depozita u periodu	525,229	

Tokom 2017. godine, prosečno stanje na ino-računima iznosilo je 5.39 mil. evra, što predstavlja smanjenje od 45.9% u odnosu na prosečno stanje ovih sredstava iz 2016. godine (2016. godina : 9.97 mil. evra).

Banka je oročavala viškove deviznih likvidnih sredstava kod stranih i domaćih banaka na period od 1 do 7 dana po kamatnoj stopi koja se kretala od 0.65% do 1.75% za depozite u dolarima, kao i po stopi od 0.05% do 0.3% za depozite u evrima.

Tokom izveštajnog perioda, prosečan nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava izražen u evrima iznosio je 12.51 mil. evra i niži je za 25.9% u odnosu na nivo ovih sredstava iz 2016. godine, kada je iznosio 16.89 mil. evra - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 56. *Prosečan mesečni nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - decembar 2017. godine*

	u mil. evra	
	za period od 1. januara do 31. decembra	
	2017.	Učešće
Ino-računi	5.39	43.09%
Oročena sredstva	1.89	15.11%
Efektiva	1.21	9.67%
Sredstva kod NBS	4.02	32.13%
CRHoV	-	0.00%
Ukupno	12.51	100.00%

11. Izloženost Banke rizicima

11.1. Rizici kojima je Banka izložena

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima.

Banka je u svom poslovanju izložena sledećim rizicima:

- kreditni rizik;
- kreditno-devizni rizik;
- rizik likvidnosti;
- rezidualni rizik;
- tržišni rizici;
- operativni rizik;
- rizik koncentracije;
- rizik ulaganja;
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- rizik zemlje;
- rizik izmirenja/isporuke;
- rizik druge ugovorne strane;
- strateški rizik;
- reputacioni rizik;
- rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preduzima niz mera za upravljanje ovim rizikom koje obuhvataju:

- stroge kriterijume selekcije dužnika;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja plasmana;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje plasmana;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija, a prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se redovno izveštava.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditno - devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kursa dinara na finansijskom tržištu koja može imati uticaj na kreditnu sposobnost dužnika.

Banka kontinuirano prati i procenjuje izloženost kreditno - deviznom riziku. Povišen nivo deviznog rizika konstatuje se da postoji kod dužnika kod kojih se utvrdi da bi promena vrednosti domaće valute (apresijacija / depresijacija) dovela dužnika u situaciju značajnog opadanja kreditne sposobnosti, ili ukoliko Banka nije bila u mogućnosti da izvrši adekvatnu procenu izloženosti dužnika ovom riziku.

Evidentirani kreditno - devizni rizik predstavlja jedan od osnovnih elemenata klasifikacije potraživanja Banke.

Tržišni rizici su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

U okviru tržišnih rizika definisani su devizni rizik, cenovni rizici i robni rizik.

Devizni rizik je verovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene deviznih kurseva, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar na finansijski rezultat Banke.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke.

Cenovni rizici podrazumevaju sledeće vrste rizika:

- Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
- Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti javlja se usled promena kamatnih stopa.

Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti predstavlja rizik promene cena ovih hartija.

Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjene za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanjí.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali ne uključuje reputacioni i strateški rizik.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospеле obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

Rezidualni rizik je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje neadekvatno utiče na umanjeње svih rizika kojima je banka izložena.

Rizik smanjenja vrednosti potraživanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

Rizik se može javiti kao posledica sledećih okolnosti:

- povraćaj robe ili proizvoda u osnovi komercijalnog ugovora prethodnog poverioca i dužnika;
- kvalitet robe ili proizvoda,
- obaveze prethodnog poverioca prema dužniku;
- odobreni rabati za plaćanja dužnika u kraćim vremenskim periodima i sl.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumentima kreditne zaštite tih izloženosti.

Banka utvrđuje interne limite rizika koncentracije po pojedinim licima ili grupi povezanih lica, kao i agregatne limite na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka usklađuje svoje izloženosti sa propisanim regulatornim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

Rizici ulaganja podrazumevaju rizike trajnih ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka obezbeđuje da ulaganje u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.

Kamatni rizik obuhvata:

- izloženost iz jednakih promena kamatnih stopa po različitim rokovima dospeća,
- izloženost iz nekorelisanih promena između različitih indeksa kamatnih stopa,
- izloženost iz nejednakih pomeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospeća,
- izloženost iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena.

Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije se redovno prati čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu.

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

Rizik zemlje se, prema tome, izražava verovatnoćom da zemlja dužnik ili dužnik iz neke zemlje ne može biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze prema Banci, ili Banka neće biti u mogućnosti da naplati investicije u druga pravna lica ili hartije od vrednosti, zbog postojanja razloga koji nisu uključeni u okviru uobičajenog kreditnog rizika.

Rizik izmirenja / isporuke jeste rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke (due delivery date);

Rizik druge ugovorne strane je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije.

Rizik usklađenosti poslovanja banke je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka adekvatnih reakcija banke na te promene.

Ovaj rizik je stoga funkcija:

- strateških ciljeva Banke
- razvijene i usvojene poslovne strategije Banke za postizanje ciljeva,
- resursa angažovanih u postizanju ovih ciljeva i kvaliteta implementacije i
- materijalnih i nematerijalnih resursa potrebnih za izvršenje poslovnih strategija.

Pravni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza.

Rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog uticaja poslovnog i makroekonomskog okruženja.

11.2. Adekvatnost kapitala

Pokazatelj adekvatnosti kapitala iznosio je na kraju 2017. godine 34.65% i značajno je iznad nivoa bankarskog sektora koji je sa 30.09.2017. godine iznosio 22.46%. U četvrtom kvartalu evidentira se dalji rast kapitala u iznosu od 8.13 mil. dinara, dok ukupan rast tokom 2017. godine iznosi 357.3 mil. dinara.

Tabela 57. Adekvatnost kapitala

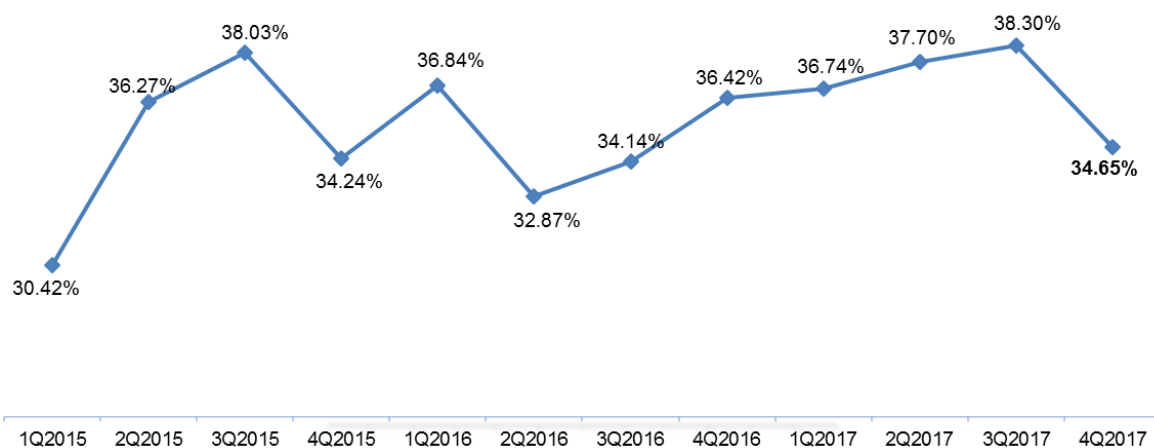
Pokazatelji	u hiljadama dinara				
	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.
Kapital	3,399,258	3,391,129	3,343,074	3,142,389	3,041,962
Ukupna rizična aktiva	9,810,730	8,854,549	8,866,584	8,552,175	8,352,825
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	34.65%	38.30%	37.70%	36.74%	36.42%

Tabela 58. Struktura kapitala Banke na dan 31. decembar 2017. godine

Struktura kapitala Banke	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	2,912,133	
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	168,164	
Gubici iz prethodnih godina	(395,253)	
Gubitak tekuće godine	-	
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	742,487	
Nerealizovani gubici	(21,115)	
Nematerijalna ulaganja	(7,044)	
Učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru preko 10% kapitala tih lica	(114)	
Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama	-	
Osnovni kapital	3,399,258	
Dopunski kapital	-	
Ukupan kapital	3,399,258	

Tabela 59. Aktiva izložena uticaju rizika i kapitalni zahtevni na dan 31.12.2017. godine

Pozicija	u hiljadama dinara	
	iznos	kapitalni zahtev
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	8,761,980	700,958
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu dužničkih HoV	138	11
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu vlasničkih HoV	-	-
Aktiva izložena uticaju deviznog rizika	95,638	7,651
Aktiva izložena uticaju operativnog rizika	952,975	76,238
Ukupna izloženost	9,810,730	784,858
Ukupan kapital		3,399,258
Pokazatelj adekvatnosti kapitala		34.65%

Graf 8. Dinamika pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u analiziranom periodu

11.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima

11.3.1. Kreditni rizik

Sa stanjem na dan 31.12.2017. godine ukupna aktiva koja se klasifikuje (u bruto iskazu) iznosi 12,304,421 hiljadu dinara, što predstavlja uvećanje od 21.05% u odnosu na stanje sa kraja 2016. godine (31.12.2016. godine: 10,165,051 hiljadu dinara).

Tabela 60. Klasifikacija aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine

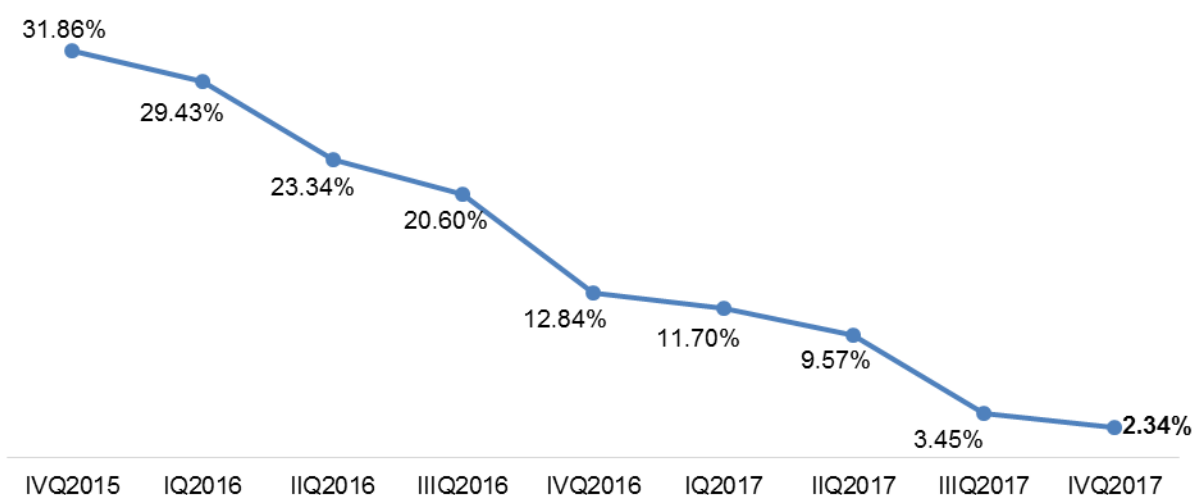
Oznaka klasifikacije	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Vanbilan. aktiva	Rez. za gubitke	Ukupna aktiva	%	Prvoklasna sredstva obezbeđenja	Adekvatna sredstva obezbeđenja	Rezerva za procenjene gubitke	Potrebna rezerva
A	2,603,208	16,895	1,682,668	1,986	4,285,876	34.83	1,044,652	1,472,540	-	-
B	2,984,915	39,954	819,947	1,562	3,804,863	30.92	-	848,263	17,627	-
V	2,123,043	47,335	380,038	1,157	2,503,082	20.34	-	104,261	335,685	-
G	573,619	12,177	731,995	7,767	1,305,614	10.61	-	-	256,109	-
D	401,769	159,035	3,218	312	404,987	3.29	-	-	402,500	-
Ukupno	8,686,555	275,396	3,617,866	12,785	12,304,421	100	1,044,652	2,425,064	1,011,921	-

Po osnovu propisanih odbitnih stavki smanjena je osnovica za obračun rezerve za procenjene gubitke za 1,564,041 hiljadu dinara, tako da ista iznosi 8,256,126 hiljada dinara.

Ukupno obračunata rezerva za procenjene gubitke, na osnovu klasifikacije potraživanja prema regulativi NBS na dan 31.12.2017. godine, iznosi 1,011,921 hiljadu dinara, što predstavlja smanjenje od 36.21% u odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, a najviše usled prenosa problematičnih potraživanja u vanbilans niske izvesnosti naplate (31.12.2016. godine: 1,586,447 hiljada dinara).

Na dan 31.12.2017. godine Banka nema potrebnu rezervu, odnosno, beleži se njeno smanjenje u odnosu na kraj 2016. godine u iznosu od 255,220 hiljada dinara, ili, 100%. Ova promena u iznosu potrebne rezerve najvećim delom je posledica korekcije potrebne rezerve za procenat promene učešća problematičnih kredita odobrenih dužnicima iz nefinansijskog i nedržavnog sektora u ukupnim kreditima odobrenim tim dužnicima, odnosno primene korektivnog faktora 0% zbog dodatnog smanjenja procenta NPL-a.

Ukupna izdvajanja za pokriće kreditnog rizika (ispravke vrednosti, rezervisanje i potrebna rezerva) su na nivou od 2.34% vrednosti aktive koja se klasifikuje na dan 31.12.2017. godine - grafikon u prilogu.

Graf 9. Učešće izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u aktivi koja se klasifikuje

Do umanjena relativnog iznosa izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u odnosu na kraj 2016. godine došlo je usled umanjena iznosa ispravki vrednosti, rezervisanja za gubitke, kao i iznosa potrebne rezerve i pored istovremenog značajnog povećanja iznosa kreditnog portfolia.

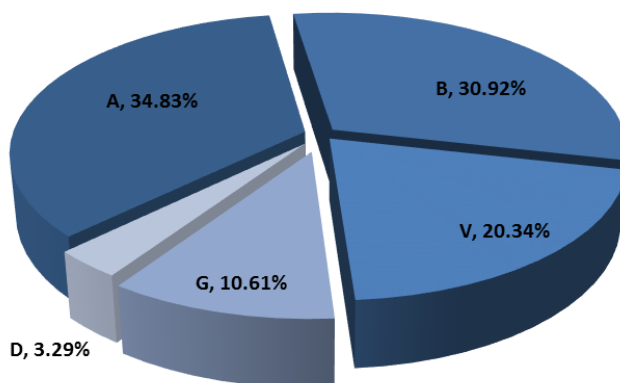
Analiza kvaliteta aktive na nivou Banke obuhvaćena je sledećim tabelarnim pregledom.

Tabela 61. Kvalitet aktive na nivou Banke

Period	Bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Osnovica za obračun posebne rezerve				
		Ukupno	A+B		V+G+D	
			Iznos	%	Iznos	%
31.12.2017.	12,304,421	10,237,936	6,743,837	65.87%	3,494,099	34.13%
30.09.2017.	9,820,167	8,256,126	5,306,253	64.27%	2,949,873	35.73%
30.06.2017.	9,474,364	7,889,991	4,381,954	55.54%	3,508,037	44.46%
31.03.2017.	10,146,160	8,298,243	4,614,867	55.61%	3,683,376	44.39%
31.12.2016.	10,165,051	8,038,503	4,384,215	54.54%	3,654,289	45.46%
30.09.2016.	10,496,626	8,651,112	4,530,349	52.37%	4,120,763	47.63%
30.06.2016.	10,255,593	8,195,031	3,823,897	46.66%	4,371,135	56.34%
31.03.2016.	10,703,299	8,611,717	4,020,189	46.68%	4,591,528	56.32%
31.12.2015.	11,483,084	9,211,332	4,023,763	43.68%	5,187,569	56.32%

U strukturi bilansne i vanbilanse aktive koja se klasifikuje (u bruto iznosu) sa 31.12.2017. godine plasmani sa niskim rizikom (A i B kategorija) učestvuju sa 65.75% i beleže rast od 10.03 procentna poena u 2017. godini, dok učešće V, G i D kategorije u ukupnoj klasifikovanoj aktivi iznosi 34.25%.

Na dan 31.12.2017. godine uvećano je učešće potraživanja u A i G kategoriji, a smanjeno učešće u B, V i D kategorijama u odnosu na 31.12.2016. godine. Uvećanje učešća potraživanja klasifikovanih u A kategoriju najviše je rezultat uvećanja izloženosti prema javnim preduzećima.

Graf 10. Struktura kreditnog portfolija po kategorizaciji NBS sa stanjem na dan 31.12.2017. godine

Najznačajniji deo bilansne aktive koja se klasifikuje čine dugoročni krediti sa 36.54% učešća, depoziti kod banaka sa 16.23%, a zatim slede kratkoročni krediti sa 15.40%. Dospela potraživanja čine 2.10% učešća u ukupnim bilansnim aktivnostima Banke.

U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke izloženih uticaju kreditnog rizika, najznačajniji deo aktivnosti Banke odnosio se na činidbene garancije (56.10%). Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja, odnosno preuzete opozive obaveze čine 23.60% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 31.12.2017. godine. Plative garancije predstavljaju 15.27% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 31.12.2017. godine.

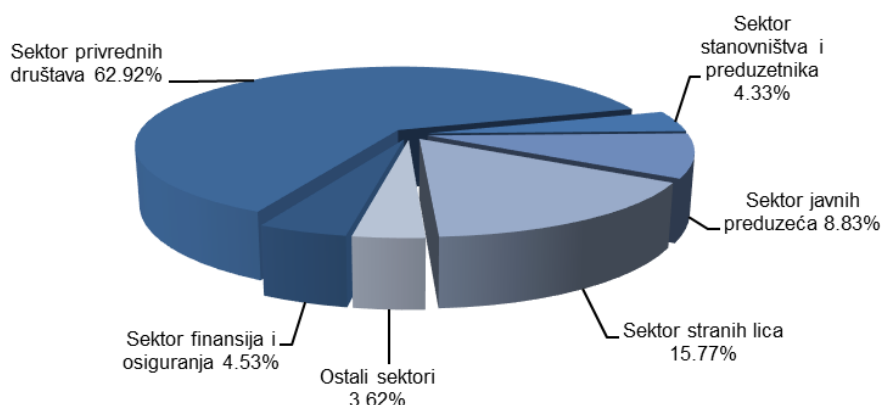
Struktura bilansnih i vanbilansnih plasmana Banke koji se klasifikuju prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 62. Struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju

Opis	u hiljadama dinara			
	31.12.2017.	% ukupne aktive	31.12.2016.	% ukupne aktive
Kratkoročni krediti	1,337,461	10.87%	1,249,547	12.29%
Dugoročni krediti	3,174,223	25.80%	2,434,088	23.95%
Dospela potraživanja	182,022	1.48%	720,910	7.09%
Depoziti kod banaka	1,410,233	11.46%	735,646	7.24%
Kamate i naknade	733	0.01%	22,599	0.22%
Kratkoročne HoV raspoložive za prodaju	7,666	0.06%	12,796	0.13%
Dugoročne HoV raspoložive za prodaju	-	0.00%	-	0.00%
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	49,680	0.40%	49,688	0.49%
Sredstva stečena naplatom potraživanja	48,565	0.39%	31,585	0.31%
Kratkoročne HoV koje se drže do dospeća - menice	1,568,659	12.75%	953,037	9.38%
Otkup potraživanja - dinari	810,999	6.59%	128,385	1.26%
Otkup potraživanja - strane valute	26,081	0.21%	176,645	1.74%
Ostala bilansna aktiva	70,232	0.57%	61,795	0.61%
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	8,686,555	70.60%	6,576,722	64.70%
Plative garancije	552,350	4.49%	782,789	7.70%
Činidbene garancije	2,029,480	16.49%	1,243,357	12.23%
Avali i akcepti menica	-	0.00%	-	0.00%
Nepokriveni akreditivi	-	0.00%	-	0.00%
Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	853,756	6.94%	1,022,389	10.06%
Neiskorišćene preuzete obaveze	182,280	1.48%	539,796	5.31%
Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	3,617,866	29.40%	3,588,330	35.30%
Ukupno	12,304,421	100.00%	10,165,051	100.00%

Struktura aktive koja se klasifikuje je u odnosu na kraj 2016. godine promenjena ka većem učešću plasmana u vidu otkupa dinarskih potraživanja i datih depozita drugim bankama, kao i smanjenju učešća dospelih potraživanja, delom kroz naplatu istih, a delom kroz prenos potraživanja u vanbilansnu evidenciju niske izvesnosti naplate.

Graf 11: Sektorska struktura aktive koja se klasifikuje

Prosečna stopa ispravke vrednosti po bilansnoj aktivi na dan 31.12.2017. godine iznosi 3.17% (15.52% sa 31.12.2016. godine), dok je po vanbilansnim stavkama prosečna stopa rezervisanja 0.35% (0.82% sa 31.12.2016. godine) - videti sledeću tabelu.

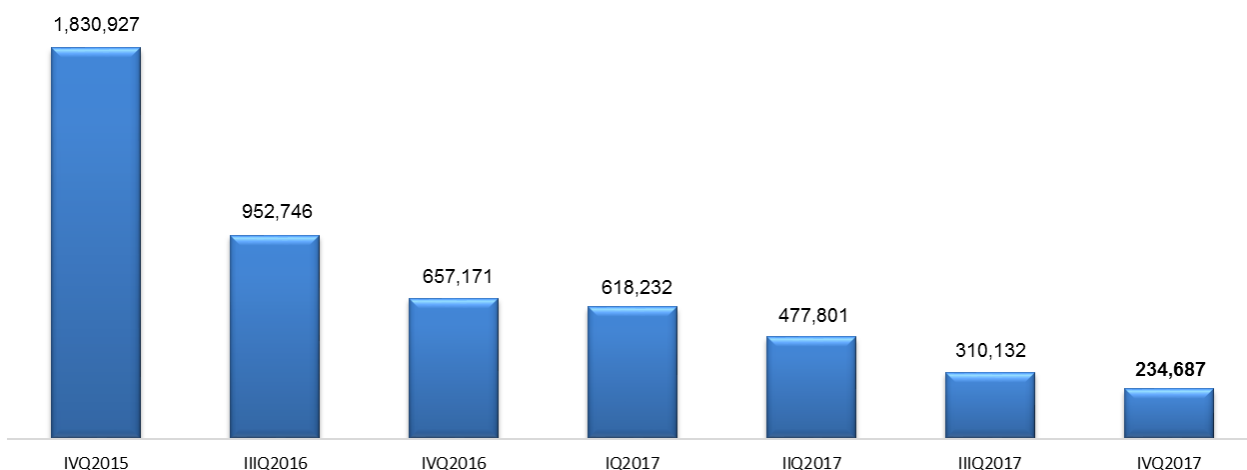
Tabela 63. Pregled aktive Banke koja se klasifikuje

Elementi	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	8,686,555	6,576,722
Bilansna aktiva sa statusom neizvršenja obaveza	333,320	1,051,165
Ukupna ispravka vrednosti po bilansnoj aktivi	275,396	1,020,546
Ispravka vrednosti plasmana sa statusom neizvršenja obaveza	158,480	852,218
Prosečna stopa ispravke vrednosti	3.17%	15.52%
Vanbilansne stavke koje se klasifikuju	3,617,866	3,588,330
Vanbilansne stavke sa statusom neizvršenja obaveza	297	1,801
Ukupan iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama	12,785	29,317
Iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama sa statusom neizvršenja obaveza	297	1,706
Prosečna stopa rezervisanja po vanbilansnim stavkama	0.35%	0.82%

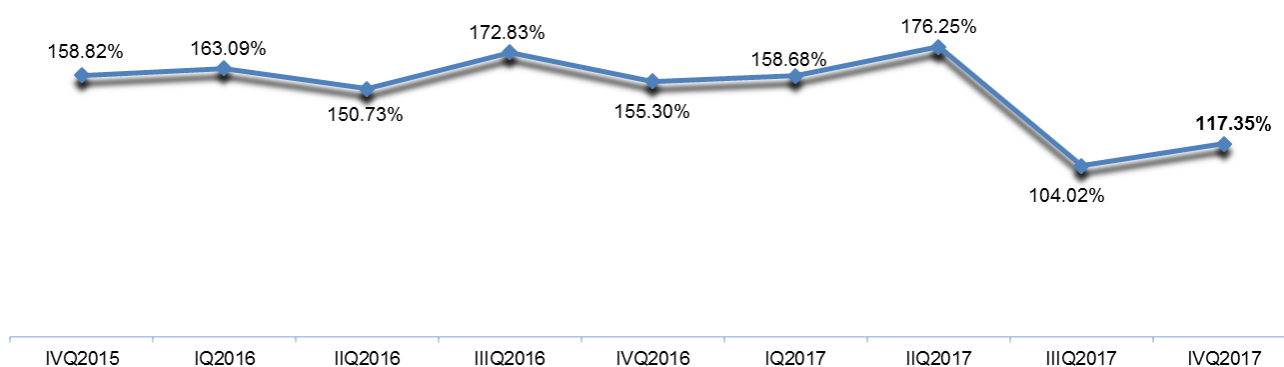
NPL racio učešća u kreditima (odnos problematičnih kredita i ukupnih potraživanja po osnovu kredita) sa 31.12.2017. godine iznosi 5.12%, dok je ovaj racio na nivou bankarskog sektora Srbije iznosio 12.2% sa 30.09.2017. godine¹, odnosno značajno je ispod proseka bankarskog sektora. Smanjenje NPL racia učešća u kreditima sa 16.24% na 5.12% u odnosu na kraj 2016. godine posledica je istovremene naplate dela problematičnih potraživanja i odobravanja novih kredita aktivnim privrednim društvima.

Na dan 31.12.2017. godine ukupni bruto problematični krediti bili su pokriveni sa 78.1% ispravkama vrednosti ukupnih kredita, odnosno 48.9% ispravkama vrednosti problematičnih kredita. U prilogu je grafikon kretanja kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od 2015. godine do 31.12.2017. godine.

¹ Izveštaj za III kvartal 2017. godine - Bankarski sektor u Srbiji

Graf 12. Kretanje kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od 2015. do 31.12.2017. godine

Smanjenje NPL racia učešća u kreditima sa 16.24% na 5.12% u odnosu na kraj 2016. godine posledica je istovremene naplate dela problematičnih potraživanja i odobravanja novih kredita aktivnim privrednim društvima.

Graf 13. Krediti u statusu neizmirenja obaveza / bruto krediti, kraj perioda**Graf 14. Pokriće kredita u statusu neizmirenja obaveza (MRS Ispravka / NPL), kraj perioda**

Kreditni rizik je najznačajniji rizik kome je Banka u svom poslovanju izložena i definisan je kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

11.3.2. Kreditno-devizni rizik

U narednoj tabeli dat je prikaz ukupnih plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika.

Tabela 64. Plasmani Banke klijentima izloženim povišenom nivou deviznog rizika

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Privredna društva - krediti	1,014,326	978,352
Privredna društva - otkup potraživanja	442,410	263,608
Strana lica - faktoring	26,022	176,645
Vanbilansne pozicije	975,533	1,460,855
Ukupno	2,458,291	2,879,460

U odnosu na stanje na dan 31.12.2016. godine došlo je umanjena plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika za 14.63%.

11.3.3. Rizik likvidnosti

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije.

U skladu sa regulatornim zahtevima Banka je pokazatelje likvidnosti održavala na nivou iznad 1.00 tj. iznad 0.70². U cilju zaštite od rizika likvidnosti, Banka je utvrdila interni limit pokazatelja likvidnosti koji iznosi najmanje 2.00, kao i interni limit užeg pokazatelja likvidnosti koji iznosi najmanje 1.10, kada su obračunati kao proseci pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu.

Tokom izveštajnog perioda, izuzev meseca oktobra, prosečna mesečna vrednost pokazatelja likvidnosti je bila iznad interno propisanog minimalnog nivoa, dok je prosečna mesečna vrednost užeg pokazatelja likvidnosti tokom čitavog perioda bila iznad utvrđenog internog limita. Pokazatelj dnevne likvidnosti Banke se u izveštajnom periodu kretao u rasponu od 1.31 do 5.49, dok se uži pokazatelj likvidnosti kretao u rasponu od 0.74 do 3.06. Na dan 31.12.2017. godine vrednost pokazatelja likvidnosti je bila 3.14, a užeg pokazatelja likvidnosti 1.48.

Narodna banka Srbije je Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti koja je stupila na snagu 30.06.2017. godine propisala izračunavanje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, koji se izračunava za poslednji radni dan u mesecu i koji predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke³ i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa⁴.

Banka je dužna da ovaj pokazatelj održava zbirno u svim valutama na nivou koji nije niži od 80% (100% od 31.12.2017. godine), dok su ograničenja vezana za strukturu zaštitnog sloja likvidnosti propisana na način da najmanje 60% zaštitnog sloja likvidnosti čini likvidna aktiva prvog reda, odnosno 30% likvidna aktiva prvog reda bez pokrivenih obveznica i najviše 15% likvidna aktiva drugog B reda. U cilju zaštite od rizika likvidnosti Banka je definisala interni limit pokazatelja pokrića likvidnom aktivom na nivou od najmanje 110%.

Na dan 31.12.2017. godine vrednost ovog pokazatelja iznosila je zbirno po svim valutama 168.71%, što je iznad i regulatorno i interno definisanog nivoa. Takođe su ispunjeni i uslovi vezani za zaštitni sloj likvidnosti koji na dan 31.12.2017. godine čini isključivo likvidna aktiva prvog reda.

² Prema Odluci o upravljanju rizikom likvidnosti Narodne banke Srbije Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da

1. Pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 1 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.9 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.8 kada je obračunat za jedan radni dan.
2. Uži pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 0.7 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.6 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.5 kada je obračunat za jedan radni dan.

³ Zaštitni sloj likvidnosti – iznos likvidne aktive koju banka u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti može da uključi u obračun pokazatelja pokrića likvidnom aktivom.

⁴ Stes je iznenadno i ozbiljno pogoršanje likvidnosti i / ili solventnosti banke usled promena tržišnih uslova i / ili faktora koji su specifični za određenu banku, akogi mogu da dovedu do značajnog rizika da banka neće moći da ispunji svoje obaveze koje dospevaju u narednih 30 dana

Tabela 65: Ročna struktura aktive i obaveza sa 31.12.2017. godine

Pozicija	u hiljadama dinara													
	dospeli	do 7 d	8 - 15 d	16 -30 d	31-90 d	91-180d	181-365d	1 - 2 g	2 - 5 g	5 - 10g	10 - 15 g	15 - 20 g	Bez roka	Ukupno
Aktiva														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	801,423	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	550,478	1,351,902
Finan.sredstva koja se drže do dospeća	-	-	-	-	-	-	-	-	200,554	112,670	-	-	-	313,224
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	114	1,234,832	166,811	-	-	-	55,664	-	-	-	-	-	-	1,457,422
Kredit i potraživanja od komitenata	154,216	124,648	134,255	551,537	1,441,532	880,371	1,983,838	759,441	517,492	121,936	71,780	47,533	-	6,788,579
Ostala aktiva	65,212	387	442	2,812	3,318	4,977	10,231	-	-	-	-	-	1,707,897	1,795,277
Ukupna aktiva	219,542	2,161,291	301,509	554,349	1,444,850	885,348	2,049,733	759,441	718,046	234,606	71,780	47,533	2,258,376	11,706,404
% Ukupna aktiva	1.88%	18.46%	2.58%	4.74%	12.34%	7.56%	17.51%	6.49%	6.13%	2.00%	0.61%	0.41%	19.29%	
Obaveze														
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr.finans.institucijama i centralnoj banci	476	53,195	-	-	50,000	-	76,000	-	-	-	-	-	-	179,671
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	125,579	535,467	26,892	101,503	726,019	1,556,374	2,161,404	2,245,157	42,835	-	889	-	36,811	7,558,930
Ostale obaveze i rezervisanja	-	3,701	2,856	12,411	21,818	4,043	-	37,770	-	-	-	-	395,707	478,305
Ukupne obaveze	126,055	592,363	29,748	113,914	797,837	1,560,417	2,237,404	2,282,926	42,835	-	889	-	432,518	8,216,906
% Ukupne obaveze	1.53%	7.21%	0.36%	1.39%	9.71%	18.99%	27.23%	27.78%	0.52%	0.00%	0.01%	0.00%	5.26%	
Disparitet	93,487	1,568,928	271,760	440,435	647,013	(675,069)	(187,672)	(1,523,486)	675,211	234,606	70,892	47,533	1,825,858	
Kumulativni disparitet	-	1,568,928	1,840,688	2,281,123	2,928,136	2,253,067	2,065,396	541,910	1,217,122	1,451,728	1,522,620	1,570,153	-	
Disparitet / Ukupna aktiva	0.80%	13.40%	2.32%	3.76%	5.53%	-5.77%	-1.60%	-13.01%	5.77%	2.00%	0.61%	0.41%	15.60%	
Disparitet / Ukupne obaveze	1.14%	19.09%	3.31%	5.36%	7.87%	-8.22%	-2.28%	-18.54%	8.22%	2.86%	0.86%	0.58%	22.22%	
Koeficijent osetljivosti	-	3.65	10.14	4.87	1.81	0.57	0.92	0.33	16.76	-	80.78	-	5.22	
Relativni disparitet	-	0.13	0.16	0.19	0.25	0.19	0.18	0.05	0.10	0.12	0.13	0.13	-	

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

Tabela 66. Interni indikatori likvidnosti na dan 31. decembar 2017. godine

Pokazatelji	Vrednost na dan
Promptna likvidnost (0-7)	17.32%
Likvidna sredstva (0-90)	17.38%
Vanbilansne obaveze	16.25%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

11.3.4. Rizici koncentracije

Ukupan iznos velikih izloženosti Banke ima vrednost 2,644,641 hiljadu dinara, što predstavlja 77.81% kapitala Banke sa 31.12.2017. godine.

Učešće velikih izloženosti u kapitalu je umanjeno u odnosu na kraj 2016. godine.

Banka na dan 31.12.2017. godine nije imala izloženosti preko regulatornog limita dozvoljene izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica od 25% kapitala Banke.

Tabela 67. Kretanje pokazatelja izloženosti

Naziv pokazatelja	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.	Propisani okviri
Učešće velikih izloženosti u kapitalu	77.81%	103.70%	137.49%	148.49%	156.89%	max 400%

11.3.5. Rizici ulaganja

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, redovno se prate ulaganja Banke u cilju da se obezbedi da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, kao i da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Ukupni trajni ulozi Banke (ulozi u osnovna sredstva i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) na dan 31.12.2017. godine iznose 1,602,430 hiljada dinara i predstavljaju 47.14% kapitala Banke.

Tabela 68. Kretanja pokazatelja učešća trajnih ulaganja u kapitalu

Pokazatelj	Propisani okvir	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.
Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	Max 60%	47.14%	47.32%	48.23%	50.94%	52.83%

11.3.6. Devizni rizik

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital.

Tabela 69. Pokazatelj deviznog rizika Banke

Datum	Otvorena pozicija										Otvorena pozicija	Pokazatelj deviznog rizika u %
	EUR		USD		CHF		ostale valute		Ukupno			
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka		
31.12.2017.	14,524	-	76,735	-	-	938	4,378	-	95,637	938	95,637	2.81
30.09.2017.	65,345	-	68,036	-	-	474	5,725	-	139,106	474	139,106	4.1
30.06.2017.	403,550	-	62,149	-	-	509	8,608	-	474,307	509	474,307	14.19
31.03.2017.	14,628	-	39,974	-	1,369	-	2,611	-	58,582	-	58,582	1.86
31.12.2016.	4,072	-	9,714	-	1,690	-	7,946	-	23,422	-	23,422	0.77

Pokazatelj deviznog rizika se tokom izveštajnog perioda kretao u rasponu od 0.54% do 15.22%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke, dok je interni limit iznosio 15% u odnosu na kapital banke.

Tokom izveštajnog perioda ostvaren je kumulativni dobitak po osnovu kursnih razlika u iznosu 18,761 hiljade dinara.

Tabela 70. VaR neto otvorene devizne pozicije

Valutni VaR	u hiljadama dinara			
	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
31.12.2017.	2,691	2,708	92	5,100
31.12.2016.	72	1,605	49	9,735

Prema podacima na dan 31.12.2017. godine, a imajući u vidu kretanje deviznih pariteta valuta na domaćem tržištu u prethodnih 12 meseci, odnosno promene vrednosti korpe valuta i njihovih korelacija, Banka je izložena riziku desetodnevno gubitka vrednosti u iznosu od 2,691 hiljadu dinara.

11.3.7. Cenovni rizik

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Postojeći tržišni portfolio Banke se sastoji od dužničkih hartija od vrednosti, odnosno obveznica Republike Irak, kao i svop ugovora sa Narodnom bankom Srbije

Ukupna tržišna vrednost portfolija plasmana raspoređenih u knjigu trgovanja Banke na dan 31.12.2017. godine iznosi -832 hiljade dinara.

Tabela 71. Struktura knjige trgovanja Banke

Pozicija	u hiljadama dinara	
	31.12.2017. Vrednost	31.12.2016. Vrednost
Akcije	-	-
Obveznice	90	92
FWD / Swap	-922	-327
Ukupno	-832	-236

Desetodnevni VaR portfolija pozicija izloženih cenovnom riziku prikazani su u sledećoj tabeli.

Tabela 72. VaR pozicija Banke u knjizi trgovanja

	u hiljadama dinara			
	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
31.12.2017.				
VaR dužničkih HoV	4	5	3	7
31.12.2016.				
VaR dužničkih HoV	6	39	6	243

Kamatni VaR (cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti) na dan 31.12.2017. godine iznosi 4 hiljade dinara.

Tabela 73. VaR prema vrsti aktive

	u hiljadama dinara		
VaR pozicije	Obveznice	Akcije	Svop / Forvard ugovori
Na dan 31.12.2017.	4	-	3,692
Na dan 31.12.2016.	6	-	1,130

11.3.8. Kamatni rizik

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje materijalno neznačajan. Bruto kamatno osetljiva sredstva i obaveze su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Tabela 74. GAP analiza bruto kamatno osetljive aktive i obaveza na dan 31. decembar 2017. godine

	u hiljadama dinara							
Pozicija	do 1 m	1-3 m	3-6 m	6-12 m	1-5 g	5-10 g	preko 10 g	Ukupno
RSD								
Aktiva	1,269,217	1,287,460	773,221	1,461,204	312,722	2,751	-	5,106,576
Obaveze	1,736,705	80,953	18,801	170,435	-	-	-	2,006,894
Disparitet	(467,487)	1,206,507	754,420	1,290,769	312,722	2,751	-	3,099,682
Kumulativni disparitet	(467,487)	739,020	1,493,440	2,784,208	3,096,931	3,099,682	3,099,682	
Koeficijent osetljivosti	0.73	15.9	41.13	8.57	-	-	-	
Relativni disparitet	(0.09)	0.14	0.29	0.55	0.61	0.61	0.61	
EUR								
Aktiva	362,370	311,694	95,794	571,323	872,349	213,295	111,519	2,538,345
Obaveze	537,147	368,583	588,179	1,117,950	465,221	-	8,044	3,085,125
Disparitet	(174,777)	(56,889)	(492,385)	(546,627)	407,128	213,295	103,475	(546,779)
Kumulativni disparitet	(174,777)	(231,666)	(724,051)	(1,270,678)	(863,550)	(650,255)	(546,779)	
Koeficijent osetljivosti	0.67	0.85	0.16	0.51	1.88	-	13.86	
Relativni disparitet	(0.07)	(0.09)	(0.29)	(0.50)	(0.34)	(0.26)	(0.22)	
USD								
Aktiva	168,496	-	24,878	-	200,554	-	-	393,928
Obaveze	51,685	13,097	101,331	9,138	12,935	-	-	188,185
Disparitet	116,811	(13,097)	(76,453)	(9,138)	187,619	-	-	205,743
Kumulativni disparitet	116,811	103,714	27,261	18,123	205,743	205,743	205,743	
Koeficijent osetljivosti	3.26	-	0.25	-	15.51	-	-	
Relativni disparitet	0.30	0.26	0.07	0.05	0.52	0.52	0.52	
UKUPNO								
Aktiva	1,800,083	1,599,155	893,894	2,032,527	1,385,625	216,046	111,519	8,038,849
Obaveze	2,325,537	462,634	708,312	1,297,522	478,156	-	8,044	5,280,204
Disparitet	(525,453)	1,136,521	185,582	735,004	907,469	216,046	103,475	2,758,645
Kumulativni disparitet	(525,453)	611,068	796,650	1,531,654	2,439,124	2,655,170	2,758,645	
Koeficijent osetljivosti	0.77	3.46	1.26	1.57	2.90	-	13.86	
Relativni disparitet	(0.07)	0.08	0.10	0.19	0.30	0.33	0.34	

Iz podataka u tabeli evidentiraju se pozitivni dispariteti kamatno osetljive aktive u odnosu na kamatno osetljivu pasivu u dinarima u svim ročnim okvirima, osim ročnog okvira do 1 meseca, i negativan kumulativni disparitet u istoj ročnoj grupi. Kod poslovanja u evrima, evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osetljive aktive i obaveza u svim ročnim okvirima do 12 meseci, što za rezultat ima i negativne kumulativne disparitete u svim ročnim grupama u ovoj valuti. Što se poslovanja u dolarima tiče, evidentiraju se negativni dispariteti u ročnim okvirima od 1 do 12 meseci i pozitivni kumulativni dispariteti u svim ročnim okvirima u ovoj valuti.

11.3.9. Rizik zemlje

Banka je u svojim plasmanima sa 31.12.2017. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Nemačka, Italija, Rusija, Francuska i Tunis. Svi plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige, osim izloženosti prema Republici Irak. U ukupnim rizičnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 1,939,567 hiljada dinara u bruto iznosu, od čega se 46.32% odnosi na Nemačku, 30.31% na Italiju, 15.13% na Rusiju, 5.72% na Francusku i 1.78% na Tunis.

Plasmani razvrstani u knjigu trgovanja, a izloženi riziku zemlje, sa 31.12.2017. godine iznose 90 hiljada dinara, a odnose se na obveznice Republike Irak.

Tabela 75. Izloženost Banke po zemljama

Zemlja	u hiljadama dinara			Bruto izloženost na dan 31.12.2016.
	Bruto izloženost na dan 31.12.2017.	Učešće	Procenat od kapitala	
Australija	9,265	0.48%	0.27%	8,060
Austrija	3,213	0.17%	0.09%	106,960
Belgija	179	0.01%	0.01%	187
Bosna i Hercegovina	1,202	0.06%	0.04%	115,456
Francuska	111,002	5.72%	3.27%	179,263
Irak	90	0.00%	0.00%	92
Italija	587,832	30.31%	17.29%	423,809
Makedonija	152	0.01%	0.00%	159
Nemačka	898,459	46.32%	26.43%	-
Rusija	293,389	15.13%	8.63%	-
Singapur	201	0.01%	0.01%	598
Sjedinjene Američke Države	-	0.00%	0.00%	6,070
Tunis	34,582	1.78%	1.02%	62,560
Ukupno	1,939,567	100.00%	57.06%	903,213

12. Ostale aktivnosti Banke

12.1. Usklađenost poslovanja

Tokom izveštajnog perioda, imajući u vidu obim i značaj realizovanih poslova mogu se istaći sledeće glavne aktivnosti organizacionog dela Banke nadležnog za usklađenost poslovanja:

- priprema i realizacija poslova u vezi sa obavezom održavanja obuka za sve zaposlene;
- realizacija poslova u vezi usklađivanja internih akata sa izmenama i dopunama regulatornog okvira za poslovanje Banke;

Aktivnosti organizacionog dela za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke podeljene su u dva segmenta i to na aktivnosti po pitanju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i aktivnosti na kontroli usklađenosti poslovanja Banke.

Aktivnosti na sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma

Svakodnevno se prate transakcije koje se obavljaju u Banci. Tokom izveštajnog perioda:

- prijavljivane su Ministarstvu finansija - Upravi za sprečavanje pranja novca (USPN) transakcije preko 15,000 evra u gotovom novcu;
- odgovorano je na upite USPN kojima su traženi podaci o poslovnom odnosu za fizička lica i pravna lica;
- dostavljene su službene beleške o neuobičajenim transakcijama;
- pripremane su i organizovane obuke u oblasti SPN/FT;

Aktivnosti na kontroli usklađenosti poslovanja Banke

Tokom izveštajnog perioda:

- po objavljivanju u Službenom glasniku RS, dostavljali su se izveštaji i informacije o novim propisima;
- usklađivan je veći broj unutrašnjih opštih akata u skladu sa novim propisima;
- pripremane su i organizovane obuke u vezi funkcije compliance-a, zaštite bankarske tajne, kao i zaštite podataka i ličnosti.

Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja, prema postojećoj Metodologiji Banke, identifikuje se, meri i kontroliše krajem svake godine, na osnovu samoprocene mogućnosti nastupanja, izvršene od strane direktora organizacionih delova Banke.

Procena verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja podrazumeva redovno godišnje anketiranje, putem upitnika, direktora organizacionih jedinica i članova Izvršnog odbora Banke. U upitniku su definisana pitanja o izloženosti Banke rizicima usklađenosti poslovanja za koja su ponuđeni sledeći nivoi rizika: 1 - Veoma mali, 2 - Mali, 3 - Srednji, 4 - Visok, 5 - Veoma visok i 6 - Kritičan. Odgovori na upitnik se baziraju na ekspertske proceni i dosadašnjem iskustvu.

Na osnovu procene verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja sprovedene tokom četvrtog kvartala 2017. godine može se konstatovati da se preko 90% ocena mogućnosti nastupanja rizika od finansijskog gubitka i reputacionog rizika kretala u rasponu od "veoma malog" do "srednjeg", a za rizik od sankcija regulatornog tela 95%. Izloženost rizicima usklađenosti poslovanja je predmet redovnog izveštavanja u Banci.

Banka redovno vrši evidentiranje nastalih rizika usklađenosti poslovanja. Pored redovnog izveštavanja, u slučaju kada se proceni da nedostaci koji su utvrđeni prilikom vršenja kontrole mogu da imaju za posledicu nastupanje rizika, o istima se vanredno i promptno izveštavaju organi upravljanja Banke. Tokom izveštajnog perioda nije bilo potrebe da se organi upravljanja Banke izveštavaju o pojavi prethodno navedenih rizika.

12.2. Informaciono-komunikaciona tehnologija

Informacioni sistem Banke predstavlja značajan element funkcionisanja Banke. Banka se u značajnoj meri oslanja na informacione tehnologije u sprovođenju korporativnih odluka i dostizanju strateških ciljeva, a uz kontinuirano održavanje svakodnevnih aktivnosti na visokom nivou.

Početak marta 2017. godine, Banka je usvojila Akt o bezbednosti informaciono komunikacionog sistema kao operator informaciono komunikacionog sistema od posebnog značaja.

Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja joj omogućava da na adekvatan način upravlja informacionim sistemom. Sektor informaciono komunikacionih tehnologija (SIKT) je organizacioni deo Banke čiji je zadatak da upravlja informacionim sistemom Banke, da upravlja rizicima u oblasti informacione bezbednosti, da kroz obavljanje poslova i odgovornosti zaposlenih vrši zaštitu informacionih dobara, odnosno sredstava i imovine za nadzor nad poslovnim procesima od značaja za informacionu bezbednost.

Odeljenje sistema i komunikacione podrške

Odeljenje sistema i komunikacione podrške odgovorno je za upravljanje informaciono komunikacionim sistemom Banke i vodi računa o njegovoj sigurnosti i zaštiti. Obezbeđuje funkcionisanje Internet sistema i komunikacije elektronske pošte i antivirus zaštitu informacionog sistema. Pored toga projektuje i implementira izmene, poboljšanja i zamenu hardverskih i komunikacionih resursa.

Na osnovu preporuka Odluke o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije, preporuka eksterne IT revizije i Interne revizije Banke da uspostavi sistem pružanja IT usluga kroz specijalizovane alate Banka je početkom 2017. godine implementirala Servis Desk Plus Enterprise Edition softver. Osnovna namena ovog softvera je čuvanje informacija o pružanju IT usluga unutar Banke, nezavisno od zaposlenih u SIKTu, što je jedan od ključnih faktora očuvanja korporativnog znanja u Banci u situaciji fluktuacije zaposlenih.

Odeljenje razvoja i softverske podrške

Odeljenje razvoja i softverske podrške nadležno je za obezbeđenje funkcionisanja informacionog sistema Banke u pogledu razvoja, unapređenja, nabavke i održavanja bankarskog i drugih aplikativnih softvera i podrške zaposlenima. U okviru odeljenja se obavljaju i funkcije održavanja tako da funkcije razvoja i održavanja nisu potpuno razdvojene.

Prema strukturi izvršenih aplikativnih zahteva i intervencija u 2017. godini može se konstovati da su rešavanja aplikativnih zahteva, kao i izrada eksternih i internih izveštaja prioritetan posao Odeljenja razvoja i softverske podrške. Rešavanja aplikativnih zahteva je najviše prisutno kod kreditno-depozitne aplikacije, kao i kod aplikacije deviznog platnog prometa.

Elektronsko bankarstvo i kartičarstvo

Banka koristi sisteme elektronskog bankarstva i usluge servisnog centra kompanija Asseco SEE i Halcom kako bi svojim klijentima omogućila bolju uslugu i dostupnost na svakom mestu. Obzirom da Banka nema raširenu mrežu ekspozitura i bankomata ovo je jedini način da se Banka približi svojim klijentima i omogućiti im da koriste usluge Banke i raspolažu svojim depozitima. Broj klijenata, naročito pravnih lica koji koriste usluge elektronskog bankarstva je vrlo visok tako da je tokom 2017. godine dostigao procenat od 83.91%.

Integrirani sistem menadžmenta

Zbog potrebe za kontinuiranom kontrolom primene zahteva standarda u procesima, odnosno, organizacionim delovima, prati se ispunjenje zahteva standarda koji se odnose pravilnu primenu usvojenih procedura i uputstava, otklanjanje uočenih neusaglašenosti u internim aktima Banke, sprovođenje preventivnih i korektivnih mera, unapređenja, obuke i edukaciju zaposlenih, kao i postupanje u vezi sa usvojenim aktima koji se odnose na bezbednost informacija i zaštitu životne sredine. Imajući u vidu neophodnost praćenja, usaglašavanja i primene zakonske regulative i odluka nadležnih organa potvrđena je puna posvećenost najvišeg rukovodstva u sprovođenju zahteva standarda donošenjem odgovarajućih odluka.

Krajem februara 2017. godine, izvršen je drugi nadzor Integrisanog sistema menadžmenta. U postupku nadzora je izvršen pregled poslovnih procesa, provera ispunjenja zahteva standarda i dokazana je privrženost i visok stepen razumevanja zahteva standarda od strane rukovodstva i svih zaposlenih u Banci. Predstavnici sertifikacionog tela DAS SEE su konstatovali da Banka ispunjava sve zahteve standarda što su potvrdili svojim nalazima i preporukama.

12.3. Upravljanje lošim plasmanima

Sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, ukupni loši plasmani Banke se odnose na potraživanja od 70 dužnika, od čega 14 dužnika pravnih lica i 56 dužnika fizičkih lica, koji su Banci na kraju izveštajnog perioda dugovali ukupno 333.61 mil. dinara.

Od navedenih ukupnih potraživanja Banke, po stanju na dan 31.12.2017. godine Banka potražuje od:

- pravnih lica iznos od 330.03 mil. dinara
- fizičkih lica iznos od 3.58 mil. dinara

Pored navedenog portfolija, nastavljeni su postupci u cilju naplate i od 58 klijenata pravnih lica i od 34 klijenta fizičkih lica za koje su organi Banke, u izveštajnom periodu, odobrili prenos bilansnih potraživanja Banke u vanbilansnu evidenciju.

Takođe, vode se postupci naplate protiv 17 fizičkih lica koji su jemci ili založni dužnici za plasmane odobrene pravnim licima.

Tabela 76. Naplaćena potraživanja od pravnih i fizičkih lica

		u hiljadama dinara	
	Osnov plaćanja	Iznos	Broj klijenata
Pravna lica	naplata od strane suda	25,950	3
	prodaja potraživanja Banke	9,123	1
	prodaja založenih akcija	44,853	2
	uplata dužnika	863	1
	jemstvo	9,226	3
	prodaja založenih nepokretnosti u korist Banke	14,227	3
	izdavanje u zakup nepokretnosti	429	1
	uplata lica povezanih sa dužnikom	1,636	4
	realizacija pravosnažnih UPPR-ova	2,371	2
		Ukupno pravna lica	108,678
Fizička lica	naplata od strane suda	182	1
	administrativna zabrana	157	2
	naplata od strane izvršitelja	345	4
	uplata dužnika	426	2
	izdavanje u zakup nepokretnosti	1,166	2
		Ukupno fizička lica	2,276
	Ukupno	110,954	30

Tokom izveštajnog perioda ukupan iznos naplaćenih potraživanja od pravnih i fizičkih lica iznosi 110.95 mil. dinara.

12.4. Finansijska saradnja sa inostranstvom

Naplata komercijalnih potraživanja domaćih poverilaca prema zemljama koje otežano servisiraju dug

Irak Tokom izveštajnog perioda, Odeljenje je nastavilo sa angažovanjem na poslovima administriranja komercijalnih potraživanja civilnog sektora poverilaca Republike Irak. Kamata naplaćena od emitenta po obveznicama restrukturiranog duga Republike Irak raspoređena je stvaranjem obaveze prema neidentifikovanim poveriocima Republike Irak.

Kuba U izveštajnom periodu, Banka je nastavila da u skladu sa svojim mandatima dobijenim od nominalnih poverilaca proaktivno deluje u cilju obezbeđenja preduslova za započinjenje procesa identifikacije i usaglašavanja potraživanja srpskih kreditnih komercijalnih poverilaca od kubanskih dužnika / garanta. Tokom izveštajnog perioda, primljena je konkretna ponuda o regulisanju naplate predmetnih potraživanja. Na dostavljenu ponudu pet poverilaca dalo je pismenu saglasnost.

12.5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. S tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što pretpostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- istraživanje pozicioniranosti Banke;
- istraživanje konkurencije;
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema;
- istraživanja u domenu stanovništva;
- istraživanja u vezi proizvoda i usluga na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odeljenja i ekspozitura.

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje periodičnih i drugih izveštaja ostalih banaka, kao i finansijskih institucija regiona i ocenu njihove profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja, sagledavanje proizvoda i usluga koje nude, kao i tržišnih cena istih.

12.6. Korporativna odgovornost prema društvu

Tokom izveštajnog perioda, pored redovnih aktivnosti u radu nacionalne mreže Globalnog dogovora Srbija, uključujući i angažovanje u radnim grupama za borbu protiv korupcije i za korporativnu društvenu odgovornost (KDO) u bankarstvu i finansijama, pripremljen je i novi osmi izveštaj o napretku Banke. U izveštaju se detaljno elaboriraju aktivnosti Banke u okviru napredne faze primene principa korporativne društvene odgovornosti na eksternom i internom nivou.

Novi izveštaj o napretku predstavlja odgovor Banke na zahteve i izazove nove globalne razvojne agende i postignute međunarodne sporazume o klimatskim promenama, koji više ne obavezuju isključivo države, kao osnovne subjekte međunarodnih odnosa, već i društveno odgovornu poslovnu zajednicu i civilno društvo. Izveštaj je dostavljen Kancelariji Globalnog dogovora UN u Njujorku i Sekretarijatu Globalnog dogovora Srbija i sadrži Izjavu o stalnoj podršci predsednika Izvršnog odbora Banke i detaljan opis aktivnosti Banke usmerenih na afirmaciju svih deset principa KDO.

Pored aktivnosti u vezi sa promocijom principa KDO, UO Globalnog dogovora u Srbiji je bio posebno angažovan na organizaciji skupa održanog tokom septembra na temu „Kako ciljevi održivog razvoja podstiču ekonomski rast u Republici Srbiji“.

Banke je učestvovala u definisanju plana aktivnosti nove radne grupe za ciljeve održivog razvoja za period do kraja 2017.godine. U okviru pomenute radne grupe objavljena je i publikacija „Kako naše organizacije ostvaruju ciljeve održivog razvoja“ sa primerima dobre poslovne prakse više poslovnih subjekata članica nacionalne mreže, uključujući i praksu Banke, što predstavlja konkretan doprinosi promociji novih ciljeva održivog razvoja na nacionalnom nivou. Imajući u vidu višegodišnju saradnju sa Rezervatom Uvac, na predlog Banke, održana je i prezentacija ovog dugogodišnjeg održivog partnerstva.

12.7. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

U cilju doprinosa zaštiti čovekove okoline i ekoloških staništa, Banka je i u 2017. godini nastavila saradnju sa specijalnim rezervatom prirode Rezervat „Uvac“ d.o.o., Nova Varoš.

Banka primenjuje Integrisani sistem menadžmenta kvaliteta za tri ISO standarda (ISO 9001:2008, ISO 27001:2013 i ISO 14001:2004) čime se dugoročno opredelila za poštovanje osnovnih principa menadžmenta kvaliteta, bezbednosti informacija i zaštite životne sredine. Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila za ciljeve brigu o uticajima na životnu sredinu, štednju resursa i energije, upravljanje svim vrstama otpada, kao i vršenje merenja i praćenja uticaja na životnu sredinu.

12.8. Implementacija ISO standarda

Banka primenjuje Integrisani sistem menadžmenta kvaliteta za standarde ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 i ISO 27001:2013. Krajem februara 2017. godine, izvršen je drugi nadzor Integrisanog sistema menadžmenta, nakon uspešne re-sertifikacije koja je završena u februaru 2015. godine.

Predstavnici sertifikacionog tela DAS SEE su konstatovali da Banka ispunjava sve zahteve standarda što su potvrdili svojim nalazima i preporukama.

Kontinuirano se prati izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda tako što se sprovode sledeće aktivnosti:

- sva nova dokumentacija, kao i ažuriranje postojeće dokumentacije se usklađuje sa zahtevima standarda u skladu sa odgovarajućim procedurama;
- zaposleni se upućuju na obuke, stručna usavršavanja, seminare i omogućeno im je praćenje stručne literature u skladu sa odgovarajućom internom regulativom;
- vrši se kontrola neusaglašenosti i prijavljivanje incidenata u skladu sa predmetnim procedurama;
- sprovode se zahtevi ISMS standarda koji se odnose na sigurnost informacija;
- sprovode se zahtevi EMS standarda u vezi odlaganja otpada, štednje energetske resursa i ostalih aspekata i uticaja na životnu sredinu u skladu sa odgovarajućim procedurama.

U skladu sa Poslovnikom integrisanog menadžmenta, kao i u skladu sa svojim odgovornostima i ovlašćenjima, Predstavnik rukovodstva za kvalitet vrši redovan nadzor i daje instrukcije u vezi sprovođenja zahteva sva tri standarda i obezbeđuje poštovanje usvojenih Politika kvaliteta, Politike sigurnosti informacija i Politike zaštite životne sredine.

13. Pregled pravila korporativnog upravljanja

U razvoju principa korporativnog upravljanja koje primenjuje u svom radu, Banka se oslanja na važeće zakonske okvire, pravila i propise, svoj međunarodni razvoj, kao i na interne korporativne vrednosti.

Pravila korporativnog upravljanja Banke su sumirana u Kodeksu korporativnog upravljanja koji je objavljen na internet prezentaciji Banke.

Osnovna pravila korporativnog upravljanja Banke odnose se na:

- punu zaštitu prava akcionara Banke;
- jasno definisane nadležnosti i dužnosti članova Upravnog odbora i Skupštine akcionara Banke;
- profesionalne i lične kvalitete članova IO Banke,
- sprovođenju poslova nadzora i kontrole, kao procesa koji zajednički, u okviru svojih nadležnosti, sprovode Upravni odbor i nadzorni organ društva;
- nezavisnu eksternu reviziju poslovanja, u skladu sa Odlukom o izboru nezavisnog revizora društva koju donosi Skupština na predlog Upravnog odbora Banke;
- usvojenim opštim aktima Banke kojima se implementira takvo interno regulatorno okruženje koje omogućuje da Banka svoju organizaciju i poslovanje uređuje u skladu sa sopstvenim potrebama i specifičnostima delatnosti koje obavlja, te standardima najbolje prakse,
- jasnu, pisanu i javno dostupnu politiku izveštavanja Banke, koja definiše principe, pravila i procedure izveštavanja akcionara, nadležnih organa i javnosti;
- javnu dostupnost svih materijalnih informacija u okviru finansijskih i poslovnih izveštaja, kao i blagovremeno izveštavanje javnosti o svim materijalnim informacijama po pitanju bitnih događaja.

Osnovni definisani strateški ciljevi Banke za period od 2016. do 2020. godine su:

- očuvanje statusa stabilne i ugledne finansijske institucije, specijalizovane za podršku malim i srednjim preduzećima, podsticanje izvoza i kreditiranje razvoja privrede,
- podsticanje tržišne specijalizacije i efikasnosti rada,
- očuvanje poverenja svih svojih klijenata i obezbeđenje sigurnosti i profitabilnosti njihovih ulaganja,
- pružanje pomoći klijentima u njihovom poslovanju, razvoju i poslovnim projektima na način da se uspostavi dugoročna saradnja sa što većim brojem kvalitetnih i perspektivnih klijenata,
- ostvarivanje sinergije poslovanja i rasta, maksimiziranjem saradnje sa svojim klijentima,
- stabilno, likvidno, rentabilno i ekonomično poslovanje,
- jačanje kapitalne osnove,
- rast obima bilansne aktive,
- rast tržišnog učešća i jačanje tržišne pozicije Banke u bankarskom sektoru Srbije,
- proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod potencijalnih klijenata putem proaktivnih marketing aktivnosti,
- aktivan menadžment kreditnog portfolija Banke, uz proširenje baze klijenata i dalju diversifikaciju plasmana,
- aktivno upravljanje lošim plasmanima,
- održavanje stabilnosti izvora finansiranja Banke.

U funkciji realizacije gore navedenih strateških ciljeva Banka će razvijati moderan sistem praćenja i unapređenja poslovanja sa aspekta procene izloženosti rizicima, uz pravovremeno i adekvatno reagovanje uvođenjem korektivnih mera, a što podrazumeva i permanentnu edukaciju zaposlenih u cilju potpunog razumevanja procesa upravljanja rizicima, primenu dobrog korporativnog upravljanja, kao i redovne komunikacije sa rukovodstvom Banke.

Kako su gore pomenuti strateški ciljevi zasnovani na informacijama koje potiču iz okruženja, njihova realizacija zavisiće, između ostalog, i od namera drugih privrednih subjekata iz okruženja, kao i ekonomskih, tehnoloških i drugih činilaca koji determinišu svaku plansku odluku, što pretpostavlja rizik i neizvesnost ispunjenja. Shodno prethodnom, ovako definisana strategija biće predmet kontinuirane analize, a u slučajevima značajnih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane uslove poslovanja, ista će se i korigovati na godišnjem nivou.

14. Poslovanje sa povezanim licima

14.1. Potraživanje i obaveze iz odnosa sa povezanim licima

Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembar 2017. i 2016. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u narednoj tabeli.

Tabela 77. Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima

	u hiljadama dinara	
	31.12.2017.	31.12.2016.
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,198,576	683,495
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(22,803)	(39,507)
	1,175,773	643,987
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	10,962	16,828
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(49)	(81)
	10,913	16,747
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	5,149	5,694
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(26)	(29)
	5,123	5,665
Plasmani, neto	1,191,809	666,399
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	929,090	608,355
Depoziti članova odbora Banke	69,998	33,364
Depoziti ostalih povezanih lica	18,903	7,280
	1,017,991	648,999
Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	1,034,583	1,770,701
Članovi odbora Banke	877	1,250
Ostala povezana lica	450	290
	1,035,910	1,772,241

14.2. Rezultat poslovanja sa povezanim licima

Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim pravnim licima u 2017. godini su iznosili 13,150 hiljada dinara (2016. godina: 25,418 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 1,053 hiljade dinara (2016. godina: 1,317 hiljada dinara).

15. Razvoj Banke u narednom periodu

15.1. Strateški ciljevi Banke

Definisane strateške ciljeve Banka će realizovati kroz sledeće aktivnosti:

- razvijanjem stabilnih, dugoročnih i sveobuhvatnih partnerskih odnosa sa klijentima, kojima će Banka ponuditi i besplatne usluge finansijskog savetnika;
- daljom izgradnjom sistema poslovnosti, odgovornosti i visoke profesionalnosti u odnosima sa klijentima;
- korišćenjem svih svojih raspoloživih resursa u cilju unapređenja postojećih poslova i uvođenja i razvoja novih usluga, kao i specijalizacije usluga koje će biti fokusirane na potrebe individualnih klijenata
- implementacijom efikasnog poslovanja specijalizovane finansijske organizacije;
- jačanjem finansijske podrške malim i srednjim preduzećima i izvozniciima;
- kontinuiranim upravljanjem rizicima, uz održavanje visoke likvidnosti i finansijske stabilnosti Banke;
- menadžmentom kreditnog portfolija, kroz povećanje broja i diversifikaciju plasmana klijentima Banke uz prateće povećanje obima platnog prometa i ostvarenog prihoda od naknada i provizija;
- intenzivnim monitoringom i naplatom kredita u cilju održavanja kvaliteta kreditnog portfolija;
- aktivnim upravljanjem lošim plasmanima i naplatom dospelih potraživanja iz prethodnih godina koja se nalaze u statusu neizmirenja;
- rastom plasmana u instrumente finansijskog tržišta, kroz ulaganje u nove proizvode;
- daljom diversifikacijom depozita kroz poboljšanje ročnosti i stabilizaciju cena izvora sredstava uz istovremeno očuvanje nivoa postojećih depozita;
- racionalizacijom poslovanja, u delu upravljanja operativnim rashodima poslovanja, uz kontinuirano praćenje i analizu troškova;
- razvojem i implementacijom odgovarajuće marketing strategije;
- kontinuiranim održavanjem i unapređenjem informacionog sistema Banke;
- povlačenjem potencijalnih kreditnih linija, namenjenih, prvenstveno, razvoju malih i srednjih preduzeća i podsticanju izvoza;
- unapređenjem ljudskih resursa, kroz stalan razvoj i stručno osposobljavanje svih zaposlenih.

15.2. Realizacija strateških ciljeva Banke

Ostvarenje strateških ciljeva Banke definisani Poslovnom strategijom Banke za period od 2016. do 2020. godine biće realizovano uz puno uvažavanje i poštovanje sledećih načela i principa poslovanja Banke:

- puna primena zakonskih propisa, pravila bankarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike,
- rukovođenje interesima svojih akcionara i klijenata, uz poštovanje i uvažavanje interesa drugih, u cilju ostvarivanja ravnopravnih međusobnih odnosa,
- održavanje stabilnosti i sigurnosti poslovanja, kroz kontinuirano jačanje osnovnog kapitala i rezervi Banke,
- implementacija novih trendova u bankarskoj delatnosti, sa najvećim stepenom efikasnosti, koji će omogućiti pravovremeno, dosledno i sigurno ostvarivanje definisanih strateških ciljeva,
- savremenost, težnja ka uvođenju i prihvatanju međunarodnih standarda u poslovanju,
- poštovanje najviših standarda stručnosti i odgovorno i blagovremeno obavljanje svih poslova iz bankarske delatnosti radi sveobuhvatne zaštite preuzetih obaveza, obezbeđenja likvidnosti i blagovremene isplate preuzetih obaveza.

15.3. Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2018. godini

U skladu sa strateškim ciljevima Banke, Poslovna politika za 2018. godinu zasnovana je na poštovanju osnovnih principa bankarskog poslovanja, uz potpunu zaštitu interesa akcionara. S tim u vezi, u obavljanju poslovnih aktivnosti Banka će pridržavati sledećih principa poslovanja:

- principa efikasnosti i kvaliteta usluga, kao osnovne pretpostavke za unapređenje poslovanja Banke;
- principa likvidnosti, sa ciljem ostvarenja stabilne likvidne pozicije Banke, kroz jačanje dugoročnih i sopstvenih izvora sredstava i veću diversifikaciju strukture depozitnog potencijala;
- principa sigurnosti i solventnosti, na bazi usklađivanja ročne strukture obaveza i potraživanja;
- principa profitabilnosti i rentabilnosti, koji ostaju i u narednom periodu jedni od bitnijih principa poslovanja Banke.

Polazeći od prethodnog, kao osnovni ciljevi Poslovne politike Banke u 2018. godini definisani su:

- održavanje kontinuiteta profitabilnosti poslovanja i ostvarenje planirane dobiti;
- nastavak preduzimanja svih raspoloživih mera u naplati potraživanja iz ranijih godina Banke;
- aktivno praćenje svih vrsta reprogramiranih kredita sa posebnom pažnjom na grupe klijenata povezanih lica za koje su usvojeni Unapred pripremljeni planovi reorganizacije (UPPR);
- kontinuirano indentifikovanje, merenje i procenjivanje rizika i upravljanje rizicima na način koji će omogućiti rast i razvoj Banke, uz održavanje prihvatljivog nivoa rizičnosti definisanog Strategijom upravljanja rizicima;
- održavanje realnog rasta obima poslovne aktivnosti u skladu sa ograničenjima vezanim za preovlađujuće trendove na tržištu i poslovanje uz potpuno ostvarenje načela likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti i svođenje mogućih rizika na optimalni nivo;
- povećanje učešća visoko kamatonosne aktive u ukupnom bilansu, uz održavanje optimalne likvidnosti;
- unapređenje i značajan rast kreditnog portfolija, privlačenjem novih klijenata kroz unapređenje postojećih i razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga uz visok nivo odgovornosti u postupku odobravanja kredita i učešća u ostalim vidovima finansiranja, uz striktno poštovanje postupaka i kriterijuma upravljanja bankarskim rizicima. S tim u vezi, Banka će težiti povećanju broja klijenta, smanjenju koncentracije i diversifikaciji plasmana;
- dalji razvoj poslova sa fizičkim licima, kroz aktivniju ponudu bankarskih proizvoda, sa ciljem rasta i diversifikacije plasmana;
- razvijanje poslovanja u korporativnom sektoru u cilju, pre svega, zadržavanja i vezivanja na duži rok postojećih klijenata, širenja broja velikih korporativnih klijenata, kao i malih i srednjih preduzeća;
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa malim i srednjim preduzećima, preduzetnicima i stanovništvom;
- održavanje restriktivnog pristupa u delu troškovne politike Banke (efikasno upravljanje jednako kamatonosnim i nekamatonosnim rashodima);
- postizanje stabilnosti izvora sredstava, u delu sticanje sopstvenih izvora, kao i depozita, pre svega, daljeg rasta transakcionih depozita;
- unapređenje efikasnosti u korišćenju unutrašnjih potencijala Banke;
- rast kreditnog potencijala Banke i angažovanje na, u skladu sa potrebama, mogućem otvaranju kreditnih linija kod stranih banaka i međunarodnih organizacija;
- nastavak intenzivnih aktivnosti u delu garancijskog poslovanja Banke;
- rast obima elektronskog platnog prometa, kao i povećanje broja klijenata u dinarskom i deviznom platnom prometu i povećanje broja korisnika usluga platnih kartica Banke;
- dalje unapređenje organizacije i kadrovske strukture (kojom je omogućena odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika) sa ciljem mogućnosti procene i merenja efekata rada organizacionih jedinica, kao osnove za utvrđivanja zarada zaposlenih;
- stimulatívno nagrađivanje zaposlenih u određenim organizacionim jedinicama Banke, rukovodilaca i drugih lica na ime procenjenog učešća - doprinosa u ostvarivanju odluka Skupštine Banke i postavljenih ciljeva poslovanja;
- unapređenje kvaliteta rada i obezbeđenje daljeg stručnog usavršavanja zaposlenih u Banci, kroz poslovne treninge, kurseve, savetovanja i druge vidove stručnog usavršavanja i obrazovanja.

Ciljevi poslovne politike Banke za 2018. godinu kvantifikovani su u pregledu pozicija, koje su prikazane u sledećim tabelama.

Tabela 78. Projekcija neto bilansa stanja Banke na dan 31.12.2018. godine

	u hiljadama dinara
	31.12.2018.
Aktiva	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1,672,619
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	36
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3,786
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	321,933
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,120,217
Kredit i potraživanja od komitenata	7,457,816
Investicije u zavisna društva	114
Nematerijalna ulaganja	20,861
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,301,789
Investicione nekretnine	252,915
Tekuća poreska sredstva	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	24,361
Ostala sredstva	116,714
Ukupno aktiva	12,303,603
Pasiva	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	162,018
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6,980,033
Rezervisanja	39,588
Odložene poreske obaveze	125,641
Ostale obaveze	266,471
Ukupno obaveze	7,573,750
Kapital	4,729,853
Ukupno pasiva	12,303,603

Tabela 79. Projekcija bilansa uspeha Banke za period januar - decembar 2018. godine

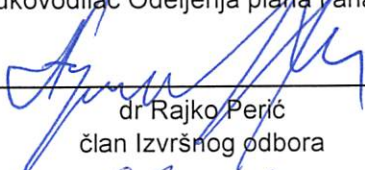
Pozicija	u hiljadama dinara	
	31.12.2018.	
Prihodi od kamata	517,031	
Rashodi od kamata	106,412	
Neto prihod po osnovu kamata	410,619	
Prihodi od naknada i provizija	118,275	
Rashodi naknada i provizija	17,821	
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	100,455	
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	20,000	
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	40,768	
Ostali poslovni prihodi	28,712	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	246,790	
Troškovi amortizacije	45,104	
Ostali prihodi	120	
Ostali rashodi	238,586	
Rezultat - dobitak pre poreza	70,193	

16. Događaji nakon protoka poslovne godine

Nije bilo bitnih događaja nakon isteka poslovne godine koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

 Nemanja Milenković
 rukovodilac Odeljenja plana i analize

 dr Rajko Perić
 član Izvršnog odbora

 dr Miloš Vujnović
 predsednik Izvršnog odbora